

مرکز آشنایی با آموزش مرآت

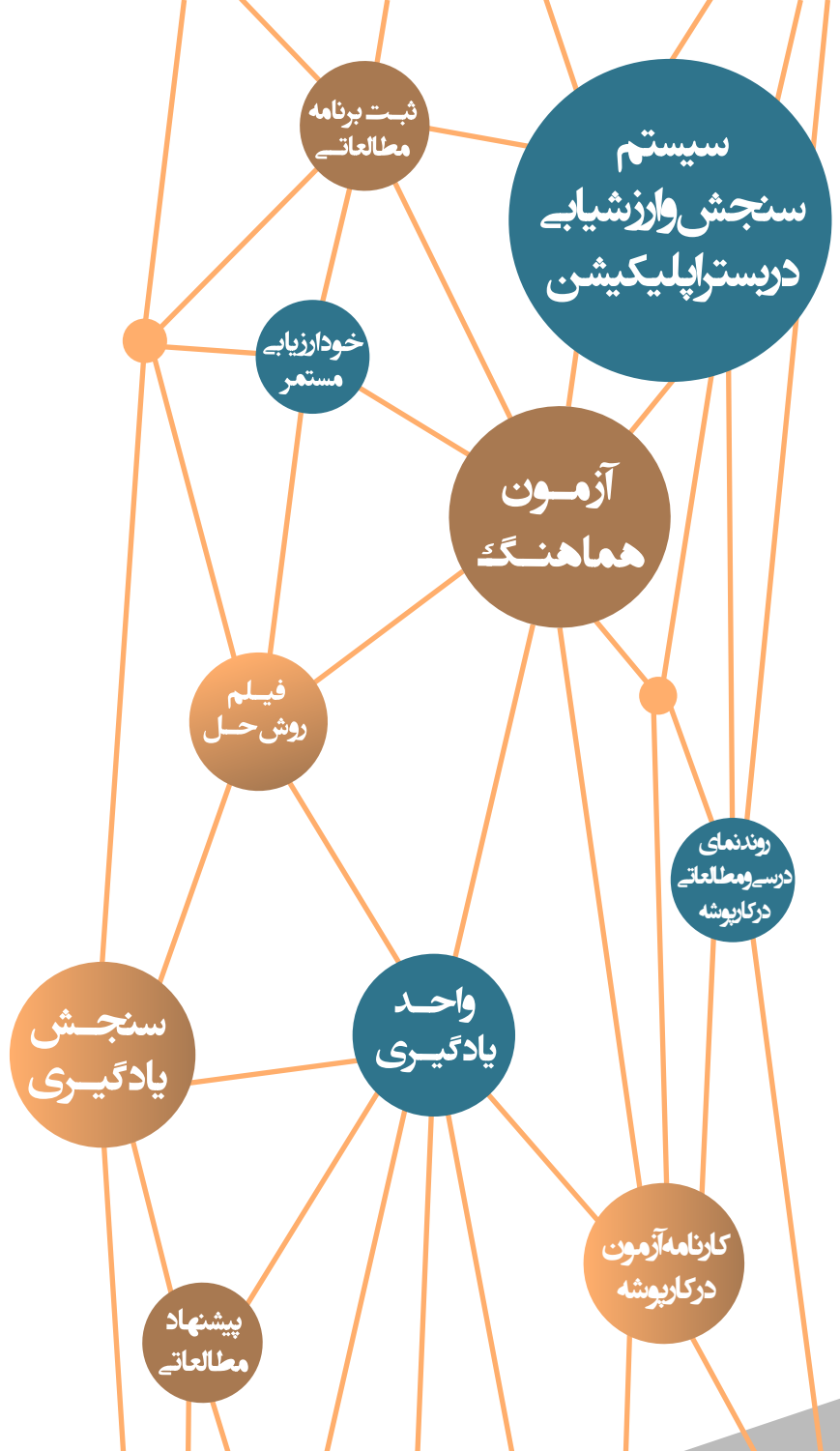
سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

آزمون

هماهنگ

شماره
۶

دفترچه سوال و پاسخ
دوازدهم معارف اسلامی

ردیف	مواد آزمون	تعداد سوال	محتوای آزمون دوازدهم	محتوای آزمون دهم و یازدهم
۱	فارسی	۲۰	درس های ۱۰ و ۱۱	فارسی ۲: سننایش و درس های ۱ تا ۵
۲	عربی	۲۰	درس ۶	عربی ۲: درس های ۱ تا ۳
۳	اصول عقاید	۲۰	درس های ۵ و ۶	اصول عقاید ۲: درس های ۱ تا ۵
۴	انگلیسی	۲۰	درس ۲	انگلیسی ۲: درس ۱
۵	ریاضی و آمار	۱۵	فصل ۲ (درس ۲)	ریاضی و آمار ۲: فصل ۱
۶	اقتصاد	۱۰	-	بخش ۲ (فصل ۳) و بخش ۳
۷	علوم و فنون ادبی	۲۵	درس های ۷ و ۸	علوم فنون ادبی ۲: درس های ۱ تا ۳
۸	عربی اختصاصی	۱۵	درس ۶	عربی ۲: درس های ۱ تا ۳
۹	تاریخ اسلام	۱۰	درس های ۶ و ۷	تاریخ ۲: درس های ۱ تا ۴
۱۰	جغرافیا	۱۰	درس ۳ (از ابتدای حمل و نقل ریلی تا انتهای درس) و درس ۴ (تا ابتدای فنون و مهارت های جغرافیایی ۲)	جغرافیا ۲: درس های ۱ تا ۴
۱۱	جامعه شناسی	۱۵	درس های ۵ و ۶	جامعه شناسی ۲: درس های ۱ تا ۵
۱۲	فلسفه و منطق	۲۰	فلسفه: درس های ۶ و ۷	فلسفه: درس های ۶ و ۷ - منطق: درس های ۶ و ۷
۱۳	روان شناسی	۱۵	-	درس های ۵ و ۶

آموزش را هدفمند مدیریت کنید

با اپلیکیشن مرآت
meraati.ir

از درس خواندن لذت ببرید

فارسی

شماره سوال	درس	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۱	فارسی (۲)	فصل ۲: ادبیات پایداری	درس ۵: آغازگری تنها / روان‌خوانی: تا غزل بعد	قلمرو زبانی: لغت	مقدماتی
۲	فارسی (۲)	فصل ۲: ادبیات پایداری	درس ۵: آغازگری تنها / روان‌خوانی: تا غزل بعد	قلمرو زبانی: لغت	مقدماتی
۳	فارسی (۳)	فصل ۵: ادبیات انقلاب اسلامی	درس یازدهم: آن شب عزیز / شعرخوانی: شکوه چشمان تو	قلمرو زبانی: لغت	مقدماتی
۴	فارسی (۲)	فصل ۲: ادبیات پایداری	درس ۵: آغازگری تنها / روان‌خوانی: تا غزل بعد	قلمرو زبانی: املا	مقدماتی
۵	فارسی (۳)	فصل ۵: ادبیات انقلاب اسلامی	درس یازدهم: آن شب عزیز / شعرخوانی: شکوه چشمان تو	قلمرو زبانی: املا	مقدماتی
۶	فارسی (۳)	فصل ۵: ادبیات انقلاب اسلامی	درس دهم: فصل شکوفایی / گنج حکمت: تیرانا!	قلمرو زبانی: املا	مقدماتی
۷	فارسی (۳)	فصل ۵: ادبیات انقلاب اسلامی	درس یازدهم: آن شب عزیز / شعرخوانی: شکوه چشمان تو	قلمرو ادبی: تاریخ ادبیات	پیشرفته
۸	فارسی (۳)	فصل ۵: ادبیات انقلاب اسلامی	درس یازدهم: آن شب عزیز / شعرخوانی: شکوه چشمان تو	قلمرو ادبی: آرایه	مقدماتی
۹	فارسی (۳)	فصل ۵: ادبیات انقلاب اسلامی	درس یازدهم: آن شب عزیز / شعرخوانی: شکوه چشمان تو	قلمرو ادبی: آرایه	مقدماتی
۱۰	فارسی (۳)	فصل ۵: ادبیات انقلاب اسلامی	درس یازدهم: آن شب عزیز / شعرخوانی: شکوه چشمان تو	قلمرو ادبی: آرایه	مقدماتی
۱۱	فارسی (۲)	فصل ۱: ادبیات تعلیمی	ستایش: لطف خدا / درس ۱: نیکی / گنج حکمت: همت	قلمرو زبانی: دستور	مقدماتی
۱۲	فارسی (۲)	فصل ۱: ادبیات تعلیمی	درس ۲: قاضی بُست / شعرخوانی: زاغ و کبک	قلمرو زبانی: دستور	مقدماتی
۱۳	فارسی (۳)	فصل ۵: ادبیات انقلاب اسلامی	درس یازدهم: آن شب عزیز / شعرخوانی: شکوه چشمان تو	قلمرو زبانی: دستور	مقدماتی
۱۴	فارسی (۳)	فصل ۵: ادبیات انقلاب اسلامی	درس دهم: فصل شکوفایی / گنج حکمت: تیرانا!	قلمرو زبانی: دستور	مقدماتی
۱۵	فارسی (۳)	فصل ۵: ادبیات انقلاب اسلامی	درس دهم: فصل شکوفایی / گنج حکمت: تیرانا!	قلمرو فکری: قرابت	مقدماتی
۱۶	فارسی (۳)	فصل ۵: ادبیات انقلاب اسلامی	درس یازدهم: آن شب عزیز / شعرخوانی: شکوه چشمان تو	قلمرو فکری: قرابت	پیشرفته
۱۷	فارسی (۲)	فصل ۱: ادبیات تعلیمی	ستایش: لطف خدا / درس ۱: نیکی / گنج حکمت: همت	قلمرو فکری: قرابت	مقدماتی
۱۸	فارسی (۲)	فصل ۱: ادبیات تعلیمی	درس ۲: قاضی بُست / شعرخوانی: زاغ و کبک	قلمرو فکری: قرابت	پیشرفته
۱۹	فارسی (۲)	فصل ۲: ادبیات پایداری	درس ۳: در امواج سند / گنج حکمت: چو سرو باش	قلمرو فکری: قرابت	مقدماتی
۲۰	فارسی (۲)	فصل ۲: ادبیات پایداری	درس ۳: در امواج سند / گنج حکمت: چو سرو باش	قلمرو فکری: قرابت	مقدماتی

سرگروه دبیران فارسی: جناب آقای مرتضی کلاشلو

فارسی

۱.

معنی درست واژه‌های «نژند، دَغَل، مقرون، شایق» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) اندوهگین، ناشایست، پیوسته، لایق
 ۲) خوار، حيله‌گر، وصل، آرزومند
 ۳) زیون، ناراست، شایسته، مشتاق
 ۴) بژمرده، فریب‌خورده، همراه، پرشور

گزینه صحیح ۲

معنای درست واژه‌ها:

- نژند: خوار و زیون، اندوهگین
 مقرون: پیوسته، وصل، همراه
 دغل: حيله‌گر، ناراست
 شایق: مشتاق، آرزومند

پاسخ

۲.

معنی چند واژه در داخل کمانک درست است؟

(حلاوت: شیرینی)، (خسته: مجروح)، (توقیع: اجازه)، (راغ: باغ)، (ندیم: همدم)، (همایون: مبارک)،
 (تفریط: افراط کردن)، (مخنقه: دستبند)، (اذن: رخصت)

- ۱) چهار
 ۲) پنج
 ۳) شش
 ۴) سه

گزینه صحیح ۲

معنی درست واژه‌ها:

- توقیع: مهر، امضای پادشاهان
 تفریط: کوتاهی کردن در کاری
 راغ: صحرا، دامنه سبز کوه
 مخنقه: گردنبند

پاسخ

۳.

«درنگ، بزرگواری، سایه، دادگاه» معنای درست کدام گروه واژه‌ها هستند؟

- ۱) اهمال، شریف، شبه، دفترخانه
 ۲) امهال، مشرف، شیخ، پیشگاه
 ۳) تعلل، شرف، شیخ، محضر
 ۴) سُستی، کرامت، شبه، دفترخانه

گزینه صحیح ۳

معنای درست واژه‌ها:

- درنگ: اهمال، عذر و دلیل آوردن، تعلل
 بزرگواری: شرف، کرامت
 سایه: شیخ
 دادگاه: محضر، دفترخانه

پاسخ

کدام عبارت فاقد غلط املایی است؟

۴

- ۱) هر سخن از سماع آن شنونده را کراحت آید، بر ادای آن دلیری نتوان کرد.
- ۲) شاید بود که برای فراق اهل و فرزندان به جمع مال حاجت افتد.
- ۳) هرگاه حوادث به عاقل محیط شود باید که در پناه صواب دود و بر خطا اصرار ننماید.
- ۴) آثار پشیمانی در وی ظاهر گشت و دلایل آن واضح و بی‌شبهت شد.

گزینه صحیح ۳

املای درست کلمات در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کراهِیت

گزینه «۲»: فراغ

گزینه «۴»: بی‌شبهت

نکته

فراغ (آسایش) - فراق (دوری و جدایی)

در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟

۵

- ۱) که هرگز ز ترکان چنین کس نخواست
 - ۲) روضه خلد برین خلوت درویشان است
 - ۳) پای در کنده، دست در زنجیر
 - ۴) شمع اگر زان لب خندان به زبان لافی زد
- به کردار سرو است و بالاش راست
مایه محتشمی خدمت درویشان است
این چنین کس و زر، بُود نه وزیر
پیش عشاق تو شب‌ها به غرامت برخاست

گزینه صحیح ۱

املای درست واژه در گزینه «۱»: نخاست (بلند نشد)

املاي فعل از مصدر «گزاردن» در کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) چو من حقّ فرزند بگزاردم
کسی را ز گیتی نیازاردم
- ۲) باری دل من صبح مست است
وام شب دوش می‌گزارد
- ۳) باشد که خود به رحمت یاد آورند ما را
ورنه کدام قاصد پیغام ما گزارد
- ۴) هر که معشوقی ندارد عمر ضایع می‌گزارد
همچنان ناپخته باشد هر که بر آتش نجوشد

گزینه صحیح ۴

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گزارد ❖ ادا کند

گزینه «۲»: گزارد ❖ ادا کند

گزینه «۳»: گزارد ❖ پیام برساند

گزینه «۴»: گزارد ❖ سپری کند

پاسخ

نام صاحبان چند اثر در مقابل آن نادرست است؟

- (دری به خانه خورشید: سلمان هراتی) (تیرانا: سید مهدی شجاعی)، (سانتا ماریا: مهرداد اوستا)،
(فرهاد و شیرین: وحشی بافقی)، (بهارستان: جامی)، (تحفه‌الاحرار: خواجوی کرمانی)
- ۱) چهار ۲) سه ۳) یک ۴) دو

گزینه صحیح ۲

نام درست صاحبان اثر:

تیرانا: مهرداد اوستا

سانتا ماریا: سید مهدی شجاعی

تحفه‌الاحرار: جامی

پاسخ

ترتیب و توالی ابیات از نظر آرایه‌های «ایهام، اسلوب معادله، جناس و حس آمیزی» در کدام گزینه درست آمده است؟

- الف) تا نسوزد آرزو در دل نگرودد سینه صاف
ب) مبارزان جهان قلب دشمنان شکنند
ج) درنگیرد صحبت پیر و جوان با یکدگر
د) آخر این ناله سوزنده اثرها دارد
- زنگ از آینه می‌گردد به خاکستر جدا
تو را چه شد که همه قلب دوستان شکنی
با کمان یکدم مدارا نیز نتوانست کرد
شب تاریک فروزنده سحرها دارد

۱) ب - د - ج - الف

۲) د - الف - ب - ج

۳) ب - الف - ج - د

گزینه صحیح ۳

بررسی گزینه‌ها:

الف) مصراع دوم مصداق و تمثیلی برای مصراع اول است و دو مصراع استقلال دارند.

ب) «قلب» ایهام دارد: ۱) مرکز سپاه ۲) دل

ج) پیر و تیر: جناس ناهمسان

د) ناله سوزنده: حس آمیزی (ترکیب شنوایی و لامسه)

پاسخ

آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه تماماً درست است؟

- «می‌دید اگر لعل تو را چشم سلیمان
می‌داد در اول نظر از دست نگین را»
- ۱) کنایه - استعاره - مجاز - جناس
۲) تلمیح - تشبیه - استعاره - کنایه
۳) تلمیح - مجاز - حسن تعلیل - کنایه
۴) کنایه - تشخیص - واج آرایی - تلمیح

گزینه صحیح ۱

بررسی آرایه‌ها در بیت:

از دست دادن ♦ کنایه

لعل ♦ استعاره از لب

می‌دید و می‌داد ♦ جناس ناهمسان

نگین ♦ مجاز از انگشتری

پاسخ

در کدام بیت هر دو آرایه نوشته شده تماماً درست نیست؟

- ۱) شیرینی گفتار تو افکند در آفاق / شوری ز چه زان روی که شهد است و شکر هم
(حسن آمیزی - تناقض)
- ۲) تو مپندار که دور از تو اگر خاک شوم / آتش عشق من از باد هوا بنشیند
(ایهام - تشبیه)
- ۳) بر رهگذرت بسته‌ام از دیده دو صد جوی / تا بو که چون سرو خرامان به در آیی
(اغراق - حسن تعلیل)
- ۴) در زیر باران عشق تو از پا درآمدم / آخر به‌رغم دشمنم ای دوست دست گیر
(جناس - تضاد)

گزینه صحیح ۳

بررسی گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: شیرینی گفتار * حسن آمیزی / شهد است و شکر هم: تناقض
- گزینه «۲»: دور از تو * ایهام (۱) در دوری از تو (۲) دور از تو باد / تشبیه: آتش عشق: اضافه تشبیهی
- گزینه «۳»: حسن تعلیل ندارد. اغراق * در اشک ریختن
- گزینه «۴»: دست و دوست * جناس ناهمسان / دشمن و دوست * تضاد

روابط معنایی واژه‌ها در کدام گزینه کاملاً یکسان است؟

- ۱) (بجر - خزر) (شمس - قمر) (شجر - طوبی)
- ۲) (عرفان - معرفت) (قالب - جسم) (رقم - مسطور)
- ۳) (محنت - سرور) (مذلت - مناعت) (منت - حسن)
- ۴) (کیوان - مشتری) (خسرو - شیرین) (ملک - عجم)

گزینه صحیح ۲

بررسی گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: بحر و خزر (تضمن) شمس و قمر (تناسب) شجر و طوبی (تضمن)
- گزینه «۲»: روابط معنایی همه کلمات مترادف است.
- گزینه «۳»: محنت و سرور (تضاد) مذلت و مناعت (تضاد) منت و حسن (ترادف)
- گزینه «۴»: کیوان و مشتری (تناسب) خسرو و شیرین (تناسب) ملک و عجم (تضمن)

۱۲.

کدام گزینه فاقد جمله مجهول است؟

- ۱) گفته آمد که به دلجویی ما می آیی
 ۲) هیچ کس مشکل ما را نتوانست گشود
 ۳) رشته صبرم به مقراض غمت بریده شد
 ۴) عقل دیوانه شد آن سلسله مشکین کو

گزینه صحیح ۴

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گفته آمد: گفته شد.

گزینه «۲»: بسته شده است.

گزینه «۳»: بریده شد.

گزینه «۴»: جمله فاقد فعل مجهول است. فعل «شد» ربطی و اسنادی است.

میدانید

ساختار فعل مجهول: صفت مفعولی (بن ماضی +ه) + فعل کمکی از مصدر «شدن» متناسب با زمان فعل و شخص

۱۳.

نقش دستوری واژه مشخص شده در مقابل کدام گزینه درست است؟

- ۱) جانا روا نباشد خونریز را حمایت * مفعول
 ۲) دوش بر من ز سر مهر چو پروانه بسوخت * نهاد
 ۳) کمان سخت که داد آن لطیف بازو را * متمم
 ۴) او خود گذر به ما چون نسیم سحر نکرد * نهاد

گزینه صحیح ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نقش دستوری «خونریز» * مضاف‌الیه («را» فک اضافه است).

گزینه «۲»: نقش دستوری «پروانه» * متمم

گزینه «۴»: نقش دستوری «خود» * بدل

نکته

ادوات تشبیه، در مبحث دستور زبان، حرف اضافه هستند.

پاسخ

پاسخ

با توجه به بیت زیر، نکته دستوری در کدام گزینه نادرست است؟

«قدر وقت ار نشناسد دل و کاری نکند بس خجالت که از این حاصل اوقات بریم»

- ۱) در مصراع اول دو مفعول وجود دارد
 ۲) در بیت، واو عطف دیده می‌شود
 ۳) نقش دستوری «دل»، نهاد است
 ۴) بیت دارای متمم است.

گزینه صحیح ۲

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قدر وقت و کاری * مفعول

گزینه «۲»: نوع (واو) ربط است؛ چون بین دو جمله آمده است.

گزینه «۳»: دل قدر وقت نشناسد * نهاد

گزینه «۴»: حاصل متمم است.

مفهوم کرامت در عبارت زیر در کدام گزینه وجود ندارد؟

«تو اگر آن مایه کرامت را از مادر به میراث می‌داشتی، می‌بایست همانند با درختان بارور،

بخشندگی و ایثار را سراپا دست باشی.»

- ۱) چون مجال کرامتی باشد بستن در غرامتی باشد
 ۲) نصیب ماست بهشت ای خداشناس برو که مستحق کرامت گناهکارانند
 ۳) حافظ این خرقة بینداز مگر جان ببری کاتش از خرقة سالوس و کرامت برخاست
 ۴) حاشا که من از جور و جفای تو بنالم بیداد لطیفان همه لطف است و کرامت

گزینه صحیح ۳

مفهوم کرامت در گزینه «۳»: سر زدن کارهای خارق‌العاده از افراد خاص

مفهوم کرامت در سایر گزینه‌ها: لطف و بخشش

هر دو بیت در کدام گزینه مفهوم یکسانی دارند؟

- ۱) کس چون تو طریق پاکبازی نگرفت
پاکبازی کن چو راه عشق پویی
- ۲) چون گواه انگشت بر حرفش نهاد
شاهد، نیاز نیست که در محضر آورند
- ۳) آنجا در آن برزخ سرد، در کوجهای غم و درد
غرق غباریم و غربت، با من بیا سمت باران
- ۴) گوهر افتاده‌ام در نظر غافلان
چون آفتاب اگر سر ما بگذرد ز چرخ
- با زخم نشان سرفرازی نگرفت
عشق‌بازی را بیاید پاک‌بازی
زخم بر دست گواه انداختند
در دادگاه عشق، رگ گردنت گواه
غیر از شب آیا چه می‌دید چشمان تار من و تو؟
صد جویبار است اینجا، در انتظار من و تو
هر که ز راهی رسد بر سر من پا نهد
افتادگی برون نرود از سرشت ما

گزینه صحیح ۱

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفهوم هر دو بیت در فضیلت پاکبازی است.

گزینه «۲»: مفهوم بیت اول، ثابت کلامی باعث آزار و شکنجه است.

مفهوم بیت دوم: زخم شهید گواه مظلومیت اوست.

گزینه «۳»: مفهوم بیت اول: فضای ستم و ناامیدی

مفهوم بیت دوم: رحمت و امیدواری

گزینه «۴»: مفهوم بیت اول: بدشانسی و بدبختی

مفهوم بیت دوم: تواضع و فروتنی

۱۷. مفهوم کلی درج شده در مقابل کدام بیت نادرست است؟

- ۱) عزیزی و خواری تو بخشی و بس عزیز تو خواری نبیند ز کس
(اراده الهی بر همه جاری است.)
- ۲) ذره را تا نبود همّت عالی حافظ طالب چشمه خورشید درخشان نشود
(تکیه بر اراده عالی)
- ۳) خدا را بر آن بنده بخشایش است که خلق از وجودش در آسایش است
(یار شاطر باش نه بار خاطر)
- ۴) در پس آینه طوطی صفتم داشته‌اند آنچه استاد ازل گفت بگو می‌گویم
(پرهیز از تقلید نابه‌جا)

گزینه صحیح ۴

مفهوم گزینه «۴»: تسلیم بودن در برابر اراده الهی

۱۸. مفهوم کلی همه گزینه‌ها به جز یکسان است.

- ۱) فقر در آزادگی به از غنا در بندگی
گاو فربه بی‌گمان صید پلنگ لاغر است
- ۲) کفر باشد از طمع پیش در هر منعمی
قامت آزادگی چون حلقه بر در داشتن
- ۳) به نان قناعت کنیم و جامه دلخ
که بار محنت خود به که بار منت خلق
- ۴) منت سدره و طوبی ز پی سایه مکش
که چو خوش بنگری ای سرو روان این همه نیست

گزینه صحیح ۴

مفهوم گزینه «۴»: بی‌ارزش بودن نعمت‌های دو دنیا

مفهوم سایر گزینه‌ها: اتکا به خود و مناعت طبع

پاسخ

پاسخ

کدام گزینه با مفهوم بیت «به پاس هر وجب خاکی از این مُلک / چه بسیار است، آن سرها

که رفته!» قرابت مفهومی دارد؟

دریغا وطن رفت و طی شد جوانی	۱) جوانی به راه وطن دادم از کف
دست در آستینِ گواهم بس	۲) ترک سر کرده‌ام به راه وطن
خاک مستوره قلب بشر آورده برون	۳) لاله خونین کفن از خاک سر آورده برون
میان خاک و خون غلتیده غمناک	۴) رخس پر خون و سر تا پای بر خاک

گزینه صحیح ۲

مفهوم کلی صورت سؤال و گزینه «۲»: ایثار و جانبازی در راه وطن

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) تلاش بی نتیجه برای وطن

۳) لاله نماد شهید مدفون شده است.

۴) در خاک و خون غلتیدن جنگ

پاسخ

مفهوم بیت زیر در همه گزینه‌ها به جز وجود دارد.

پس از خلیفه بخواهد گذشت در بغداد»	«به آنچه می گذرد دل منه که دجله بسی
چو بر صحیفه هستی رقم نخواهد ماند	۱) چه جای شکر و شکایت ز نقش نیک و بد است
صبح عید عاشقان را شام ماتم می کند	۲) تکیه بر عهد جهان هرگز مکن کاین بی وفا
آنجا سؤال کن که البارسلان کجاست	۳) ای دل رخت به مُلک نشابور اگر فتد
که او به عهد وفا سخت سُست بنیاد است	۴) ثبات نیست جهان را به ناخوشی و خوشی

گزینه صحیح ۳

مفهوم گزینه «۳»: زوال و نابودی قدرتمندان

مفهوم صورت سؤال و سایر گزینه‌ها: بی اعتباری و ناپایداری دنیا

پاسخ

عربی

شماره سوال	درس	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۲۱	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الثالث	الشّجاعة فى الحقّ / المضاعف و المهموز و الزباعتى	ترجمه و تعريب	مقدماتى
۲۲	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	ترجمه و تعريب	مقدماتى
۲۳	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الثانى	عجائب المخلوقات / التركيب الوصفى و الإضافى	ترجمه و تعريب	مقدماتى
۲۴	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الاول	من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علىّ (ع) / التواسخ (الأفعال الناقصة)	ترجمه و تعريب	مقدماتى
۲۵	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الاول	من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علىّ (ع) / التواسخ (الأفعال الناقصة)	ترجمه و تعريب	مقدماتى
۲۶	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الاول	من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علىّ (ع) / التواسخ (الأفعال الناقصة)	ترجمه و تعريب	پيشرفته
۲۷	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الثالث	الشّجاعة فى الحقّ / المضاعف و المهموز و الزباعتى	ترجمه و تعريب	پيشرفته
۲۸	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الاول	من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علىّ (ع) / التواسخ (الأفعال الناقصة)	ترجمه و تعريب	پيشرفته
۲۹	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	درک مطلب	پيشرفته
۳۰	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	درک مطلب	پيشرفته
۳۱	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	درک مطلب	پيشرفته
۳۲	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	اعراب و تحليل صرفى	پيشرفته
۳۳	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	اعراب و تحليل صرفى	پيشرفته
۳۴	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الاول	من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علىّ (ع) / التواسخ (الأفعال الناقصة)	قواعد	مقدماتى
۳۵	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الثالث	الشّجاعة فى الحقّ / المضاعف و المهموز و الزباعتى	قواعد	مقدماتى
۳۶	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	قواعد	مقدماتى
۳۷	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	قواعد	مقدماتى
۳۸	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الاول	من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علىّ (ع) / التواسخ (الأفعال الناقصة)	قواعد	مقدماتى
۳۹	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	قواعد	مقدماتى
۴۰	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الثانى	عجائب المخلوقات / التركيب الوصفى و الإضافى	قواعد	مقدماتى

سرگروه دپارتمان عربى گروه معارف اسلامى: سرکار خانم الهه مسیح خواه

عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۲۱ - ۲۸)

﴿فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا﴾: ۲۱

۱) بنابراین در سنجش، کیل و وزن را کامل بدهید و به مردم کم فروشی نکنید، و در زمین پس از اصلاح آن، تباهی نکنید!

۲) پس به پیمانۀ و ترازو وفا کنید، و از اموال مردم چیزی نگاهید، و روی زمین بعد از اصلاحش، فساد نکنید!

۳) پس پیمانۀ و ترازو را کامل ادا کنید و به مردمان کم بفروشید و پس از اصلاح زمین در آن، فساد مکنید!

۴) پس پیمانۀ و ترازو را تمام نهدید، و اموال مردم را کم مدهید، و در زمین پس از اصلاح آن، فساد مکنید!

گزینه صحیح ۴

«فأوفوا الكيل: پس پیمانۀ را کامل دهید»؛ رد گزینه «۲». در گزینه «۱» نیز «بنابراین در سنجش» نادرست ترجمه شده است. «الناس: مردم» نه مردمان؛ رد گزینه «۳».

«هشام كان يُنكر أَنَّهُ يَعْرِفُ الْإِمَامَ لَخَوْفِهِ مِنْ أَنْ يَعْرِفَهُ أَهْلُ الشَّامِ وَ يَرِغِبُوا فِيهِ!»: هشام

۱) انکار می کرد که امام او را می شناسد، برای ترس از اینکه اهل شام ایشان را بشناسند و به او علاقه مند شوند!

۲) به خاطر ترس از اینکه اهل شام امام را بشناسند و به او رغبت پیدا کنند، منکر شناخت ایشان شد!

۳) انکار می کرد که او امام را می شناسد، به خاطر ترسش از اینکه اهل شام ایشان را بشناسند و به ایشان علاقه مند گردند!

۴) امام را می شناخت اما به خاطر ترسش از اینکه اهل شام این را بدانند و به امام علاقه مند شوند، انکار می کرد!

گزینه صحیح ۳

«كان ينكر: انکار می کرد» ماضی استمراری است؛ رد گزینه «۲». «يعرفُ الإمام: امام را می شناسد» «إمام» مفعول است؛ رد گزینه «۱».

«أن يعرفه: که او را بشناسند»؛ رد گزینه «۴». «لخوفه: به خاطر ترسش»؛ رد گزینه های «۱» و «۲».

«فِي شِدَّةِ الْحَرِّ تَضَعُ حَيَّةُ الصَّحْرَاءِ ذَنْبَهَا فِي الرَّمْلِ لِتَصِيدَ بَغْتَةً الْحَشْرَاتِ الَّتِي تَقْفُ عَلَيْهَا!»:

- ۱) مار صحرا در اوج گرما دُمش را در شن و ماسه می‌گذارد تا ناگهان حشراتی را که بر آن می‌ایستند، شکار کند!
- ۲) در شدت گرما، مار صحرایی دُم خود را در ماسه قرار می‌دهد تا حشراتی را شکار کند، که به شکل ناگهانی بر آن می‌ایستند!
- ۳) مار صحرا در شدت گرما دُم خود را وارد شن و ماسه می‌کند برای اینکه حشرات ایستاده بر آن را به شکل ناگهانی صید کند!
- ۴) در اوج گرما، مار صحرایی دُم خویش را در ماسه قرار می‌دهد، ناگهان حشرات بر آن می‌ایستند، و شکارشان می‌کند!

گزینه صحیح ۱

«لتصيد بغتة: تا ناگهان شکار کند»؛ رد گزینه‌های «۲» و «۴» قید «بغتة» متعلق به فعل «تصيد» است اما در گزینه‌های «۲» و «۴» برای فعل «تقف» ترجمه شده است. «تقف: می‌ایستد» فعل است نه اسم؛ رد گزینه «۳». «حیة الصحراء: مار صحرا» ترکیب اضافی است اما در گزینه‌های «۲» و «۴» به صورت وصفی ترجمه شده و نادرست است. ضمناً «الحشرات التي: حشراتی که» در گزینه «۴» به شکل معرفه ترجمه شده است.

۲۴

«الَّذِينَ يَفْتَخِرُونَ جُهْلَاءَ بِأَجْدَادِهِمْ مَازَالُوا يَعِيشُونَ فِي الْجَهْلِ لَأَنَّ كُنَّا مِنْ جِهَةِ الْآبَاءِ أَكْفَاءُ!»:

- ۱) آن‌هایی که نابخردانه به اجداد خود افتخار می‌کنند همواره در نادانی می‌زیند، چون که همگی ما از سوی پدران همتاییم!
- ۲) کسانی که به اجداد خویش نابخردانه فخر می‌فروشند، همچنان در جهالت زندگی می‌کنند، زیرا هر کدام از ما از جهت پدران همتایان هستیم!
- ۳) افتخارکنندگان به اجداد خود از سر نادانی، همیشه در جهل به سر می‌برند، و بی‌شک ما همگی از سوی پدران خود همتا هستیم!
- ۴) همواره کسانی که نابخردانه به اجداد خود افتخار می‌نمایند، در جهالت زندگی می‌کنند، زیرا هر کدام از ما از جانب پدران همتا هستیم!

گزینه صحیح ۱

پاسخ

«يفتخرون: افتخار می‌کنند» فعل است نه اسم: رد گزینه «۳». «أكفاء: همتایان» خبر جمع است اما چون صفت یا مضاف‌الیه نگرفته مفرد ترجمه می‌شود؛ رد گزینه «۲». «كننا: همه ما، همگی ما»؛ رد گزینه‌های «۲» و «۴» هم‌چنین «مازالوا» مرتبط به فعل «يعيشون» است اما در گزینه «۴» در جای مناسب ترجمه نشده است.

۲۵

«إِنَّ اللَّهَ يُنْزِلُ الْأَمْطَارَ مِنَ السَّمَاءِ فَتَصِيرُ الْأَرْضُ مَخْضِرَةً وَ يَمْتَلِي كُلِّ مَكَانٍ بِالزَّهْرَةِ وَالْوَرْدَةِ!»:

- ۱) همانا خداوند باران‌ها را از آسمان نازل می‌کند، پس زمین سبز می‌شود و هر مکانی مملو از گل و شکوفه می‌گردد!
- ۲) الله از آسمان باران‌ها را فرو می‌فرستد و زمین را سبز می‌گردانند و هر مکانی پر از شکوفه و گل می‌شود!
- ۳) بی‌شک خداوند باران‌هایی را از آسمان نازل می‌کند تا زمین سرسبز شود و همه مکان‌ها را پر از شکوفه و گل کند!
- ۴) یقیناً باران‌ها را خداوند از آسمان نازل می‌کند پس زمین را سرسبز می‌کنند و هر مکانی را پر از شکوفه و گل می‌کنند!

گزینه صحیح ۲

پاسخ

«تصير: می‌گرداند» فعل متعدی است و «الأرض» مفعول است؛ رد گزینه‌های «۱» و «۳». «كل مكان: هر مکانی»؛ رد گزینه «۳». «يمتلي: پر می‌شود» فعل لازم است نه متعدی؛ رد گزینه‌های «۳» و «۴».

۲۶. عین الخطأ:

- ۱) اِسمع کلام المدرّس مادام ینصحک: به سخن معلم گوش کن تا زمانی که تو را نصیحت می‌کند!
- ۲) أَنْقُرْ هُنَا تَفْتَحْ أَمَامَكَ ثَلَاثَ صُورٍ عَلَى صَفْحَةِ الْكَمْبِيُوتَرِ: اینجا کلیک کن تا سه تصویر مقابلت بر صفحه کامپیوتر باز شود!
- ۳) صَفَرِ الْحَكَمِ وَ مَا رَفَضَ الْهَدْفَ لِأَنَّ الْمَهَاجِمَ كَانَ فِي التَّسَلُّلِ: داور سوت زد و گل را نپذیرفت، زیرا مهاجم در آفساید بود!
- ۴) يُقَدَّرُ أَنْوَاعُ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ فِي بَحَارِ الْعَالَمِ بِالْمَلَايِينِ: انواع موجودات زنده در دریاهاى جهان به میلیون‌ها برآورد می‌شوند!

گزینه صحیح ۱

ترجمه صحیح: «حرف معلم را بشنو مادامی که تو را نصیحت می‌کند.»

پاسخ

۲۷. عین الخطأ:

- ۱) مَا تَحْمَلُكَ أَلَّا تَحَبَّ إِلَّا عَلَيَّ وَ رَهْطَهُ؟ چه چیزی تو را وا می‌دارد که جز علی و گروهش را دوست نداری؟
- ۲) كَأَنَّ أَخَاكَ حَمَلَ رِسَالَةَ إِلَيْنَا مِنْ قَبْلِكَ: گویی برادرت پیش از تو نامه‌ای برای ما آورده است!
- ۳) لَمَّا أَخْبَرْتَ الْإِمَامَ عَنِ شَكَايَتِي تَأَلَّمَ قَلْبُهُ: وقتی که امام را از شکایتم باخبر کردم، قلبش به درد آمد!
- ۴) شَكََا الْجِيرَانُ مِنْ جَوْرِ جَرِي عَلَيْهِمْ: همسایگان از ستمی که بر آنها جاری شده بود، شکایت کردند!

گزینه صحیح ۲

ترجمه صحیح: «گویی برادرت نامه‌ای را از جانب تو برای ما آورده است.»

پاسخ

۲۸. عین الخطأ فی التّعريب «همکلاسی‌هایم رفتند در حالی که من هنوز خوابیده بودم!»:

- ۱) زُمَلَائِي ذَهَبُوا وَ أَنَا مَازَلْتُ كُنْتُ نَائِمًا! زمیلاتی ذهبوا و أنا مازلت كنت نائمًا!
- ۲) زَمِيلَاتِي ذَهَبْنَ وَ أَنَا مَازَلْتُ كُنْتُ قَدْ نَمْتُ! زمیلاتی ذهبن و أنا مازلت كنت قد نمت!
- ۳) ذَهَبَ زَمِيلَايَ وَ لَا أَزَالُ فِي النَّوْمِ! ذهب زمیلاي و لا أزال في النوم!
- ۴) ذَهَبَتْ زَمِيلَاتِي وَ مَازَلْتُ أَنَا كُنْتُ نَائِمَةً! ذهبت زمیلاتي و مازلت أنا كنت نائمة!

گزینه صحیح ۳

در گزینه «۳» ضمیر «أنا: من» ترجمه نشده و با توجه به اینکه زمان جمله فارسی ماضی بعید است باید فعل اصلی به شکل ماضی «مازلت» بیاید.

پاسخ

■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۲۹-۳۳) بما يناسب النَّصَّ:

كان الفرزدقُ من كبار الشعراءِ الأمويين ناشئاً في بيتِ كانَ أجداده من كبار العرب. كانت نشأته بدوية كالشعراءِ الجاهليين الماضيين قبله. كانت أخلاقه بعيدة عن أخلاق أشراف العرب و ذهب وراء الفسق و الفجور لا يثبت على حالٍ. كان رجل الشهوة و افتقد الإخلاص في المودة حتى لأقاربه. كان شاعر المصلحة الشخصية أو القومية كما كان التكسب هدفه دائماً. كان من خصائص أشعاره الفخر و الهجاء و عندما كان يهجو أحداً يتفاخر. كان من أفضل الوصّافين لكن الفخر بقومه كان أقوى سلاحه و في شعره نرى أنه يتجاوزُ قوانين النحو المشهورة، لذلك صعب فهم شعره و قد قيل عنه: لولا شعر الفرزدق لذهب ثلث لغة العرب.

عین ما لیس «من خصائص الفرزدق الشعرية»:

۲۹

- ① حبّ الخلفاء و الأئمة حباً حقيقياً! ② كان يرجح المنفعة الشخصية على القومية!
 ③ عدم الإخلاص في حبه بالنسبة إلى من حوله! ④ إذا كان يفخر، تشدّد لهجته و عباراته!

گزینه صحیح ۱

«فرزدق از بزرگان شاعران اموی بود و در خانه‌ای بزرگ شد که اجدادش از بزرگان عرب بودند. تربیت وی بادیه‌نشینی بود همچون شاعران جاهلی قبل از خودش. اخلاقش به دور از اخلاق اشراف عرب بود. در پی فسق و فجور رفت و حالت ثابتی نداشت. مرد شهوت بود و اخلاص در دوست داشتن را حتی نسبت به نزدیکانش از دست داده بود. شاعر منفعت شخصی یا قومی بود چنان‌که همیشه هدفش تکسب (به دست آوردن پول) بود. از ویژگی‌های اشعارش فخر و هجاء بود و وقتی کسی را هجو می‌کرد فخر می‌فروخت. از بهترین وصف‌کنندگان بود اما فخرش به قومش قوی‌ترین سلاحش بود و در شعرش می‌بینیم که او قواعد مشهور نحو را نادیده می‌گیرد از این رو فهمیدن شعرش دشوار است، و درباره‌ی وی گفته شده است: اگر شعر فرزدق نبود، یک سوم زبان عرب از بین رفته بود.»

زیرا در متن اشاره شده که او شاعر منفعت بود و تنها هدفش «تکسب: کسب درآمد» بود. دیگر گزینه‌ها همگی صحیح هستند. ترجمه‌ی گزینه‌ها:

۱- دوست داشتن واقعی خلفا و ائمه.

۲- منفعت شخصی را بر منفعت قومی ترجیح می‌داد.

۳- عدم اخلاص در دوست داشتنش نسبت به اطرافیانش.

۴- هرگاه فخر می‌کرد، لهجه‌اش و عباراتش قوت می‌گرفت.

با توجه به اینکه در متن اشاره شده که «فخر» وی از بقیه اغراض شعری‌اش قوی‌تر بود، بنابراین عبارت گزینه «۴» نیز مطابق با متن است.

۳۰ «لولا الفرزدقُ لَذَهَبَ ثَلَاثُ لُغَةِ الْعَرَبِ»: ما هو القصد من هذه العبارة؟ لأنّ

- ۱) شعره ليس خالياً من أنواع الفنون الشعريّة!
- ۲) لشعره القيمة الأدبيّة لكن ليس ذو قيمة تاريخيّة كبرى!
- ۳) الفرزدق لم يكن مراعيّاً لقوانين النّحو!
- ۴) الفرزدق قد حافظ شعره على المفردات الغريبة الجاهليّة!

گزینه صحیح ۴

«اگر فرزّدق نبود، یک سوم شعر عرب از بین رفته بود.» مفهوم این عبارت این است که شعر وی واژگان ناشناخته جاهلی را حفظ کرده بود. چون شعر فرزّدق واژگان جاهلی را در خود داشت، بنابراین با نبودنش شعر عرب یک سومش از بین می‌رفت. چون عصر جاهلی قبل از اموی بود. ترجمه گزینه‌ها:

- ۱- چون شعرش خالی از انواع فنون شعری نیست.
- ۲- زیرا شعر او ارزش ادبی دارد اما ارزش تاریخی بزرگی ندارد.
- ۳- زیرا فرزّدق رعایت‌کننده قوانین نحو نبود.
- ۴- زیرا شعر فرزّدق واژگان ناشناخته جاهلی را حفظ کرده بود.

۳۱ المواضيع الّتی جاءت في النصّ عن الفرزدق علی التّرتیب هی:

- ۱) خصائص قومه، نفسیتهم و آثاره!
- ۲) مولده و نشأته، فنون شعره و قیمتها!
- ۳) حیاته، نفسیت و دواوینه الشعریه!
- ۴) ولادة الفرزدق، أصله و أخلاقه!

گزینه صحیح ۲

موضوعاتی که در متن به ترتیب آمده‌اند عبارتند از: «ولادت و نشأت فرزّدق، فنون شعرش و ارزش آن فنون».

ترجمه سایر گزینه‌ها:

- ۱- ویژگی‌های قومش، فطرتشان و آثار او.
- ۳- زندگی، شخصیت فرزّدق و دیوان‌های شعری‌اش.
- ۴- ولادت فرزّدق، اصل و نسب او و اخلاقش.

پاسخ

پاسخ

عین الصّحیح فی الإعراب و التّحلیل الصّرفیّ: (۳۲ - ۳۳)

۳۲ «الماضین»:

- ۱) اسم - مثنی - مذکّر - معرب - صحیح الآخر / خبر «کانت» و منصوب بالیاء
- ۲) مفرده «ماضی» و هو مذکّر - معرب - منقوص / صفة للموصوف «الشّعرا» و مجرور بالكسرة
- ۳) جمع سالم للمذکّر - معرّف بأل - معرب - منقوص / صفة للموصوف «الشّعراء» و مجرور بالیاء
- ۴) جمع سالم للمذکّر - مادّته «م ض ی» - مصدره «إمضاء» - منقوص / خبر «کانت» و منصوب بالیاء

گزینه صحیح ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ - مثنی ← جمع سالم للمذکّر / خبر «کانت» ← صفة «للشّعراء».
- ۲ - مجرور بالكسرة ← مجرور بالیاء.
- ۴ - مصدره «امضاء» ← مصدره «مضی» / خبر «کانت» ← صفة «للشّعراء» / منصوب بالیاء ← مجرور بالیاء.

۳۳ «یتفاخر»:

- ۱) ماضیه «فاخر» - للغائب - اسم فاعله «مُتفاخر» - معرب / فعل و مع فاعله جملة فعلیّة
- ۲) مصدره «افتخار» - مبني للمعلوم أو معلوم - له حرفان زائدان / فعل و فاعله ضمیر هو المستتر
- ۳) فعل مضارع - للغائب - متعدّد - معرب / فعل و له فاعل مستتر
- ۴) ماضیه «تفاخر» - مبني للمعلوم - معرب - لازم / فعل و فاعله ضمیر «هو» المستتر و الجملة فعلیّة

گزینه صحیح ۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ - ماضیه «فاخر» ← ماضیه «تفاخر»
- ۲ - مصدره «افتخار» ← مصدره «تفاخر»
- ۳ - متعدّد ← لازم

۳۴

عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- ۱) نَظَفَ الطُّلَّابُ مَدْرَسَتَهُمْ فَصَارَتْ الْمَدْرَسَةُ نَظِيفَةً!
- ۲) النَّحَّاسُ عُنْصُرٌ فَلَزِيٌّ مُوَصَّلٌ لِلْحَرَارَةِ وَالْكَهْرَبَاءِ!
- ۳) فِي الرَّبِيعِ يَصِيرُ كُلُّ مَكَانٍ مَمْلُوءًا بِالْأَزْهَارِ الْجَمِيلَةِ!
- ۴) لَا تَجْلِسُ قُرْبَ النَّهْرِ مَا دَامَتِ الْأَمْطَارُ غَزِيرَةً!

گزینه صحیح ۱

در این گزینه «مدرسه» و «صارت» به اشتباه «مدرسه و صارت» حرکت گذاری شده‌اند. سایر گزینه‌ها صحیح هستند.

پاسخ

عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية: (۳۵ - ۴۰)

۳۵

عین فعلا مضاعفاً جائز الإدغام و الفك:

- ۱) الَّذِي يَدْعُ الْفَقِيرَ وَهُوَ جَائِعٌ لَيْسَ كَرِيمًا!
- ۲) مُدِّدُ الْمُسَاعَدَةِ وَالْمَعُونَةُ إِلَى الْمَسَاكِينِ!
- ۳) يَجِبُ عَلَى الْمُسْلِمِينَ الْمُؤْمِنِينَ أَلَّا يَدْعُوا الْيَتِيمَ!
- ۴) أَحْسَسْتُ الطِّفْلَةَ الْبُرُودَ فَأَسْرَعْتُ إِلَى زَاوِيَةٍ تَحْتَ الْأَشْجَارِ!

گزینه صحیح ۲

در این گزینه «مُدِّد- امدد» جایز الادغام و فك الادغام است. در سایر گزینه‌ها فعل‌ها واجب الادغام هستند.

پاسخ

۳۶

في أيِّ عبارة لا يجب تقديم المبتدأ أو الخبر؟

- ۱) مَا أَجْمَلَ الْقَمَرَ فِي وَسْطِ السَّمَاءِ، إِنَّهُ يَجْلِبُ انْتِبَاهَنَا!
- ۲) مَا بِيَدِكَ يَا أَيُّهَا الطَّالِبُ أَوْ قَلَمٌ أَوْ كِتَابٌ!
- ۳) لِبَعْضِ الْبَسَاتِينِ جَدْرَانٌ لَا يَسْتَطِيعُ أَحَدٌ أَنْ يَتَسَلَّقَهَا!
- ۴) عِنْدَكَ هَذِهِ الْأَمْرَاضُ إِنْ لَمْ تَرَاجِعْ إِلَى الطَّبِيبِ لَا تَتَحَسَّنْ!

گزینه صحیح ۴

در گزینه «۴» «عندک» خبر مقدم است و «هذه» مبتدای مؤخر باتوجه به اینکه مبتدا مضاف است می‌تواند بر خبر مقدم شود. در گزینه «۱» «ما» تعجیبیه است و باید مقدم شود. در گزینه «۲» نیز «ما» استفهامی است و صدارت طلب است. در گزینه «۳» نیز «جدران» مبتدای مؤخر و «لبعض» خبر مقدم است که باید جارومجرور مقدم شود.

پاسخ

عین العبارة التي حذفت فيها أداة النداء:

۳۷

- ۱) صادق الوعد ليعمل بالوعد التي ملزم بفعالها!
- ۲) آل البيت لا شكّ في أنّكم محبوبون عند الله!
- ۳) ربّكم أعلم بما في صدوركم و ما يجري في بالكم!
- ۴) ربّنا الذي أعطى كلّ شيء خلقه ثمّ هدى!

گزینه صحیح ۲

ترجمه عبارت: «اهل بيت، هيچ شکی نیست که شما نزد الله محبوب هستید»؛ در این گزینه «آل» منادای مضاف است. در گزینه «۱» نیز «صادق: مبتدا» و فعل «ليعمل» خبر است. در گزینه «۳» نیز «رب» مبتدا و «أعلم» خبر است. در گزینه «۴» «رب» مبتدا و «أعطى» خبر است.

پاسخ

عین الخطأ في الأفعال الناقصة:

۳۸

- ۱) لا شكّ في أنّكما ستكونان في دروسكما ناجحتين مادمتما مجدّتين!
- ۲) أصبحت ممرضات المستشفى ساهراتٍ طوال الليل للمحافظة على المرضى!
- ۳) يكون المسلمون بعيدين عن الاختلاف ماداموا متمسّكون بالإسلام!
- ۴) كان الشّباب الإيرانيون مسجّلي البطولات الرائعة طوال التّاريخ!

گزینه صحیح ۳

در گزینه «۳» «متمسّكون» نادرست است زیرا خبر «مادام» است که باید به شکل منصوب «متمسّکین» بیاید: جمع مذکر سالم در حالت نصب با «ین» می آید. سایر گزینه‌ها صحیح هستند.

پاسخ

عین الخطأ وفق أسلوب النداء:

۳۹

- ۱) يا ذا الرّحمة و الرّضوان نحن نستغفرک!
- ۲) ربّ، هب لنا بصيرةً في ديننا و أمورنا!
- ۳) يا مُنعمِ اجعلني مقيم الصّلاة و آتی الزّكاة!
- ۴) يا محمّداً! يا آخِر المرسلين و خيرهم!

گزینه صحیح ۳

در گزینه «۳» «منعم» اگر منادای نکره مقصوده باشد، باید مبنی بر ضم گردد «منعم» در غیر این صورت باید منصوب شود و مانعی برای منون بودن ندارد (منعماً).
در گزینه «۱» «ذا» منادای مضاف و منصوب است. در گزینه «۲» «ربّ» منادای مضاف و منصوب است. در گزینه «۴» «محمّد» منادای علم و مبنی بر ضم است.

پاسخ

عین عبارة ماجاءت فيها الجملة الوصفية:

۴۰

- ۱) يحتاجُ شابنا إلى نماذج تهديهم إلى الصّراط المستقيم!
- ۲) ربّما شاهدت متأخراً فواکه لم تتعوّد علی رؤيتها من قبل!
- ۳) طلبت مني حبّاً لا أقدر علی تحقیقه و لا أدري ما أقول!
- ۴) تدبّر في الكلام فإن كان خيراً أبده و إلا خفه في قلبک!

گزینه صحیح ۴

در این گزینه «أبد» جواب شرط است که پس از اسم نکره «خيراً» آمده و با حرف ربط «که» ترجمه نمی‌شود: «در سخن بیندیش اگر خیر بود آن را آشکار کن». در سایر گزینه‌ها به ترتیب «تهدی»، «لم تتعوّد» و «لا أقدر» پس از اسم‌های نکره «نماذج»، «فواکه و حبّاً» آمده‌اند و جمله وصفیه هستند.

پاسخ

اصول عقاید

شماره سوال	درس	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۴۱	اصول عقاید (۲)	درس ۱	قافله هدایت	ترکیبی	مقدماتی
۴۲	اصول عقاید (۲)	درس ۱	قافله هدایت	آیه	مقدماتی
۴۳	اصول عقاید (۲)	درس ۱	قافله هدایت	متن	مقدماتی
۴۴	اصول عقاید (۲)	درس ۲	ویژگی‌های پیامبران	آیه	پیشرفته
۴۵	اصول عقاید (۲)	درس ۴	آخرین پیام‌آور	ترکیبی	پیشرفته
۴۶	اصول عقاید (۲)	درس ۳	هدایت مستمر	متن	مقدماتی
۴۷	اصول عقاید (۲)	درس ۴	آخرین پیام‌آور	متن	مقدماتی
۴۸	اصول عقاید (۲)	درس ۳	هدایت مستمر	متن	مقدماتی
۴۹	اصول عقاید (۲)	درس ۵	معجزه جاودان	ترکیبی	پیشرفته
۵۰	اصول عقاید (۲)	درس ۵	معجزه جاودان	متن	مقدماتی
۵۱	اصول عقاید (۲)	درس ۵	معجزه جاودان	آیه	مقدماتی
۵۲	اصول عقاید (۳)	درس ۶	کلمه طیبه (۳): دژ مستحکم	آیه	پیشرفته
۵۳	اصول عقاید (۳)	درس ۵	کلمه طیبه (۲): پروردگار	آیه	مقدماتی
۵۴	اصول عقاید (۳)	درس ۵	کلمه طیبه (۲): پروردگار	متن	مقدماتی
۵۵	اصول عقاید (۳)	درس ۵	کلمه طیبه (۲): پروردگار	آیه	پیشرفته
۵۶	اصول عقاید (۳)	درس ۶	کلمه طیبه (۳): دژ مستحکم	حدیث	پیشرفته
۵۷	اصول عقاید (۳)	درس ۶	کلمه طیبه (۳): دژ مستحکم	متن	مقدماتی
۵۸	اصول عقاید (۳)	درس ۶	کلمه طیبه (۳): دژ مستحکم	ترکیبی	پیشرفته
۵۹	اصول عقاید (۳)	درس ۶	کلمه طیبه (۳): دژ مستحکم	متن	مقدماتی
۶۰	اصول عقاید (۳)	درس ۶	کلمه طیبه (۳): دژ مستحکم	آیه	مقدماتی

سرگروه دپارتمان اصول عقاید: سرکار خانم زهرا محمدی

اصول عقاید

۴۱. ابیات زیر، کدام ویژگی نیازهای متعالی انسان را به تصویر می‌کشد و کدام آیه شریفه مبین آن است؟

«مرد خردمند هنرپیشه را عمر دو بایست در این روزگار تا به یکی تجربه آموختن با دگری تجربه بردن به کار»

۱) کمال صحت و اعتماد - «رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ»

۲) جامعیت و هماهنگی - «رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ»

۳) جامعیت و هماهنگی - «وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا»

۴) کمال صحت و اعتماد - «وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا»

گزینه صحیح ۴

ابیات «مرد خردمند هنرپیشه را ...» با توجه به تکرار نشدنی بودن عمر، لزوم صحت و اطمینان بخش بودن پاسخ نیازهای بنیادین را ضروری می‌نماید که آیه «وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا» به واسطه استناد به صداقت خداوند در گفتار مبین آن است که خداوند پاسخی درست و قابل اعتماد به نیازهای متعالی انسان می‌دهد.

۴۲. پیام مستنبط از آیه شریفه «إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ ضَلَّٰ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَ مَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ» چیست؟

۱) فلسفه ارسال پیامبر (ص) با کتاب آسمانی، پاسخگویی به بسیاری از مجهولات و مسائل روزمره انسان‌هاست.

۲) کشف راه درست زندگی در گرو پیروی از رهنمودهای الهی با استفاده از عقل و اختیار است.

۳) شرط مصونیت از گمراهی، کنار زدن پرده‌های فرو افتاده بر مدرکات از طریق پیامبر (ص) و قرآن است.

۴) مشخص شدن راه از چاه توسط رسول خدا (ص) با تعالیم قرآن، ضامن هدایت مسلمانان است.

گزینه صحیح ۲

با دقت در مفاد آیه «إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ ضَلَّٰ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَ مَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ» در می‌یابیم که می‌توان با قدرت عقل و اختیار، از تعالیم پیامبر (ص) و کتاب قرآن استفاده نمود و راه درست زندگی را کشف کرد.

پاسخ

پاسخ

«هدایتگری خداوند در ایصال آفریده‌ها به غایت خلقت» و «تقدیر راه وصول آنان به تکامل» به ترتیب بر خاسته از کدام صفات خداوندی است؟

- ۱) ربوبیت - حکمت
 ۲) ربوبیت - لطف و رحمت
 ۳) لطف و رحمت - حکمت
 ۴) لطف و رحمت - هدایتگری

گزینه صحیح ۴

- لطف و رحمت: خداوند نسبت به تمام مخلوقات، لطف و رحمت دارد و این مهربانی الهی باعث می‌شود که او بندگان خود را از ضلالت و شقاوت بر حذر دارد و شرایط سعادت و کمال را فراهم آورد.
 - هدایتگری: راهنمایی و هدایت مخلوقات، کار خداست. زیرا او با دانش نامحدود خود، راه رسیدن هر آفریده به کمال خویش را مقرر فرموده است و هر یک را به سمت و سوی سعادت خویش رهنمون می‌شود.

هر یک از عبارات زیر، به ترتیب تصویرگر کدام یک از طرق وحی مذکور در آیه ۵۱ سوره مبارکه شوری می‌باشد؟

- * مکالمه‌ای که خداوند در وادی طور با حضرت موسی (ع) داشت.
 * بخشی از قرآن کریم به وسیله جبرئیل امین بر پیامبر اسلام (ص) نازل شد.
 * دستورات الهی مستقیماً به قلب و روح پاک پیامبران القا می‌شود.

- ۱) «مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ» - «يُرْسِلُ رَسُولًا» - «إِلَّا وَحِيًّا»
 ۲) «يُوحِي بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ» - «يُرْسِلُ رَسُولًا» - «إِلَّا وَحِيًّا»
 ۳) «يُوحِي بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ» - «إِلَّا وَحِيًّا» - «يُرْسِلُ رَسُولًا»
 ۴) «مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ» - «إِلَّا وَحِيًّا» - «يُرْسِلُ رَسُولًا»

گزینه صحیح ۱

براساس آیه ۵۱ سوره مبارکه شوری «وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحِيًّا أَوْ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِي بِلَا إِذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَكِيمٌ»:

- ۱- «مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ»: گاهی ممکن است خالق جهان، با ایجاد صوت، از پشت حجابی با پیامبر خود سخن بگوید مانند مکالمه خداوند در وادی طور با حضرت موسی (ع).
 ۲- «يُرْسِلُ رَسُولًا»: گاهی وحی به وسیله فرشته‌ای که حامل پیام است، انجام می‌گیرد. مانند نزول بخشی از آیات قرآن از طریق جبرئیل بر پیامبر (ص).
 ۳- «إِلَّا وَحِيًّا»: گاهی دستورات الهی مستقیماً بر روح و قلب پیامبران القا می‌شود و خداوند بدون واسطه با آنان گفت‌وگو می‌کند.

«رسوایی فرصت طلبان مدعی رسالت در طول تاریخ پرفراز و فرود هدایت» و «عدم موفقیت

آنان در اغوای مسلمانان پس از رحلت رسول خدا (ص)» به ترتیب چگونه تحقق یافت؟

- ۱) مطابقت معجزه با ادعا - استناد به عبارت «مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّنْ رِّجَالِكُمْ»
- ۲) تلازم معجزه با ادعای نبوت - اعلام «وَلَكِنَّ رَسُولَ اللَّهِ وَ خَاتَمَ النَّبِيِّينَ» در قرآن کریم
- ۳) خارق العاده بودن معجزه - اهتمام مسلمانان در حفظ قرآن از هر گونه تغییر و تحریف و دگرگونی
- ۴) همخوانی کار خارق العاده با ادعا - یادآوری خاتمیت نبوت توسط پیامبر (ص) در اجتماعات مختلف

گزینه صحیح ۴

پاسخ

مطابقت با ادعا: به این معنا که امر خارق عادی که انجام می‌شود، با آنچه ادعا شده است مطابقت داشته باشد. این معیار می‌تواند باعث رسوایی کسانی گردد که به دروغ ادعای پیامبری می‌کنند. پیامبر اکرم (ص) در اجتماعات مختلف، خاتمیت نبوت را یادآوری کرد تا پس از ایشان کسی ادعای پیامبری نکند و یا اگر ادعا کرد، مردم فریب او را نخورند و بدانند که پیامبر واقعی نیست.

مطابق برنامه مشترک هدایت انسانها؛ تمهید مقدمات ورود به وادی «ایمان قلبی» و «عبودیت

و بندگی» به ترتیب چگونه است؟

- ۱) انسان‌شناسی و جهان‌شناسی - گرایش به فضایل و بیزاری از رذایل
- ۲) تسلیم در برابر خدای یگانه - کسب فضیلت‌های اخلاقی و دوری از رذیلت‌های اخلاقی
- ۳) سیر آفاقی و انفسی - انجام واجبات دین و ترک حرام‌های آن
- ۴) اندیشه در خود و هستی - تمایل به زیبایی‌ها و خوبی‌ها و کمالات نامحدود و گریز از فنا و نابودی

گزینه صحیح ۳

پاسخ

در برنامه اسلام از انسان خواسته می‌شود تا با اندیشه در خود (انسان‌شناسی - خودشناسی - سیر انفسی) و جهان هستی (هستی‌شناسی - جهان‌شناسی - سیر آفاقی) به ایمان قلبی دست یابد. در حیطه عمل از انسان خواسته می‌شود که با انجام واجبات دین و ترک محرم‌های آن، خداوند را عبادت و بندگی کند.

براساس موازین شرع مقدس اسلام؛ ظرف زمان «تحدید تجارت آزاد با وضع مقررات خاص»

و «قائل شدن اختیارات ویژه برای حاکم نظام اسلامی» به ترتیب کدام است؟

- ۱) تهدید استقلال سیاسی و اقتصادی کشور - وجود ناسازگاری میان برخی قوانین
- ۲) ترویج معاملات ربوی در امر داد و ستد - وجود ناسازگاری میان برخی قوانین
- ۳) تهدید استقلال سیاسی و اقتصادی کشور - نیاز به حفظ امنیت کشور در برابر تهدید
- ۴) ترویج معاملات ربوی در امر داد و ستد - نیاز به حفظ امنیت کشور در برابر تهدید

گزینه صحیح ۱

اگر حکومت اسلامی تشخیص دهد که برای استقلال سیاسی و اقتصادی کشور لازم است خرید و فروش برخی کالاها محدود شود، می‌تواند با وضع احکام و مقرراتی، تجارت آزاد را محدود کند و مقررات ویژه‌ای برای صادرات و واردات اجناس وضع نماید. اسلام برای حاکم نظام اسلامی، اختیارات ویژه‌ای در نظر گرفته که این اختیارات بیشتر در مواردی است که یک مورد مهم با یک مورد مهم‌تر در تضاد قرار می‌گیرد.

پاسخ

خطمشی واحد همه انبیاء الهی چگونه بوده است و کدام مستند وحیانی مؤید آن می‌باشد؟

- ۱) تصدیق پیامبران گذشته - «و مَبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ»
- ۲) تأیید انبیاء پیشین - «وَ إِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ»
- ۳) تداوم راه انبیاء گذشته - «وَ إِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ»
- ۴) بشارت آمدن پیامبر آینده - «و مَبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ»

گزینه صحیح ۲

تفکر در آیات قرآن کریم و مطالعه تاریخ انبیاء الهی نشان می‌دهد هر پیامبر جدیدی که از طرف خداوند مبعوث می‌شد پیامبران گذشته را تصدیق و خود را ادامه دهنده راه آنان معرفی می‌کرد. به عنوان مثال حضرت عیسی (ع) پیامبر قبلی را انکار و رد نکرد: «وَ إِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ»

پاسخ

آیه شریفه ﴿وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشِيَةَ إِمْلَاقٍ﴾ کدام ویژگی قرآن کریم را آشکار می‌نماید؟

- ۱) انسجام درونی در عین نزول تدریجی: سخن گفتن قرآن از موضوعات متنوعی مانند حقوق خانواده و فرزندان
- ۲) جامعیت و همه جانبه بودن: سخن گفتن قرآن از امور معنوی مانند توکل به رزاقیت خداوند در زندگی
- ۳) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت: سخن گفتن قرآن از آرمانهای بشری مثل معنویت و حقوق انسانها
- ۴) ایجاد انقلاب فرهنگی و اجتماعی: سخن گفتن قرآن از قوانین، احکام و برنامه‌های هدایتی انسانها

گزینه صحیح ۳

آیه شریفه ﴿وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشِيَةَ إِمْلَاقٍ﴾ هرگز فرزندان خود را از ترس فقر به قتل مرسانید (زنده به گور نکنید): نمونه‌ای از تأثیرناپذیری قرآن کریم از عقاید خرافی و شرک‌آلود جاهلیت است که در این زمینه قرآن کریم از موضوع‌هایی همچون عدالت خواهی، علم دوستی، معنویت و حقوق برابر انسانها سخن گفته است.

تأثیرپذیری ولیدبن مغیره از تلاوت آیات سوره مبارکه سجده توسط نبی مکرم اسلام (ص) حاکی از کدام بعد اعجاز قرآن است و بستر لازم برای درک عدم تعارض میان آیات آن چیست؟

- ۱) اعجاز لفظی - آشنایی با زبان عربی
- ۲) اعجاز لفظی - تدبر در قرآن
- ۳) اعجاز محتوایی - استفاده از ترجمه‌ها
- ۴) اعجاز محتوایی - تلاوت آیات قرآن

گزینه صحیح ۲

اعجاز لفظی: پیغمبر (ص) قسمتی از سوره سجده را تلاوت کرد. این آیات چنان تأثیر و هیجانی در ولید ایجاد کرد که بی‌اختیار از جا حرکت نمود، نزد مشرکان آمد و گفت: سوگند می‌خورم که از محمد (ص) سخنی شنیدم که نه به گفتار انسان‌ها شباهت دارد و نه به گفتار پریان؛ گفتار او شیرینی و زیبایی مخصوصی دارد ...

شرط درک عدم تعارض و ناسازگاری در آیات قرآن با دقت در آیه ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا﴾ تدبر در آیات آن است.

آیه شریفه ﴿قُلْ لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَا كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا﴾ کدام مفهوم را به ذهن مؤمن قرآن پژوه متبادر می‌سازد؟

- ۱) علیت مصونیت قرآن از هرگونه تحریف و معلولیت ناتوانی ابدی مخالفان در آوردن کتابی مانند آن
- ۲) معلولیت اثبات نهایت ناتوانی شکاکان در الهی بودن قرآن و علیت استمداد از جن و انس در امر تحدی با آن

- ۳) تابعیت تردید در الهی بودن قرآن و متبوعیت آوردن کتابی همانند آن
- ۴) متبوعیت الهی بودن قرآن و تابعیت شکست موجودات مختار عالم در هم‌آورد طلبی با آن

گزینه صحیح ۴

با توجه به آیه شریفه ﴿قُلْ لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَا كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا﴾ شکست ابدی موجودات مختار عالم در آوردن کتابی مثل قرآن معلول الهی بودن آن است.

آیه شریفه ﴿اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا﴾ با کدامین دلیل آوردن پیامبران متعدد در طول تاریخ پربرکت رسالت مرتبط است و علت آن چه بود؟

- ۱) استمرار و پیوستگی در دعوت - استقرار دین الهی
- ۲) تحریف تعالیم انبیای سلف - عدم توسعه کتابت
- ۳) رشد تدریجی سطح فکر مردم - ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی جوامع
- ۴) دگرگونی آموزه‌های هر پیامبر پس از وفات - تفاوت تعالیم انبیا در برخی احکام فرعی

گزینه صحیح ۲

قرآن کریم در آیه شریفه ﴿اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا﴾ به نفی خداپنداری حضرت عیسی (ع) توسط مسیحیان می‌پردازد که نمونه‌ای از تحریف تعالیم پیامبران پیشین است و علت این تحریف و دگرگونی‌ها ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت بوده است.

ره آورد درک واقعیت و امداری نظام تأثیر و تأثر از خداوند، جاری شدن کدام نغمه و حیانی بر زبان مؤمنان است؟

- ۱) ﴿بِحَوْلِ اللَّهِ وَ قُوَّتِهِ أَقَوْمٌ وَ أَعْدُدٌ﴾
 ۲) ﴿لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ﴾
 ۳) ﴿وَ مَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ﴾
 ۴) ﴿وَ اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾

گزینه صحیح ۱

موجودات نه تنها در خلقت خود و تداوم وجودشان به خداوند نیاز دارند بلکه در کارهای خود نیز بی‌نیاز و مستقل از خداوند نیستند و تمام آثار آنها نیز از خداست. از این رو نه تنها وجود ما از خداست بلکه نیرو و توان ما در انجام کارها نیز از خداست و همه موجودات در کارهای خود نیز وابسته به اویند. پس شایسته است بگوییم: «بِحَوْلِ اللَّهِ وَ قُوَّتِهِ أَقَوْمٌ وَ أَعْدُدٌ» به یاری خداوند و نیروی او برمی‌خیزم و می‌نشینم.»

پاسخ

علت «انحصار انتساب حق تصرف در عالم به خداوند» و «مردودیت تفویض سرپرستی به دیگران» به ترتیب چیست؟

- ۱) خداوند مالک حقیقی جهان است - ولایت دیگران در طول ولایت خداوند و در کنار اوست.
 ۲) هر گونه سرپرستی در جهان شایسته خداست - اذن ولایت به معنی حق ولایت نسبت به مخلوقات دیگر است.
 ۳) هر گونه سرپرستی در جهان شایسته خداست - خداوند در همه حال ولیّ مخلوقات است.
 ۴) خداوند مالک حقیقی جهان است - هر گونه تصرف در جهان شایسته خداست.

گزینه صحیح ۴

چون خداوند مالک حقیقی جهان است ← بر آن ولایت دارد.
 هر گونه تصرف در جهان حق و شایسته خداوند است. اگر خداوند به کسی اذن ولایت دهد، این ولایت در کنار و در عرض ولایت او نیست بلکه نسبت به مخلوقات دیگر است که این شخص حق ولایت پیدا می‌کند.

پاسخ

کدام عبارات شریفه به ترتیب نشانه‌های «درونی بودن عقیده به وحدانیت خداوند در پشتیبانی جهان به واسطه استعاذه به درگاهش به هنگامه درماندگی‌ها» و «غفلت‌ورزی انسانها از آن» را به تصویر می‌کشد؟

- ۱) «وَ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَاهُ» - «فَلَمَّا نَجَّكُمُ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ»
- ۲) «وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِن بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا» - «إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ»
- ۳) «وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِن بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا» - «كَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا»
- ۴) «وَ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَاهُ» - «كَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا»

پاسخ

گزینه صحیح ۱

با دقت در آیه شریفه «وَ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ...» پناه بردن به خداوند در موقع سختی‌ها امری درونی است. «وَ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَاهُ»
- نشانه غفلت انسان از خداجویی فطری، روی‌گردانی از خدا پس از نجات از مشکلات است.

از کدام مستند روایی می‌توان دریافت که مجذوب شدن دیده و دل به گوینده کلام الهی، سرسپردگی بر آستان حضرت دوست را رقم می‌زند و لازمه آن چیست؟

- ۱) مَنْ أَصْنَعِي إِلَىٰ نَاطِقٍ فَقَدْ عَبَدَهُ - اعتقاد به الوهیت
- ۲) مَنْ أَصْنَعِي إِلَىٰ نَاطِقٍ فَقَدْ عَبَدَهُ - افزایش معرفت به توحید نظری
- ۳) فَإِنْ كَانَ النَّاطِقُ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَقَدْ عَبَدَ اللَّهَ - تقویت روحیه حق‌پذیری
- ۴) فَإِنْ كَانَ النَّاطِقُ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَقَدْ عَبَدَ اللَّهَ - عدم استقرار در صحنه انتخاب دو راهی هدایت و ضلالت

پاسخ

گزینه صحیح ۳

امام جواد (ع) می‌فرماید: «فَإِنْ كَانَ النَّاطِقُ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَقَدْ عَبَدَ اللَّهَ»: اگر آن کسی که سخن می‌گوید و حواس تو را به طرف خود جذب کرده است، از زبان خدا سخن می‌گوید، عبادت خدا می‌کنی.
لازمه ورود به مسیر بندگی و صراط مستقیم، حق‌پذیری است.

تحقق ارتقای «انگیزه استقرار سبک زندگی بر مدار توحید» و «دلدادگی به یگانه بی‌همتا» به ترتیب در گرو چیست؟

- ۱) تعمق در شناخت خدا- تفکر و تعقل در آیات و نشانه‌های الهی
- ۲) فزونی معرفت به توحید نظری- نیایش و عرض نیاز بر پیشگاه خداوند
- ۳) راز و نیاز با خدا- توجه به مراقبت دائمی خداوند از انسان
- ۴) کنار زدن پرده غفلت- احساس حضور در پیشگاه الهی

گزینه صحیح ۲

به هر میزان که معرفت ما به خداوند بیشتر شود و او را عمیق‌تر بشناسیم، انگیزه ما برای عبودیت و بندگی نیز افزایش می‌یابد. نیایش با خداوند و عرض نیاز به پیشگاه او به ویژه از طریق نماز، محبت خداوند را در قلب تقویت می‌کند. غفلت را کنار می‌زند و ما را متوجه مراقبت دائمی او می‌سازد.

پاسخ

مطابق اندیشه اسلامی، رویه جویندگان رضایت الهی که حریم دلشان خالص برای خداوند است، چگونه است و کدام آیه شریفه مصداقی از آن است؟

- ۱) اعمالشان برخوردار از حسن فاعلی بوده و نیت درونی و قلبی‌شان الهی است- «أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدِكْرِي»
- ۲) در انجام هر عملی نیت الهی دارند و حسن فعلی سرلوحه امورشان است- «وَ أَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»
- ۳) با تکیه بر گرایش فطری و هدایت الهی جهت‌گیری زندگی خود را سمت و سوی الهی می‌دهند- «وَ أَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»
- ۴) اعمالشان را به خاطر خدا و مطابق فرمان خداوند انجام می‌دهند- «أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدِكْرِي»

گزینه صحیح ۲

در انجام هر عمل هم باید نیت درونی و قلبی انسان، الهی باشد و هم باید مطابق با شیوه‌ای که خداوند فرمان داده است، انجام شود. آیه شریفه «أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدِكْرِي» اقامه نماز (دستور خدا) و حسن فعلی حسن فاعلی

برای خدا (نیت الهی)

پاسخ

خاستگاه «تسهیل ورود به وادی بندگی و تسریع و توفیق در پیمودن مسیر آن» و «اظهار لقلقه

زبانی؛ دلم اینطور می‌خواهد» در مواجهه با مصلحت‌اندیشی دوستان به ترتیب چیست؟

- ۱) خضوع و تسلیم در برابر حق و حقیقت - ابواب ورود حق بر دل خود را مسدود کرده‌اند.
- ۲) برنامه‌ریزی برای پیشروی در عقیده به توحید - ابواب ورود حق بر دل خود را مسدود کرده‌اند.
- ۳) استقرار منش و روش به سمت حقیقت پس از تأیید وجدان - فقط وقتی عقلشان حقیقتی را دریافت، به دنبال آن می‌روند.
- ۴) ارجحیت دادن حکم عقل بر هوی و هوس - وقتی عقلشان حقیقتی را دریافت به دنبال آن می‌روند.

گزینه صحیح ۱

کسی که در مقابل حق خاضع است و وقتی حقیقت را دریافت تسلیم آن می‌شود، علاوه بر آنکه به آسانی وارد مسیر بندگی می‌شود، آن را به سرعت و با موفقیت می‌پیماید.

کسانی که راه ورود به حق را بر خود بسته‌اند و در تصمیم‌گیری‌ها به جای پیروی از عقل، از هوی و هوس پیروی می‌کنند، این‌گونه افراد وقتی خیرخواهی اطرافیان و دوستان را می‌شنوند و عقلشان نیز آن خیرخواهی را تصدیق می‌کند، سر به انکار برمی‌دارند و می‌گویند: «دلم این طور می‌خواهد».

پاسخ

قرآن کریم در آیه «أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ أَلِلَّهِ مَعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ» با کدام احتجاج، پرستش خدایان متعدد را منتفی می‌نماید؟

- ۱) اقتضای پروردگاری خداوند متعال، قدرت بر گستردن و جمع کردن بساط خلقت است.
- ۲) انسان‌های صادق پرستش را فقط مختص آفریننده جهان می‌دانند.
- ۳) وحدانیت در ایجاد، انجام و تدبیر امور عالم در انحصار خداست.
- ۴) حکمت خداوند، عادلانه بودن نظام جزا و پاداش را رقم می‌زند.

گزینه صحیح ۳

آیه شریفه «أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ أَلِلَّهِ مَعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ» با اشاره به انحصار خلق و ایجاد و تدبیر امور عالم به خداوند هر گونه پرستش را شایسته خداوند یکتا می‌داند.

پاسخ

انگلیسی

شماره سوال	درس	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۶۱	انگلیسی (۳)	Lesson ۲: Look it Up!	Grammar / Listening and Speaking	Grammar	پیشرفته
۶۲	انگلیسی (۳)	Lesson ۲: Look it Up!	Grammar / Listening and Speaking	Grammar	پیشرفته
۶۳	انگلیسی (۲)	Lesson ۱: Understanding People	Grammar / Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Grammar	پیشرفته
۶۴	انگلیسی (۲)	Lesson ۱: Understanding People	Grammar / Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Grammar	پیشرفته
۶۵	انگلیسی (۲)	Lesson ۱: Understanding People	Grammar / Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Vocabulary	پیشرفته
۶۶	انگلیسی (۲)	Lesson ۱: Understanding People	Grammar / Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Vocabulary	پیشرفته
۶۷	انگلیسی (۲)	Lesson ۱: Understanding People	Reading / Vocabulary Development	Vocabulary	پیشرفته
۶۸	انگلیسی (۳)	Lesson ۲: Look it Up!	Reading / Vocabulary Development	Vocabulary	پیشرفته
۶۹	انگلیسی (۳)	Lesson ۲: Look it Up!	Reading / Vocabulary Development	Vocabulary	پیشرفته
۷۰	انگلیسی (۳)	Lesson ۲: Look it Up!	Reading / Vocabulary Development	Vocabulary	پیشرفته
۷۱	انگلیسی (۳)	Lesson ۲: Look it Up!	Writing	Vocabulary	پیشرفته
۷۲	انگلیسی (۳)	Lesson ۲: Look it Up!	Grammar / Listening and Speaking	cloze	پیشرفته
۷۳	انگلیسی (۳)	Lesson ۲: Look it Up!	Grammar / Listening and Speaking	cloze	پیشرفته
۷۴	انگلیسی (۳)	Lesson ۲: Look it Up!	Grammar / Listening and Speaking	cloze	پیشرفته
۷۵	انگلیسی (۳)	Lesson ۲: Look it Up!	Grammar / Listening and Speaking	cloze	پیشرفته
۷۶	انگلیسی (۳)	Lesson ۲: Look it Up!	Grammar / Listening and Speaking	cloze	پیشرفته
۷۷	انگلیسی (۳)	Lesson ۲: Look it Up!	Writing	Reading	پیشرفته
۷۸	انگلیسی (۳)	Lesson ۲: Look it Up!	Writing	Reading	پیشرفته
۷۹	انگلیسی (۳)	Lesson ۲: Look it Up!	Writing	Reading	پیشرفته
۸۰	انگلیسی (۳)	Lesson ۲: Look it Up!	Writing	Reading	پیشرفته

سرگروه دپارتمان انگلیسی: جناب آقای مهدی احمدی

61. I got lost in Paris. Finally, I was given this address I met on a train.

1 by a woman whom

2 by whom a woman

3 which by a woman

4 which a woman

گزینه صحیح ۱

پاسخ

من در شهر پاریس گم شدم. سرانجام، این آدرس توسط خانمی که در یک قطار (او را) ملاقات کردم به من داده شد.

میدانید

فاعل جمله مجهول (was given) همراه حرف اضافه by آمده و چون اسم انسان بوده و در ادامه، فاعل و فعل جمله آورده شده با ضمیر مفعولی موصولی whom همراه می‌گردد.

62. Which sentence is grammatically WRONG?

1 Mike's written a book whose name I've forgotten.

2 Thank you very much for the present which you sent me.

3 The Gamasiab, that flows through Lorestan Province, is a beautiful river.

4 Each officer in the bank who goes through the year without an error receives a bonus of 10 million tomans.

گزینه صحیح ۳

پاسخ

کدام جمله به لحاظ گرامری نادرست است؟

میدانید

در گزینه «۱» ضمیر موصولی whose به درستی مالکیت اسم دوم (name) را به اسم نخست (book) نسبت داده است. در گزینه «۲» ضمیر موصولی which برای توصیف اسم غیرانسان (present) به کار رفته است. در گزینه «۴» نیز ضمیر موصولی who در توصیف اسم انسان (officer) به درستی به کار گرفته شده است. ولی در گزینه «۳»، بعد از اسم خاص (Gamasiab)، توضیح بیشتری بین دو کاما ارائه شده، در چنین حالتی نمی‌توانیم به جای ضمیر موصولی (اینجا which) از that استفاده کنیم.

63. You really need to make any decision!

- 1 an advice before wanting
- 2 some advices before you want
- 3 some piece of advices before wanting
- 4 some advice before you want

پاسخ

گزینه صحیح ۴

تو واقعاً نیاز به نصیحت داری قبل از آن که بخواهی هر تصمیمی بگیری!

میدانید

واژه advice «نصیحت» غیرقابل شمارش است (ردّ گزینه‌های «۱» و «۲») و البته واحد شمارش آن piece می‌باشد؛ ولی در گزینه «۳» بعد از some به شکل مفرد آورده شده و این نادرست است (ردّ گزینه «۳»); اما در گزینه «۴» some به درستی قبل از اسم مفرد غیرقابل شمارش قرار گرفته است.

64. Which sentence is grammatically correct?

- 1 The weather changed suddenly in Hamedan on Friday.
- 2 They asked politely some questions about my destination.
- 3 How many students did have glasses yesterday in your class?
- 4 He says always that he won't be late but is always late.

پاسخ

گزینه صحیح ۱

کدام جمله به لحاظ گرامری درست است؟

میدانید

ساختار کلی ترتیب اجزای جمله ساده به شرح زیر است:

(قید زمان) + (قید مکان) + (قید حالت) + (مفعول) + فعل + (قید تکرار) + فاعل

البته اگر قید حالت -ly گرفته باشد می‌تواند حتی قابل از فعل نیز آورده شود ولی به هیچ وجه قید حالت را بین فعل و مفعول قرار ندهید! (ردّ گزینه «۲»). در گزینه «۳» نیز قید زمان و مکان باید جابه‌جا شوند تا جمله تصحیح گردد. در گزینه «۴» نیز قید تکرار اشتباهاً بعد از فعل اصلی (says) آمده است.

65. Because of the great number of people out of work, the government had to take immediate

- 1 exchange 2 action 3 familiarity 4 ability

پاسخ

گزینه صحیح ۲

به دلیل تعداد زیاد افراد بیکار، حکومت مجبور شد اقدام فوری انجام دهد.

عبارت take action به معنای «اقدام کردن» است.

- (۱) تبادل (۲) اقدام (۳) آشنایی (۴) توانایی

66. A: Have you ever thought about the similarities and differences between the insect and the human one?

B: Yeah. For instance, an ant works for the benefits of the others while a man tries to overtake his brother!

- 1 society 2 fluency 3 grade 4 mind

پاسخ

گزینه صحیح ۱

الف: آیا تا به حال درباره شباهت‌ها و تفاوت‌های بین جامعه حشرات و جامعه انسانی فکر کرده‌ای؟

ب: بله. برای نمونه، یک مورچه به خاطر منافع دیگران کار می‌کند ولی یک انسان تلاش می‌کند از

برادرش سبقت بگیرد!

- (۱) جامعه، جمعیت (۲) روان بودن (۳) درجه (۴) ذهن

67. It was a rare event for Jane to speak of her past, especially when it looked just like a/an of the truth.

- 1 label 2 access 3 point 4 hint

پاسخ

گزینه صحیح ۴

برای جین صحبت کردن درباره گذشته‌اش اتفاق نادری بود، به‌ویژه اگر آن (اتفاق) دقیقاً شبیه

اشاره‌ای به حقیقت به نظر می‌رسید.

- (۱) برجسب (۲) دسترسی (۳) نکته، نقطه (۴) اشاره، تذکر

68. Now that our business is good enough, we are going to our store by adding another room in Rome.

- 1 expand 2 combine 3 compile 4 enter

پاسخ

گزینه صحیح ۱

حالا که تجارت مان به اندازه کافی خوب است، ما تصمیم داریم با اضافه کردن یک اتاق دیگر در شهر رُم، فروشگاهمان را توسعه بدهیم.

- (۱) توسعه دادن، بسط دادن (۲) ترکیب کردن
(۳) گردآوری کردن، تألیف کردن (۴) وارد شدن، وارد کردن

69. Nowadays people depend on social media rather than TV; in fact, they are ever more influenced by the latest technologies.

- 1 frequently 2 effectively 3 increasingly 4 willingly

پاسخ

گزینه صحیح ۳

امروزه مردم به شکل فزاینده‌ای به شبکه‌های اجتماعی وابسته هستند تا به تلویزیون؛ در واقع، آن‌ها بیشتر (و بیشتر) تحت تاثیر آخرین فناوری‌ها قرار دارند.

- (۱) مکرراً، اغلب (۲) به‌طور مؤثر (۳) به شکل فزاینده‌ای (۴) مشتاقانه، باراده

70. If I knew the cause of your anger, I might be able to how to prevent it from happening again.

- 1 figure out 2 feel honored 3 jump into 4 look up

پاسخ

گزینه صحیح ۱

اگر علت عصبانی شدن را می‌دانستم، ممکن بود بتوانم پی ببرم که چگونه جلوی اتفاق افتادن دوباره آن را بگیرم.

- (۱) پی بردن (۲) احساس غرور کردن
(۳) آغاز کردن ناگهانی (۴) گشتن دنبال

71. Our company deals with other countries; we need a secretary- a secretary who can speak Spanish besides her own mother tongue.

1 hardworking

2 bilingual

3 communicative

4 recognizable

پاسخ

گزینه صحیح ۲

شرکت ما با دیگر کشورها سروکار دارد؛ ما یک منشی دو زبانه نیاز داریم - یک منشی که علاوه بر زبان مادری اش بتواند به اسپانیایی صحبت کند.

(۲) دو زبانه

(۱) سخت کوش

(۴) قابل تشخیص

(۳) خوش مشرب، معاشرتی

72. Cloze

Esperanto was invented by Ludwig Zamenhof,72..... in Poland. When he became older, he saw that people from different backgrounds had73..... difficulties in communicating with74..... . Ludwig felt that a common language would help them agree with each other. So he began working on a common international language called 'Esperanto'. Today, it is spoken by about eight million people75..... the world. Esperanto is often used on radio76..... from official government stations.

1 who living

2 that lived

3 who lived

4 whom he lived

پاسخ

گزینه صحیح ۳

(زبان) اسپرانتو توسط لودویگ زامنهوف که در لهستان زندگی می کرد اختراع شد. او وقتی بزرگ تر شد، دید که مردم با سوابق مختلف مشکلات بسیاری در برقراری ارتباط با همدیگر دارند. لودویگ احساس کرد که یک زبان مشترک به آنها کمک خواهد کرد تا با همدیگر به توافق (و تعامل) برسند. بنابراین، کار بر سر (ایجاد) یک زبان مشترک بین المللی به نام «اسپرانتو» را آغاز کرد. امروزه، (این زبان) حدوداً توسط هشت میلیون نفر در سرتاسر جهان صحبت می شود. اسپرانتو اغلب در نشر خبر رادیویی در ایستگاه های دولتی رسمی مورد استفاده قرار می گیرد.

بدانید

عبارت وصفی who lived جلوی اسم خاص (Zamenhof) و بعد از کاما آمده؛ در چنین حالتی نمی توانیم به جای who از that استفاده کنیم (ردّ گزینه «۲»).

73.

- 1 lot of 2 plenty of 3 little 4 a little

پاسخ

گزینه صحیح ۲

plenty of می‌تواند پشت اسم جمع قابل شمارش (difficulties) بیاید.

74.

- 1 other 2 another 3 each other 4 others

پاسخ

گزینه صحیح ۳

اصطلاح «یکدیگر، همدیگر» معادل each other در انگلیسی است.

75.

- 1 throughout 2 among 3 between 4 despite

پاسخ

گزینه صحیح ۱

(۱) سرتاسر (۲) از میان (۳) بین (۴) با وجود

76.

- 1 explanations 2 broadcasts
3 considerations 4 means

پاسخ

گزینه صحیح ۲

(۱) توضیح (۲) نشر خبر، سخن پراکنی
(۳) ملاحظه، رسیدگی (۴) وسیله، روش

77. Reading

The OED is not just a very large dictionary; it is also a historical dictionary, the most complete record of the English language ever assembled. It traces a word from its beginnings (which may be in Old or Middle English) to the present, showing the varied and changing ways in which it has been used and illustrating the changes with quotations which add to the historical and linguistic record.

The first edition of the dictionary was published in parts between 1884 and 1928, with the title *A New English Dictionary on Historical Principles*. A ten-volume edition appeared in 1928. It was reissued in twelve volumes plus one supplementary volume in 1933, when the title was changed to *The Oxford English Dictionary*. The language did not cease to change and grow, and a further four volumes of OED Supplement were published between 1972 and 1986. All this material was amalgamated to produce the twenty-volume second edition in 1989. Since March 2000, the dictionary has been an online publication, to which we add revised and new entries four times a year. So far, we have revised everything from M to R, as well as small but significant ranges elsewhere in the alphabet. This amounts to over a quarter of the entire text. The old text of a revised entry remains available at the click of a mouse, and the Second Edition of the dictionary (1989) remains in print. The most challenging entries to write are those for important verbs like *make* and *put*, with their many senses, sub-senses, and phrasal forms. There are huge quantities of information to be sifted and organized into a coherent historical structure. An entry for a new word may be comparatively simple, but still rests on an extensive body of research and evaluation.

The underlined word 'trace' is closest in meaning to

- 1 experience 2 exist 3 follow 4 imagine

گزینه صحیح ۳

OED فقط یک فرهنگ لغت بسیار بزرگ نیست: (بلکه) یک فرهنگ لغت تاریخی نیز هست، کامل‌ترین سند از زبان انگلیسی است که تاکنون جمع (آوری) شده است. این (واژه‌نامه) یک کلمه را از آغاز پیدایش آن (که ممکن است به زبان انگلیسی قدیم یا میانه باشد) تا به امروز دنبال می‌کند؛ روش‌های متنوع و متغیر استفاده از آن را نشان می‌دهد و تغییرات را با نقل قول‌هایی که به سوابق تاریخی و زبانی اضافه می‌کند، نشان می‌دهد.

چاپ اول این فرهنگ لغت در بخش‌هایی بین سال‌های ۱۸۸۴ و ۱۹۲۸ با عنوان Dictionary on A New English Historical Principles منتشر شد. یک نسخه ده جلدی در سال ۱۹۲۸ منتشر شد. این نسخه در دوازده جلد به علاوه یک جلد تکمیلی در سال ۱۹۳۳ دوباره منتشر شد. زمانی که عنوان آن به The Oxford English Dictionary تغییر یافت. زبان از تغییر و رشد باز نایستاد و چهار جلد دیگر از ضمیمه OED بین سال‌های ۱۹۷۲ و ۱۹۸۶ منتشر شد. همه این مطالب برای تولید چاپ دوم بیست جلدی در سال ۱۹۸۹ ادغام شد. از مارس ۲۰۰۰، این فرهنگ لغت یک نشریه آنلاین شده است و ما چهار بار در سال به آن مطالب تجدیدنظر شده و جدید را اضافه می‌کنیم. تاکنون ما همه چیز از (حروف) M به R و همچنین محدوده‌های کوچک اما قابل توجه در سایر نقاط الفبا را تجدیدنظر کرده‌ایم. این مقدار بیش از یک چهارم کل متن است. متن قدیمی (هر) سرواژه اصلاح شده با کلیک ماوس در دسترس است و نسخه دوم فرهنگ لغت (۱۹۸۹) به صورت چاپی باقی می‌ماند.

چالش برانگیزترین مطالب برای نوشتن آن‌هایی است که برای افعال مهمی مانند make و put با تعداد زیادی معنی، زیرمعنی و شکل‌های عبارتی می‌باشند. مقادیر عظیمی از اطلاعات برای غربال‌گری و سازماندهی در یک ساختار منسجم تاریخی وجود دارد. ورود یک کلمه جدید ممکن است نسبتاً ساده باشد، اما هنوز در دست یک تحقیق و ارزیابی گسترده قرار دارد.

واژه زیر خطدار trace با واژه follow «دنبال کردن» قرابت معنایی دارد.

(۱) تجربه کردن (۲) وجود داشتن (۳) دنبال کردن (۴) تصور کردن

78. What is the main purpose of the passage?

- 1 To introduce the OED
- 2 To publish the OED in the 20th century
- 3 To present the history of English dictionaries
- 4 To explain the importance of the entries in an English dictionary

گزینه صحیح ۱

هدف اصلی این متن چیست؟

«معرفی فرهنگ لغت OED»

79. According to the passage,

- 1 the OED was issued in the early 1930s for the first time
- 2 the OED's title was changed to *The Oxford English Dictionary* in the late 1980s
- 3 some verbs just like 'make' and 'put' will be challenging entries
- 4 the latest revision of the dictionary has been completed alphabetically

پاسخ

گزینه صحیح ۳

مطابق متن، «برخی افعال از قبیل «make» و «put» سرواژه‌های چالش برانگیزی خواهند بود».

80. The passage provides enough information to answer which of the following questions?

- 1 Why was the OED changed to *The Oxford English Dictionary*?
- 2 When was all the material amalgamated for producing the 20-volume second edition?
- 3 How long did the OED's assembling take?
- 4 Where was the final version of the OED published?

پاسخ

گزینه صحیح ۲

این متن، اطلاعات کافی برای پاسخ‌گویی به کدام‌یک از پرسش‌های زیر را فراهم می‌کند؟

«همه این مفاد برای تولید ویرایش دوم بیست جلدی چه وقت ادغام شد؟»

ریاضی و آمار

شماره سوال	درس	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۸۱	ریاضی و آمار (۳)	فصل ۲: الگوهای خطی	درس ۲: دنباله‌های حسابی	تعریف دنباله حسابی	مقدماتی
۸۲	ریاضی و آمار (۳)	فصل ۲: الگوهای خطی	درس ۲: دنباله‌های حسابی	واسطه عددی	مقدماتی
۸۳	ریاضی و آمار (۳)	فصل ۲: الگوهای خطی	درس ۲: دنباله‌های حسابی	واسطه عددی	مقدماتی
۸۴	ریاضی و آمار (۳)	فصل ۲: الگوهای خطی	درس ۲: دنباله‌های حسابی	تعریف دنباله حسابی	پیشرفته
۸۵	ریاضی و آمار (۳)	فصل ۲: الگوهای خطی	درس ۲: دنباله‌های حسابی	تعریف دنباله حسابی	پیشرفته
۸۶	ریاضی و آمار (۳)	فصل ۲: الگوهای خطی	درس ۲: دنباله‌های حسابی	مجموع جملات دنباله حسابی	مقدماتی
۸۷	ریاضی و آمار (۳)	فصل ۲: الگوهای خطی	درس ۲: دنباله‌های حسابی	واسطه عددی	پیشرفته
۸۸	ریاضی و آمار (۳)	فصل ۲: الگوهای خطی	درس ۲: دنباله‌های حسابی	مفهوم اختلاف مشترک	مقدماتی
۸۹	ریاضی و آمار (۳)	فصل ۲: الگوهای خطی	درس ۲: دنباله‌های حسابی	مجموع جملات دنباله حسابی	مقدماتی
۹۰	ریاضی و آمار (۳)	فصل ۲: الگوهای خطی	درس ۲: دنباله‌های حسابی	مجموع جملات دنباله حسابی	پیشرفته
۹۱	ریاضی و آمار (۲)	فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی	درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها	ترکیب دوشروطی	مقدماتی
۹۲	ریاضی و آمار (۲)	فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی	درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها	ترکیب شرطی	مقدماتی
۹۳	ریاضی و آمار (۲)	فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی	درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها	ترکیب فصلی	مقدماتی
۹۴	ریاضی و آمار (۲)	فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی	درس ۲: استدلال ریاضی	مغالطه	مقدماتی
۹۵	ریاضی و آمار (۲)	فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی	درس ۲: استدلال ریاضی	تبدیل جملات فارسی به نماد ریاضی و برعکس	مقدماتی

سرگروه دبیران ریاضی و آمار: سرکار خانم لاله رامین مؤید

ریاضی و آمار

۸۱ کدام گزینه معرف یک دنباله حسابی است؟

۱) دنباله‌ای با جمله عمومی $a_n = \frac{n^2-1}{3}$

۲) دنباله‌ای با جملات $\frac{1}{5}, \frac{2}{25}, \frac{3}{125}, \frac{4}{5}, \dots$

۳) دنباله‌ای با جمله عمومی $a_n = \frac{4-3n}{5}$

۴) دنباله‌ای با جملات $1, 4, 9, 16, \dots$

گزینه صحیح ۳

میدانید

هر دنباله‌ای که ضابطه آن درجه اول باشد، یک دنباله حسابی است.

۸۲ در یک دنباله حسابی، اگر جمله چهارم و جمله هشتم به ترتیب ۲۵ و ۴۳ باشد، مقدار جمله

ششم برابر با کدام گزینه است؟

۳۴ ۴

۳۳ ۳

۳۲ ۲

۳۱ ۱

گزینه صحیح ۴

$$a_4 = 25$$

$$a_8 = 43$$

$$a_4 + a_8 = a_6 + a_6 \Rightarrow 25 + 43 = 2a_6 \Rightarrow 68 = 2a_6 \Rightarrow a_6 = 34$$

نکته

اگر $m + n = p + q$ باشد، آن گاه $a_m + a_n = a_p + a_q$

پاسخ

پاسخ

۸۳ در دنباله حسابی $\dots, -5, x, -17$ جمله چندم برابر با ۳۱ می‌باشد؟

۴ یازدهم

۳ دهم

۲ نهم

۱ هشتم

گزینه صحیح ۲

میدانید

اگر a, b و c سه جمله متوالی از یک دنباله حسابی باشند، داریم: $2b = a + c$

نکته

اگر $m + n = p + q$ باشد، آن‌گاه $a_m + a_n = a_p + a_q$

$$2x = (-17) + (-5) \Rightarrow 2x = -22 \Rightarrow x = -11$$

$$d = -11 - (-17) = 6$$

$$\begin{cases} a_1 = -17 \\ d = 6 \\ a_n = 31 \end{cases}$$

$$a_n = a_1 + (n - 1)d$$

$$31 = -17 + (n - 1)6 \Rightarrow 31 + 23 = 6n \Rightarrow 54 = 6n \Rightarrow n = 9$$

۸۴ اگر جمله دوم یک دنباله حسابی با قدرنسبت ۳ برابر با -40 باشد، اولین جمله مثبت این

دنباله کدام است؟

۴ شانزدهم

۳ پانزدهم

۲ چهاردهم

۱ سیزدهم

گزینه صحیح ۴

$$d = 3$$

$$a_2 = -40$$

$$a_n = a_1 + (n - 1)d$$

$$-40 = a_1 + 3 \Rightarrow a_1 = -43$$

$$a_n > 0$$

$$-43 + (n - 1)(3) > 0 \Rightarrow -43 + 3n - 3 > 0$$

$$\Rightarrow 3n > 46 \Rightarrow n > \frac{46}{3} \approx 15.33 \Rightarrow n \geq 16$$

در یک دنباله حسابی، اگر $a_8 - a_{12} = 30$ و $a_{10} = 5$ باشد، در این صورت جمله بیستم

کدام است؟

۴ $\frac{47}{4}$

۳ $\frac{45}{4}$

۲ $\frac{-5}{2}$

۱ $\frac{5}{2}$

گزینه صحیح ۲

پاسخ

$$a_{10} + a_{10} = a_8 + a_{12} = 10$$

$$a_8 - a_{12} = (a_8 - a_{12})(a_8 + a_{12}) = 30 \Rightarrow a_8 - a_{12} = 3$$

$$a_8 - a_{12} = 3 \Rightarrow a_1 + 7d - a_1 - 11d = 3$$

$$\Rightarrow -4d = 3 \Rightarrow d = \frac{-3}{4}$$

$$a_{10} = 5 \Rightarrow a_1 + 9d = 5$$

$$\Rightarrow a_1 + \left(\frac{-3}{4}\right)(9) = 5 \Rightarrow a_1 = 5 + \frac{27}{4} = \frac{47}{4}$$

$$a_{20} = \frac{47}{4} + 19\left(\frac{-3}{4}\right) = \frac{-10}{4} = \frac{-5}{2}$$

در یک دنباله حسابی، اگر مجموع جملات دوازدهم و نهم برابر با ۱۰ باشد، مجموع ۲۰ جمله

اول آن چقدر است؟

۴ ۵۰

۳ ۲۰۰

۲ ۱۰

۱ ۱۰۰

گزینه صحیح ۱

پاسخ

نکته

اگر $m + n = p + q$ باشد، آن گاه $a_m + a_n = a_p + a_q$

$$a_{12} + a_9 = 10$$

$$a_{12} + a_9 = a_1 + a_{20} = 10$$

$$S_n = \frac{n}{2} [a_1 + a_n]$$

$$S_{20} = \frac{20}{2} [a_1 + a_{20}]$$

$$S_{20} = 10 \times 10 = 100$$

بین دو عدد ۳۵ و ۵۹ تعداد سه واسطه حسابی درج کرده‌ایم. واسطه اول این دنباله برابر با کدام گزینه است؟

۴۱ (۴)

۴۷ (۳)

۴۰ (۲)

۳۵ (۱)

گزینه صحیح ۴

نکته

هرگاه بین دو عدد b و a تعداد m واسطه حسابی درج کنیم، قدرنسبت از رابطه $d = \frac{b-a}{m+1}$ محاسبه می‌شود.

$$۳۵ \quad _ \quad _ \quad _ \quad ۵۹$$

$$d = \frac{۵۹-۳۵}{۴} = \frac{۲۴}{۴} = ۶$$

$$۳۵ + ۶ = ۴۱$$

اگر مجموع جملات هشتم و پنجم در یک دنباله حسابی -۹۱ باشد و جمله اول این دنباله برابر با ۴ باشد، اختلاف مشترک دنباله برابر با کدام گزینه است؟

$$-۹ \quad (۴)$$

$$-\frac{۱}{۹} \quad (۳)$$

$$۹ \quad (۲)$$

$$\frac{۱}{۹} \quad (۱)$$

گزینه صحیح ۴

میدانید

جمله عمومی دنباله حسابی برابر است با:

$$a_n = a_1 + (n - 1)d$$

$$a_8 + a_5 = -۹۱ \Rightarrow$$

$$a_1 + 7d + a_1 + 4d = -۹۱ \Rightarrow$$

$$2a_1 + 11d = -۹۱ \Rightarrow$$

$$۲(۴) + 11d = -۹۱ \Rightarrow 11d = -۹۹ \Rightarrow d = -۹$$

مجموع چند جمله از دنباله حسابی با اختلاف مشترک ۴ و جمله اول ۵، برابر با ۱۵۲ می‌شود؟

۵ (۴)

۶ (۳)

۷ (۲)

۸ (۱)

گزینه صحیح ۱

پاسخ

میدانید

مجموع n جمله اول دنباله حسابی برابر است با:

$$S_n = \frac{n}{2} [2a_1 + (n-1)d]$$

$$\begin{cases} a_1 = 5 \\ d = 4 \end{cases}$$

$$S_n = 152 = \frac{n}{2} [10 + (n-1)(4)] \Rightarrow$$

$$152 \times 2 = n[10 + 4n - 4] \Rightarrow$$

$$152 \times 2 = n(6 + 4n) \Rightarrow$$

$$152 \times 2 = n(3 + 2n) \Rightarrow$$

$$2n^2 + 3n - 152 = 0$$

$$\Delta = 9 - 4(2)(-152) = 1225$$

$$n_1, n_2 = \frac{-3 \pm 35}{4} = \begin{cases} 8 & \text{قق} \\ -\frac{38}{4} & \text{غقق} \end{cases}$$

۹۰. اگر مجموع جملات دنباله حسابی از ضابطه $S_n = 5n^2 - 1$ محاسبه شود، جمله چهارم این

دنباله کدام گزینه است؟

۴۵ (۴)

۱۵ (۳)

۳۵ (۲)

۲۵ (۱)

گزینه صحیح ۲

پاسخ

نکته

$$S_n - S_{n-1} = a_n$$

$$S_4 - S_3 = a_4$$

$$\left. \begin{aligned} S_4 &= 5(16) - 1 \\ S_3 &= 5(9) - 1 \end{aligned} \right\} \Rightarrow S_4 - S_3 = 5(16) - 1 - 5(9) + 1 = \underbrace{5(16 - 9)}_7 = 35$$

۹۱. کدام گزینه نادرست است؟

۱) $\sim(\sim p \vee q) \equiv p \wedge \sim q$

۲) $p \wedge (q \vee p) \equiv p$

۳) $p \wedge (q \wedge T) \equiv p \wedge q$

۴) $p \vee (\sim p \wedge q) \equiv \sim p \vee q$

گزینه صحیح ۴

۱) گزینه «۱»: قانون دمورگان

۲) گزینه «۲»: قانون جذب

۳) گزینه «۳»: ترکیب عطفی T با هر گزاره‌ای، همان گزاره است.

۴) گزینه «۴»: قانون شبه جذب:

$$p \vee (\sim p \wedge q) \equiv p \vee q$$

بنابراین گزینه «۴» نادرست است.

۹۲. اگر $p \vee q$ نادرست باشد، حاصل $(\sim p \vee r) \Rightarrow (q \wedge \sim r)$ با کدام گزینه هم‌ارز است؟

۱) T ۲) F ۳) $p \vee r$ ۴) $\sim p \vee \sim r$

گزینه صحیح ۲

$$p \vee q \equiv F \Rightarrow \begin{cases} p \equiv F \\ q \equiv F \end{cases}$$

$$\underbrace{\sim p \vee r}_T \Rightarrow \underbrace{q \wedge \sim r}_F \equiv F$$

۹۳. ساده شده عبارت $[p \vee (q \wedge p)] \vee \sim p$ برابر با کدام گزینه است؟

۱) p ۲) F ۳) $\sim p$ ۴) $\sim F$

گزینه صحیح ۴

$$\underbrace{[p \vee (q \wedge p)]}_p \vee \sim p \equiv p \vee \sim p \equiv T \equiv \sim F$$

پاسخ

پاسخ

پاسخ

کدام گزینه یک مغالطه را نشان می‌دهد؟

۹۴

$$\begin{cases} x < y \Rightarrow x^f < y^f \\ 3 > 2 \\ \therefore 3^4 < 2^4 \end{cases} \quad (2)$$

$$\begin{cases} a = b \Rightarrow a^5 = b^5 \\ x = 2 \\ \therefore x^5 = 32 \end{cases} \quad (1)$$

$$\begin{cases} ABCD \text{ دو قطر دارد} \Rightarrow ABCD \text{ مستطیل است} \\ MNPQ \text{ دو قطر دارد.} \\ \hline \therefore MNPQ \text{ مستطیل است} \end{cases} \quad (4)$$

$$\begin{cases} x < y \Rightarrow |x| < |y| \\ 3 < 7 \\ \therefore |3| < |7| \end{cases} \quad (3)$$

گزینه صحیح ۴

میدانید

پاسخ

$$p \Rightarrow q$$

قیاس استثنایی و نتیجه همواره درست است. $\frac{p}{\therefore q}$

گزینه «۲» نه قیاس استثنایی نه مغالطه

گزینه «۴» مغالطه

گزینه «۱» قیاس استثنایی

گزینه «۳» قیاس استثنایی

$$p \Rightarrow q$$

مغالطه و نتیجه غلط خواهد بود. $\frac{q}{\therefore p}$

کدام گزینه معادل ریاضی جمله «معکوس مجموع مکعبات دو عدد حقیقی از مجموع معکوس

۹۵

مربعات آنها بزرگتر است.» می‌باشد؟

$$a, b \in \mathbb{R} \quad a^3 + b^3 > \frac{1}{a^2 + b^2} \quad (2)$$

$$a, b \in \mathbb{N} \quad \frac{1}{a^3 + b^3} > \frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} \quad (1)$$

$$a, b \in \mathbb{R} \quad \frac{1}{a^3 + b^3} > \frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} \quad (4)$$

$$a, b \in \mathbb{R} \quad \frac{1}{a^3 + b^3} > \frac{1}{a^2 + b^2} \quad (3)$$

پاسخ

گزینه صحیح ۴

دو عدد حقیقی

$$\downarrow \\ a, b \in \mathbb{R}$$

معکوس مجموع مکعبات دو عدد حقیقی: $\frac{1}{a^3 + b^3}$

مجموع معکوس مربعات دو عدد حقیقی: $\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2}$

$$a, b \in \mathbb{R} ; \quad \frac{1}{a^3 + b^3} > \frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2}$$

اقتصاد

شماره سوال	درس	فصل	واحد یادگیری	حیطه شناختی
۹۶	اقتصاد	بخش ۳: توسعه اقتصادی	فصل ۱: رشد، توسعه و پیشرفت	مقدماتی
۹۷	اقتصاد	بخش ۲: نهادهای پولی و مالی	فصل ۳: بازار سرمایه	مقدماتی
۹۸	اقتصاد	بخش ۳: توسعه اقتصادی	فصل ۲: فقر و توزیع درآمد	مقدماتی
۹۹	اقتصاد	بخش ۳: توسعه اقتصادی	فصل ۲: فقر و توزیع درآمد	پیشرفته
۱۰۰	اقتصاد	بخش ۳: توسعه اقتصادی	فصل ۱: رشد، توسعه و پیشرفت	مقدماتی
۱۰۱	اقتصاد	بخش ۳: توسعه اقتصادی	فصل ۲: فقر و توزیع درآمد	مقدماتی
۱۰۲	اقتصاد	بخش ۳: توسعه اقتصادی	فصل ۲: فقر و توزیع درآمد	پیشرفته
۱۰۳	اقتصاد	بخش ۳: توسعه اقتصادی	فصل ۱: رشد، توسعه و پیشرفت	مقدماتی
۱۰۴	اقتصاد	بخش ۲: نهادهای پولی و مالی	فصل ۳: بازار سرمایه	مقدماتی
۱۰۵	اقتصاد	بخش ۳: توسعه اقتصادی	فصل ۲: فقر و توزیع درآمد	پیشرفته

سرگروه دیارتمان اقتصاد: سرکار خانم منصوره حاجی زاده

کدام گزینه پاسخ درست و کامل به پرسش‌های زیر است؟

الف) هرگاه کشوری با برخورداری از عوامل تولید بیشتر مثل سرمایه‌گذاری بیشتر یا به‌کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، ظرفیت تولیدی خود را افزایش دهد، می‌گوییم در مسیر گام برداشته است.

ب) تفاوت و شکاف عمیق بین کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته مربوط به کدام مورد است؟

۱) الف) توسعه ب) سطح درآمد سرانه

۲) الف) رشد ب) درصد نرخ باسوادی بزرگسالان و نرخ مرگ و میر نوزادان

۳) الف) رشد ب) تمامی شاخص‌های توسعه با درجات مختلف

۴) الف) توسعه ب) سطح درآمد ملی

گزینه صحیح ۳

الف) هرگاه کشوری با برخورداری از عوامل تولید بیشتر مثل سرمایه‌گذاری بیشتر یا به‌کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، ظرفیت تولیدی خود را افزایش دهد، می‌گوییم در مسیر رشد گام برداشته است. ب) تفاوت و شکاف عمیق بین کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته مربوط به تمامی شاخص‌های توسعه با درجات مختلف است.

کدام گزینه پاسخ درست و مناسب پرسش‌های زیر است؟

الف) سهم، ورقه قابل معامله‌ای است که نشان‌دهنده دارنده آن در شرکت است.
ب) آقای محبی به آقای اصلانی پیشنهاد تشکیل سبد سهام داده است. علت این موضوع این است که
پ) کدام یک از شرکت‌های سهامی می‌توانند صادرکننده سهم در بازار بورس باشند؟
ت) بورس با تا حدودی از نوسان شدید جلوگیری می‌کند.

۱) الف) مالکیت - سهامی ب) تنوع سهام، موجب کاهش ضررهای احتمالی است پ) سهامی عام
ت) قیمت‌گذاری سهام و اوراق بهادار - قیمت‌ها

۲) الف) میزان سهم - مجازی ب) جداکننده سرمایه اصلی افراد است پ) سهامی عام و خاص
ت) قیمت‌گذاری سهام - تولید

۳) الف) مالکیت - مجازی ب) تنوع سهام، موجب کاهش ضررهای احتمالی است پ) سهامی خاص
ت) ثابت نگه داشتن قیمت سهام و اوراق بهادار - قیمت‌ها

۴) الف) میزان سهم - سهامی ب) جداکننده سرمایه اصلی افراد است پ) سهامی عام
ت) قیمت‌گذاری سهام و اوراق بهادار - تولید

گزینه صحیح ۱

الف) سهم، ورقه قابل معامله است که نشان‌دهنده مالکیت دارنده آن در شرکت سهامی است
ب) تشکیل سبد سهام به این معناست که تنوع سهام، موجب کاهش ضررهای احتمالی می‌شود
پ) شرکت‌های سهامی عام، می‌توانند صادرکننده سهم در بازار بورس باشند ت) بورس با قیمت‌گذاری سهام و اوراق بهادار تا حدودی از نوسان شدید قیمت‌ها جلوگیری می‌کند.

کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) چگونه تفاوت میان درآمد و ثروت یک گروه محدود و اکثریت چشمگیر مردم کاهش می‌یابد؟
ب) چه عواملی می‌تواند انگیزه قدرتمند همکاری و مشارکت عموم افراد جامعه را در فرایند توسعه سالم اقتصادی ایجاد کند؟

۱) الف) افزایش مشارکت عموم افراد جامعه در فرایند توسعه سالم اقتصادی ب) بهبود وضع نامطلوب زندگی

۲) الف) با توزیع مجدد درآمد به گونه‌ای قانونی با به‌کارگیری نظام صحیح مالیاتی ب) توزیع عادلانه درآمدها و کاهش فقر

۳) الف) افزایش نرخ مالیات و افزایش درآمد ملی در جامعه ب) افزایش تولید ملی

۴) الف) افزایش درآمد ملی و کاهش نرخ مالیات‌ها ب) افزایش سرمایه‌گذاری و پس‌انداز در جامعه

گزینه صحیح ۲

پاسخ

الف) با توزیع مجدد درآمد به گونه‌ای قانونی با به‌کارگیری نظام صحیح مالیاتی می‌توان تفاوت میان درآمد و ثروت یک گروه محدود و اکثریت چشمگیر مردم را کاهش داد ب) توزیع عادلانه درآمدها و کاهش فقر، انگیزه قدرتمند همکاری و مشارکت عموم افراد جامعه در فرایند توسعه سالم اقتصادی است.

اگر در کشور فرضی A، ۵۰٪ درآمد ملی به ۷ دهک کم درآمد جامعه برسد، درآمد سه دهک باقیمانده جامعه به ترتیب از راست به چپ عبارتند از: (۱۳٪، ۱۷٪، ...). سهم دهک دهم در این کشور فرضی کدام است؟

۱) ۵۰٪ ۲) ۲۵٪ ۳) ۲۰٪ ۴) ۲۳٪

گزینه صحیح ۳

پاسخ

در شاخص دهک‌ها \Leftarrow مردم هر کشور را به ۱۰ گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌کنند. در طبقه‌بندی این ۱۰ گروه، سطح درآمد از کم‌ترین به بیشترین مدنظر قرار می‌گیرد. به عبارت دیگر گروه اول، ۱۰٪ اولیه جمعیت و کمترین درصد درآمد ملی و ۱۰٪ آخر، بیشترین درصد درآمد ملی را دارند. از ۱۰۰٪ درآمد ملی \blacklozenge ۵۰٪ به ۷ دهک کم‌درآمد رسیده است. پس ۵۰٪ دیگر از درآمد ملی به ۳ دهک ثروتمند می‌رسد. بنابر اطلاعات به دهک هشتم ۱۳٪ و به دهک نهم ۱۷٪ رسیده است. و سهم دهک دهم می‌شود:

$$13\% + 17\% \Rightarrow 30\%$$

$$50\% - 30\% \Rightarrow 20\%$$

کدام گزینه تکمیل‌کننده عبارات زیر است؟

الف) اگر می‌خواهیم نرخ رشد کشوری را در طول زمان بررسی کنیم، حتماً باید از تولید یا درآمد داخلی یا ملی واقعی به قیمت‌های استفاده کنیم به این دلیل که
 ب) برای اندازه‌گیری توسعه در کنار از معیارهای دیگری نیز استفاده می‌شود.
 پ) نتایج حاصل از را می‌توان در کوتاه‌مدت مشاهده کرد.
 ت) بهترین معیار برای سنجش افزایش رشد شاخص‌هایی مثل یا و میزان رشد آنهاست.

۱) الف) ثابت - افزایش قیمت محصولات، رشد کاذبی را تداعی نکند ب) درآمد سرانه پ) رشد ت) درآمد سرانه - تولید ناخالص ملی با قیمت‌های ثابت

۲) الف) جاری - افزایش قیمت محصولات، میزان رشد واقعی تولید را نشان دهد ب) تولید ناخالص پ) توسعه ت) درآمد ملی - تولید ناخالص داخلی با قیمت‌های جاری

۳) الف) ثابت - افزایش قیمت محصولات، رشد کاذبی را تداعی نکند ب) درآمد سرانه پ) رشد و توسعه ت) درآمد سرانه - تولید ناخالص ملی با قیمت‌های جاری

۴) الف) جاری - افزایش قیمت محصولات، میزان رشد واقعی تولید را نشان دهد ب) تولید ناخالص پ) رشد و توسعه ت) درآمد ملی - تولید ناخالص ملی با قیمت‌های ثابت

گزینه صحیح ۱

الف) اگر می‌خواهیم نرخ رشد کشوری را در طول زمان بررسی کنیم حتماً باید از تولید یا درآمد داخلی یا ملی واقعی با قیمت‌های ثابت استفاده کنیم به این دلیل که افزایش قیمت محصولات، رشد کاذبی را تداعی نکند.

ب) برای اندازه‌گیری توسعه در کنار درآمد سرانه از معیارهای دیگری نیز استفاده می‌شود.

پ) نتایج حاصل از رشد را می‌توان در کوتاه‌مدت مشاهده کرد.

ت) بهترین معیار برای سنجش افزایش رشد شاخص‌هایی مثل درآمد سرانه یا تولید ناخالص ملی (داخلی) با قیمت‌های ثابت و میزان رشد آنهاست.

کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) فقر یا تهیدستی مطلق به چه معناست؟

ب) نام دیگر شاخص پیشرفت کدام است؟

پ) چه کسری از جمعیت کره زمین در کشورهای توسعه‌یافته زندگی می‌کنند؟

ت) عامل تحقق رفاه اجتماعی چیست؟

۱) الف) کسانی که حداقل معیشت را نداشته باشند و زیر خط فقر باشند ب) شاخص رقابت‌پذیری

پ) $\frac{1}{5}$ ت) کاهش نابرابری‌ها

۲) الف) افرادی که انگیزه لازم برای مشارکت در فرایند توسعه اقتصادی را نداشته باشند

ب) شاخص توسعه انسانی پ) $\frac{1}{5}$ ت) اصلاح ساختار مالیاتی

۳) الف) کسانی که حداقل معیشت را نداشته باشند و زیر خط فقر باشند ب) شاخص رقابت‌پذیری

پ) $\frac{4}{5}$ ت) اصلاح ساختار مالیاتی

۴) الف) افرادی که انگیزه لازم برای مشارکت در فرایند توسعه اقتصادی را نداشته باشند

ب) شاخص توسعه انسانی پ) $\frac{4}{5}$ ت) کاهش نابرابری‌ها

گزینه صحیح ۱

الف) فقر یا تهیدستی مطلق: کسانی که حداقل معیشت را نداشته باشند و زیر خط فقر باشند.

ب) نام دیگر شاخص پیشرفت: شاخص رقابت‌پذیری است

پ) $\frac{1}{5}$ جمعیت کره زمین در کشورهای توسعه‌یافته زندگی می‌کنند

ت) عامل تحقق رفاه اجتماعی: کاهش نابرابری‌هاست.

با توجه به جدول توزیع درآمد در کشور فرضی A و B به پرسش‌های زیر پاسخ دهید:

الف) شاخص مقایسه وضعیت توزیع درآمد برای کشورهای A و B به ترتیب کدام است؟

ب) وضعیت توزیع درآمد در کدام کشور نامناسب‌تر است؟

پ) سهم دهک‌های یک، هفت و ده در کشور A به ترتیب (از راست به چپ) کدام است؟

کشور B	کشور A	سهم دهک
۳	۴	سهم دهک اول
۶	۵	سهم دهک دوم
۷	۶	سهم دهک سوم
۸	۶	سهم دهک چهارم
۸	۸	سهم دهک پنجم
۹	۹	سهم دهک ششم
۹	۲٪ کمتر از ۲ برابر دهک سوم	سهم دهک هفتم
۱۱	۱۱	سهم دهک هشتم
۱۷	۱۶	سهم دهک نهم
۲۲	۳٪ بیشتر از سه برابر دهک پنجم	سهم دهک دهم
۱۰۰٪ درآمد ملی	۱۰۰٪ درآمد ملی	۱۰۰٪ جمعیت کشور

- ۱) الف) $A = 13/5$ ، $B = 7/3$ (ب) کشور B پ) ۵، ۱۵، ۲۲
- ۲) الف) $A = 13/5$ ، $B = 7/3$ (ب) کشور A پ) ۲، ۱۰، ۲۷
- ۳) الف) $A = 7/3$ ، $B = 13/5$ (ب) کشور A پ) ۴، ۱۵، ۲۷
- ۴) الف) $A = 13/5$ ، $B = 7/3$ (ب) کشور B پ) ۵، ۱۰، ۲۷

بخش الف: مجموع دهک‌ها همواره ۱۰۰ است؛ یعنی ۱۰۰٪ درآمد ملی که بایستی در کشور A به دست آید.

$$۱۰ \Rightarrow ۲(۶) - ۲ = (سهم دهک سوم \times ۲) \Rightarrow سهم دهک هفتم$$

$$۲۷ \Rightarrow ۳(۸) + ۳ \Rightarrow (دهک پنجم \times ۳) + ۳ \Rightarrow سهم دهک دهم$$

مجموع دهک‌های اول تا دهک دهم را به دست می‌آوریم \Rightarrow کشور A

$$۱۰۰ = ۲۷ + ۱۶ + ۱۱ + ۱۰ + ۹ + ۸ + ۶ + ۶ + ۵ + \text{دهک اول} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \underbrace{۱۰۰}_{\text{مجموع دهک‌ها}} - \underbrace{۹۸}_{\text{مجموع دهک‌های به دست آمده}} = \text{دهک اول } ۲\%$$

$$\text{الف) } \Rightarrow \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} \Rightarrow \frac{۲۲}{۳} = ۷/۳ \Rightarrow \text{شاخص توزیع درآمد کشور B}$$

$$\text{A} \Rightarrow \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} \Rightarrow \frac{۲۷}{۲} = ۱۳/۵ \Rightarrow \text{شاخص توزیع درآمد کشور A}$$

قسمت ب \Leftarrow کشور A نسبت به کشور B وضعیت نامناسب‌تری دارد. چون شاخص دهک‌های آن عدد بیشتری را نشان می‌دهد.

قسمت پ \Leftarrow دهک اول ۲، دهک هفتم ۱۰، دهک دهم ۲۷

۱۰۳. کدام یک در ارتباط با «شاخص توسعه انسانی» نادرست است؟

- ۱) معیار تکمیلی است که در کنار شاخص درآمد سرانه برای سنجش افزایش تولید و تغییرات کیفی جامعه به کار می‌رود.
- ۲) با علامت اختصاری H.D.I بیان می‌شود و برای سنجش افزایش تولیدات و کیفیت آن به کار می‌رود.
- ۳) ترکیبی از شاخص‌هایی مثل تولید ناخالص ملی، نرخ باسوادی بزرگسالان و دسترسی به آب سالم است.
- ۴) با استفاده از آن می‌توان سطح توسعه و سطح رشد جوامع مختلف را با هم مقایسه کرد.

گزینه صحیح ۴

پاسخ

همه گزینه‌ها درست است به جز گزینه چهارم؛ زیرا شاخص توسعه انسانی برای سنجش توسعه به کار می‌رود نه برای سنجش رشد.

۱۰۴. کدام گزینه مبین پاسخ پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام یک از مزایا و فواید تأمین مالی از طریق اوراق بهادار برای تأسیس یا گسترش فعالیت‌های واحدهای تولیدی و بازرگانی نیست؟

ب) بورس در اقتصاد جامعه، چگونه می‌تواند حجم سرمایه‌گذاری را بالا ببرد؟

- ۱) الف) بانک‌هایی که نقش تولیدی و تجاری دارند، حذف می‌شوند ب) از طریق تشویق مردم به پس‌انداز و به کارگیری پس‌اندازها
- ۲) الف) مراکز تجاری و تولیدی برای بازپرداخت وام، هزینه کمتری صرف می‌کنند ب) از طریق جذب و به کارانداختن سرمایه‌های راکد
- ۳) الف) مراکز تولیدی برای بازپرداخت وام، هزینه کمتری صرف می‌کنند ب) از طریق قیمت‌گذاری اوراق بهادار
- ۴) الف) بانک‌هایی که نقش واسطه‌ای دارند، به مؤسسات وام پرداخت می‌کنند ب) از طریق برقراری تماس بین عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان سرمایه

گزینه صحیح ۲

پاسخ

الف) اینکه مراکز تجاری و تولیدی برای بازپرداخت وام هزینه کمتری صرف می‌کنند، از فواید تأمین مالی از طریق اوراق بهادار برای تأسیس گسترش فعالیت‌های واحدهای تولیدی و بازرگانی نیست. ب) بورس از طریق جذب و به کارانداختن سرمایه‌های راکد می‌تواند حجم سرمایه‌گذاری را بالا ببرد.

جدول زیر مقایسه اطلاعات اقتصادی چهار کشور فرضی است:

سهم دهک دهم	سهم دهک اول	درآمد سرانه	
۹	۳	۸۲۰۰۰	A
۶	۲	۴۱۰۰۰	B
۸/۵	۱/۵	۱۰۰۰۰۰	C
۱۲	۲	۵۲۰۰۰	D

با توجه به آن، پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

الف) توزیع درآمد در کدام کشورها عادلانه‌تر است؟

ب) در کدام کشور، وسعت و اندازه فقر بیشتر است؟

پ) کدام کشورها توزیع درآمد یکسانی دارند؟

۲) الف) B و D (ب) B و C (پ) A و C

۱) الف) A و C (ب) C و B (پ) D و B

۴) الف) B و C (ب) C و A (پ) A و C

۳) الف) A و B (ب) B و A (پ) A و B

گزینه صحیح ۳

پاسخ

فرمول شاخص وضعیت توزیع درآمد (الف) = $\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}}$

$$A = \frac{9}{3} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} \Rightarrow \frac{9}{3} \Rightarrow 3$$

$$B = \frac{6}{2} = 3$$

$$C = \frac{8/5}{1/5} \Rightarrow 8/66$$

$$D = \frac{12}{2} \Rightarrow 6$$

با توجه به نتایج به دست آمده کشور D وضعیت توزیع درآمد نامناسب‌تری دارد؛ زیرا عدد به دست آمده (از تقسیم سهم دهک دهم بر دهک اول) هرچه بزرگ‌تر باشد، توزیع درآمد نامناسب‌تر است؛ پس کشورهای A و B توزیع درآمد مناسب‌تری دارند (ب) هرچه سطح درآمد سرانه در کشوری پایین‌تر باشد، میزان فقر عمومی نسبت به کشوری با درآمد سرانه بالاتر، بیشتر است. کشور B درآمد سرانه پایین‌تری دارد پس میزان فقر عمومی آن بیشتر است (پ) کشورهای A و B وضعیت توزیع درآمد یکسانی دارند.

علوم و فنون ادبی

شماره سوال	درس	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۰۶	علوم و فنون ادبی (۳)	فصل ۳	درس ۷: تاریخ ادبیات قرن چهاردهم (دوره معاصر و انقلاب اسلامی)	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۱۰۷	علوم و فنون ادبی (۳)	فصل ۳	درس ۷: تاریخ ادبیات قرن چهاردهم (دوره معاصر و انقلاب اسلامی)	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۱۰۸	علوم و فنون ادبی (۳)	فصل ۳	درس ۷: تاریخ ادبیات قرن چهاردهم (دوره معاصر و انقلاب اسلامی)	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۱۰۹	علوم و فنون ادبی (۳)	فصل ۳	درس ۷: تاریخ ادبیات قرن چهاردهم (دوره معاصر و انقلاب اسلامی)	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۱۱۰	علوم و فنون ادبی (۳)	فصل ۳	درس ۷: تاریخ ادبیات قرن چهاردهم (دوره معاصر و انقلاب اسلامی)	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۱۱۱	علوم و فنون ادبی (۲)	فصل ۱	درس ۱: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۱۱۲	علوم و فنون ادبی (۲)	فصل ۱	درس ۱: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۱۱۳	علوم و فنون ادبی (۲)	فصل ۱	درس ۱: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۱۱۴	علوم و فنون ادبی (۲)	فصل ۱	درس ۱: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۱۱۵	علوم و فنون ادبی (۲)	فصل ۱	درس ۱: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۱۱۶	علوم و فنون ادبی (۲)	فصل ۱	درس ۳: تشبیه	آرایه‌های ادبی	پیشرفته
۱۱۷	علوم و فنون ادبی (۲)	فصل ۱	درس ۳: تشبیه	آرایه‌های ادبی	پیشرفته
۱۱۸	علوم و فنون ادبی (۲)	فصل ۱	درس ۳: تشبیه	آرایه‌های ادبی	مقدماتی
۱۱۹	علوم و فنون ادبی (۲)	فصل ۱	درس ۳: تشبیه	آرایه‌های ادبی	پیشرفته
۱۲۰	علوم و فنون ادبی (۲)	فصل ۱	درس ۳: تشبیه	آرایه‌های ادبی	مقدماتی
۱۲۱	علوم و فنون ادبی (۲)	فصل ۱	درس ۲: پایه‌های آوایی	وزن و قافیه	پیشرفته
۱۲۲	علوم و فنون ادبی (۲)	فصل ۱	درس ۲: پایه‌های آوایی	وزن و قافیه	پیشرفته
۱۲۳	علوم و فنون ادبی (۲)	فصل ۱	درس ۲: پایه‌های آوایی	وزن و قافیه	پیشرفته
۱۲۴	علوم و فنون ادبی (۲)	فصل ۱	درس ۲: پایه‌های آوایی	وزن و قافیه	پیشرفته
۱۲۵	علوم و فنون ادبی (۳)	فصل ۳	درس ۸: اختیارات شاعری (۲): وزنی	وزن و قافیه	پیشرفته
۱۲۶	علوم و فنون ادبی (۳)	فصل ۳	درس ۸: اختیارات شاعری (۲): وزنی	وزن و قافیه	پیشرفته
۱۲۷	علوم و فنون ادبی (۳)	فصل ۳	درس ۸: اختیارات شاعری (۲): وزنی	وزن و قافیه	پیشرفته
۱۲۸	علوم و فنون ادبی (۳)	فصل ۳	درس ۸: اختیارات شاعری (۲): وزنی	وزن و قافیه	پیشرفته
۱۲۹	علوم و فنون ادبی (۳)	فصل ۳	درس ۸: اختیارات شاعری (۲): وزنی	وزن و قافیه	پیشرفته
۱۳۰	علوم و فنون ادبی (۲)	فصل ۱	درس ۲: پایه‌های آوایی	وزن و قافیه	پیشرفته

برای مشاهده فیلم روش حل، فیلم را لمس نمایید.

سرگروه دپارتمان علوم و فنون ادبی: سرکار خانم نگار داودی

علوم و فنون ادبی

۱۰۶. ادبیات معاصر به کدام آثار ادبی اطلاق می‌شود؟

- ۱) آثار قبل از مشروطه
 ۲) آثار پس از مشروطه
 ۳) آثار قبل و بعد از مشروطه
 ۴) آثار نوگرایانه در ادبیات دوره تجدد

گزینه صحیح ۲

میدانید

منظور از ادبیات معاصر آثار ادبی هستند که پس از مشروطیت پدید آمده‌اند.

۱۰۷. کدام گزینه به پیشگامان شعر نو اشاره دارد؟

- ۱) پروین اعتصامی - سیاوش کسرای - فریدون توللی - شمس کسمایی
 ۲) شمس کسمایی - سیاوش کسرای - فروغ فرخزاد - احمد شاملو
 ۳) تقی رفعت - شمس کسمایی - ابوالقاسم لاهوتی - جعفر خامنه‌ای - نیما یوشیج
 ۴) نیما یوشیج - احمد شاملو - فروغ فرخزاد - پروین اعتصامی

گزینه صحیح ۳

میدانید

شعر دوره معاصر را بیش‌تر با عنوان «شعر نو» می‌شناسیم. در این دوره ابتدا تقی رفعت و افرادی مانند بانو شمس کسمایی، ابوالقاسم لاهوتی، جعفر خامنه‌ای و در نهایت نیما یوشیج تلاش‌هایی در تغییر شعر فارسی از نظر قالب و محتوا داشتند که آن‌ها را پیشگامان شعر نو خوانده‌اند.

پاسخ

پاسخ

۱۰۸. کدام گزینه مربوط به نیما و ویژگی‌های شعر نیست؟

- ۱) وی بنیان‌گذار شعر نو است و در سال ۱۳۰۱ منظومه «افسانه» را منتشر کرد.
- ۲) شعر «قنوس» که در سال ۱۳۱۶ سروده شد، جریان نوگرایی شعر نیما را تثبیت کرد.
- ۳) نیما از سال ۱۳۰۱ تا ۱۳۱۶ چهارچوب و طرح کار خود را تدوین کرد و با تغییر جایگاه قافیه، نگاه نو و نگرش عاطفی به واقعیات ملموس و سیر آزاد تخیل ویژگی‌هایی به شعر خود بخشید که عنوان پدر شعر نو را گرفت.
- ۴) وی با بیان روایی و داستانی، حماسی بودن زبان، کهن‌گرایی، به‌کارگیری ترکیبات زیبا و خوش‌آهنگ و برخی از کاربردهای نحوی سبک خراسانی، چهره‌ای ماندگار در عرصه شعر نو گشت.

گزینه صحیح ۴

موارد ذکرشده در گزینه «۴» از ویژگی‌های شعر اخوان ثالث است.

۱۰۹. شاعر و ویژگی‌های شعر زیر در کدام گزینه درست آمده است؟

«سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / کسی سر برنیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را ...»

- ۱) اخوان - شعر اجتماعی و نمادین - از منظومه آخر شاهنامه
- ۲) نیما - شعر اجتماعی، سیاسی - از منظومه افسانه
- ۳) اخوان - شعر اجتماعی و نمادین - از منظومه زمستان
- ۴) نیما - شعر سیاسی و نمادین - از منظومه قنوس

گزینه صحیح ۳

شعر «سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است ...» از منظومه «زمستان» اخوان است که شعر اجتماعی است و زبانی نمادین دارد.

شعر اخوان، شعر اجتماعی است و حوادث زندگی مردم را در خود منعکس می‌کند. «آخر شاهنامه»، «زمستان» و «از این اوستا» از بهترین مجموعه شعرهای معاصر هستند.

۱۱۰. زمینه‌های گرایش به رمان‌نویسی و نثر داستانی به معنای نوین آن، توسط چه کسی (کسانی) و چگونه ایجاد شد؟

- ۱) محمدباقر میرزا خسروی، مشفق کاظمی - با رمان‌های اجتماعی خود
- ۲) سید محمدعلی جمالزاده - با مجموعه داستان «یکی بود یکی نبود»
- ۳) اولین نمایشنامه با عنوان «جعفرخان از فرنگ برگشته» به قلم حسن مقدم
- ۴) عبدالرحیم طالبوف و زین‌العابدین مراغه‌ای - به وسیله سفرنامه‌های خیالی

گزینه صحیح ۴

سایر گزینه‌ها مربوط به روند تحول داستان‌نویسی پس از آثار این دو نویسنده است.

زمینه‌های گرایش به رمان‌نویسی و نثر داستانی را به معنای نوین آن، عبدالرحیم طالبوف و زین‌العابدین مراغه‌ای با سفرنامه‌های خیالی خود ایجاد نمودند.

۱۱۱. کدام گزینه «تماماً» درباره بیت زیر درست است؟

«کس نیست که تا بر وطن خود گرید
دی بر سر مرده‌ای دو صد شیون بود
بر حال تباه مردم بد گرید
امروز یکی نیست که بر صد گرید»

- ۱) سروده فریدالدین عطار نیشابوری که در یورش مغولان کشته شد. وی این شعر را درباره آن‌ها سرود.
- ۲) سروده نجم‌الدین کبری؛ وی در سال ۶۳۵ ه.ق این شعر را درباره حمله و کشتار مغول سرود.
- ۳) از سروده‌های کمال‌الدین اسماعیل که این شعر را برای مدح سلطان محمد خوارزمشاه و درباره رویارویی با مغولان و کشتار آن‌ها سرود.
- ۴) سروده کمال‌الدین اسماعیل، مداح جلال‌الدین خوارزمشاه، وی این شعر را درباره قتل عام سال ۶۳۳ ه.ق در اصفهان سرود.

گزینه صحیح ۴

کمال‌الدین اسماعیل، مداح جلال‌الدین خوارزمشاه که خود در سال ۶۳۵ ه.ق به دست مغولان در اصفهان کشته شد، درباره قتل عام سال ۶۳۳ ه.ق در اصفهان می‌گوید:

«کس نیست که تا بر وطن خود گرید
دی بر سر مرده‌ای دو صد شیون بود
بر حال تباه مردم بد گرید
امروز یکی نیست که بر صد گرید»

۱۱۲. کدام گزینه از آثار مخرب و زیانبار حمله مغولان برای ایران و ادبیات آن نیست؟

- ۱) سرخوردگی و ناامیدی دوستداران فرهنگ و اخلاق و ادب ایرانی
- ۲) ویرانی و تباهی بنیان فرهنگ و اخلاق
- ۳) برچیده شدن بساط حکومت خلفای عباسی و از رواج افتادن زبان عربی و توجه به زبان فارسی
- ۴) پناه بردن شاعران به تصوف برای آرامش یافتن و تسکین خود

گزینه صحیح ۳

پاسخ

موارد ذکر شده در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» از آثار مخرب و زیانبار حمله مغولان است، اما گزینه «۳» به پی‌آمد برچیده شدن حکومت خلفای عباسی اشاره دارد و از قضا آثار مخربی نیز ندارد؛ زیرا به رواج و گسترش زبان فارسی کمک کرد.

۱۱۳. با انتقال قدرت از خراسان، زبان و ادبیات فارسی در کدام مناطق رواج و گسترش یافت؟

- ۱) عراق و بغداد
- ۲) عراق عجم، ری، فارس و همدان
- ۳) در منطقه حکومت سلجوقیان
- ۴) سمرقند، بخارا و اطراف آنها

گزینه صحیح ۲

پاسخ

با انتقال قدرت از خراسان به مرکز ایران، زبان و ادبیات فارسی در ناحیه عراق عجم گسترش یافت و در حوزه‌های ری، فارس، همدان و اطراف آنها آثار ارزشمندی پدید آمد.

۱۱۴. علت از رونق افتادن قصیده در سبک عراقی در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

- ۱) کشته شدن و متواری شدن ادیبان و شاعران
- ۲) انتقال قدرت از خراسان به مرکز ایران
- ۳) نرم و آسمانی شدن معانی شعری و روی برتافتن شاعران از حاکمان
- ۴) ترویج روحیه تسامح و تساهل

گزینه صحیح ۳

پاسخ

شعر دوره عراقی نرم و دلنشین و برخوردار از مفاهیم و معانی عمیق انسانی و آسمانی شد و اکثر شاعران از حاکمان روی برتافتند. در نتیجه قصیده که پیش از این در خدمت ستایش فرمانروایان بود، کمرنگ شد و غزل که زبان عشق و دل بود، گسترش یافت. سایر گزینه‌ها هیچ‌یک به دلیل کسادی قصیده و رونق غزل اشاره ندارد.

۱۱۵

آثار هر یک از این نویسندگان: «مولانا جلال‌الدین بلخی، عطاملک جوینی، خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی، نجم دایه» در کدام گزینه، به ترتیب، به درستی ذکر شده است؟

- ۱) مثنوی معنوی - تاریخ و صّاف - جامع التّواریخ - مرصادالعباد
- ۲) مکاتیب - تاریخ جهانگشا - جامع التّواریخ - مرصادالعباد
- ۳) مثنوی معنوی - مرصادالعباد - عشاق‌نامه - تاریخ جهانگشا
- ۴) دیوان شمس - تاریخ جهانگشا - عشاق‌نامه - لمعات

گزینه صحیح ۲

نکته

«مثنوی معنوی» و «دیوان شمس» از آثار منظوم مولانا است نه مثنور.

نویسندگان و آثار آنها:

مولانا: مثنوی معنوی، دیوان شمس، فیه‌ما‌فیه، مجالس سبعة، مکاتیب

عطاملک جوینی: تاریخ جهانگشا

خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی: جامع التّواریخ

نجم دایه: مرصاد العباد من المبدأ إلى المعاد

۱۱۶

در همه گزینه‌ها به جز گزینه ۱ آرایه «تشبیه» وجود دارد.

۱) این زبان چون سنگ و هم آهن‌وش است	و آن چه بجهد از زبان چون آتش است
۲) تو مردم بین که چون بی رای و هوش‌اند	که جانی را به نانی می‌فروشدند
۳) شب‌افروزی چو مهتاب جوانی	سیه‌چشمی چو آب زندگانی
۴) تو همچو صبحی و من شمع خلوت سحرم	تبسمی کن و جان بین که چون همی‌سپریم

گزینه صحیح ۲

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «این زبان به سنگ و آهن تشبیه شده است و سخنان نیز مثل آتش دانسته شده.

گزینه «۲»: نکته مهم در این گزینه این است که «چون» ادات تشبیه نیست، بلکه به معنی «چقدر» است و کاربرد قیدی دارد.

گزینه «۳»: «معشوق به مهتاب و آب زندگانی تشبیه شده است.

گزینه «۴»: «تو مثل صبحی و من مثل شمع خلوت سحرم» تشبیه

۱۱۷. با توجه به بیت «عشق در کار دل سرگشته ما عاجز است / بحر نتواند گشودن عقده گرداب

را» کدام گزینه درست است؟

- ۱) عشق به بحر تشبیه شده است.
- ۲) مصراع اول دو تشبیه و مصراع دوم یک تشبیه دارد.
- ۳) مصراع اول دارای دو تشبیه است.
- ۴) فقط در مصراع دوم یک تشبیه وجود دارد.

گزینه صحیح ۴

«عقده گرداب» در مصراع دوم اضافه تشبیهی است. (گرداب را در باز نشدن و شکل به گره تشبیه شده است.)

پاسخ

۱۱۸. در کدام گزینه نوع تشبیه با بقیه موارد متفاوت است؟

- ۱) گفتا برو چو خاک تحمل کن ای فقیه یا هر چه خوانده‌ای همه در زیر خاک کن
- ۲) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟ اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم
- ۳) نگارش دهد گلبن جویبار در آینه آب، رخسارها
- ۴) آتش خشم اول در خداوند خشم افتد؛ پس آن‌گه زبانه به خصم رسد یا نرسد.

گزینه صحیح ۱

در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» ترکیب‌های «اکسیر عشق»، «آینه آب» و «آتش خشم» تشبیه فشرده‌اند. اما گزینه «۱» تشبیه گسترده است. (فقیه (مشبه)، خاک (مشبه‌به)، چو (ادات تشبیه)، تحمل کردن (وجه‌شبه))

پاسخ

۱۱۹. در کدام بیت هر چهار پایه تشبیه ذکر شده است؟

- ۱) تو را آتش عشق اگر بر سوخت
مرا بین که از پای تا سر سوخت
- ۲) ایام گل چو عمر به رفتن شتاب کرد
ساقی به دور باده گلگون شتاب کن
- ۳) تو سرو جویباری، تو لاله بهاری
تو یار غمگساری، تو حور دلربایی
- ۴) خانه دل ما را از کرم عمارت کن
پیش از آن که این خانه رو نهد به ویرانی

گزینه صحیح ۲

بررسی گزینه «۲»:

مشبه: ایام گل، مشبه به: عمر، ادات تشبیه: چو، وجه شبه: شتاب در رفتن ← همه ارکان تشبیه ذکر شده است.

گزینه «۱»: آتش (مشبه به)، عشق (مشبه)، سوختن (وجه شبه) ← ادات تشبیه ذکر نشده است.

گزینه «۳»: سه تشبیه وجود دارد که همگی تشبیه فشرده اند. (تو سروی، تو لاله ای، تو حوری)

گزینه «۴»: «خانه دل» تشبیه فشرده است؛ بنابراین فقط دو رکن از تشبیه ذکر شده است.

۱۲۰. در کدام گزینه «وجه شبه» ذکر شده است؟

- ۱) تلمیذ بی ارادت عاشق بی زرست و رونده بی معرفت مرغ بی پر.
در زلف چون کمندش ای دل مپیچ کانجا
- ۲) سرها بریده بینی بی جرم و بی جنایت
تو به هر ضرب که خواهی بزن و بنوازم
- ۳) همچو چنگم سر تسلیم و ارادت در پیش
هوا مشاطه، آب آینه دار است
- ۴) رخ گل را که عکس روی یار است

گزینه صحیح ۳

بررسی گزینه «۳»:

مشبه ← م (من) / مشبه به ← چنگ / ادات تشبیه ← همچو / وجه شبه ← سر تسلیم و ارادت در پیش داشتن

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: تلمیذ بی ارادت ← مشبه / عاشق بی زر ← مشبه به / رونده بی معرفت ← مشبه / مرغ بی پر ← مشبه به

گزینه «۲»: زلف ← مشبه / کمند ← مشبه به

گزینه «۴»: هوا ← مشبه / مشاطه ← مشبه به / آب ← مشبه / آینه دار ← مشبه به

۱۲۱.

کدام بیت‌ها هم‌وزن هستند؟

- الف) بر تو خوانم ز دفتر اخلاق
 ب) دل سراپردهٔ محبت اوست
 پ) برقع از ماه برانداز امشب
 ت) دلم قوت کار می‌برنتابد
 ث) چه سازی سرای و چه گویی سرود
 ج) کسی کز حقیقت خبردار باشد

- آیتی در وفا و در بخشش
 دیده آینه‌دار طلعت اوست
 ابرش حسن برون تاز امشب
 تنم این همه بار می‌برنتابد
 فرو شو بدین خاک تیره فرود
 جهان را بر او چه مقدار باشد

۱) الف، پ ۲) ت، ج ۳) ب، پ ۴) ث، ج

گزینهٔ صحیح ۲

وزن ابیات:

- الف) فاعلاتن مفاعلهن فعلن (- U U / - U - U / - - U -)
 ب) فاعلاتن مفاعلهن فعلن (- U U / - U - U / - - U -)
 پ) فعلاتن فعلاتن فعلن (- U U / - - U U / - - U U)
 ت) فعولن فعولن فعولن فعلون (- U / - - U / - - U / - - U -)
 ث) فعولن فعولن فعولن فعل (- U / - - U / - - U / - - U -)
 ج) فعولن فعولن فعولن فعلون (- U / - - U / - - U / - - U -)

۱۲۲.

تقطیع هجایی کدام بیت به شکل زیر نیست؟

«--- U- U-- U U-U-U»

- ۱) همای اوج سعادت به دام ما افتد
 ۲) چو خامه در ره فرمان او سر طاعت
 ۳) چو غنچه بر سرم از کوی او گذشت نسیمی
 ۴) همای گو مکن سایهٔ شرف هرگز

- اگر تو را گذری بر مقام ما افتد
 نهاده‌ایم مگر او به تیغ بردارد
 که پرده بر دل خونین به بوی او بدریدم
 در آن دیار که طوطی کم از زغن باشد

گزینهٔ صحیح ۳

تقطیع هجایی بیت گزینهٔ «۳»:

چُ	غُن	چَ	بَر	سَ	رَ	مَز	کُو	یِ	اَو	گُ	دَش	ت	نَ	سِ	مِ
-	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	U	-	-

مرز پایه‌های آوایی در کدام گزینه درست مشخص نشده است؟

۱) دست از طلب ندارم تا کام من برآید یا تن رسد به جانان یا جان ز تن برآید

دس	تَز	ط	لب	نَ	دا	رَم	تا	کا	م	من	بَ	را	ید
یا	تَن	رِ	سَد	بِ	جا	نان	یا	جان	ز	تَن	بَ	را	ید

۲) صنما جفا رها کن کرم این روا ندارد بنگر به سوی دردی که ز کس دوا ندارد

ص	نَ	ما	جَ	فا	ر	ها	کن	ک	ر	مین	ر	وا	نَ	دا	رد
بِ	ن	گَر	بِ	سوی	در	دی	ک	ز	کس	د	وا	نَ	دا	رد	

۳) از سینه پاک کردم افکار فلسفی را در دیده جای کردم اشکال یوسفی را

از	سی	ن	پا	ک	کر	دم	اف	کا	ر	فل	س	فی	را
در	دی	دِ	جای	کر	دم	اش	کا	ل	یو	س	فی	را	

۴) کرده به رخنه‌های دل مور به جای حرص ره رفته به کاسه‌های سر خاک به جای بادها

کر	دِ	بِ	رخ	نِ	ها	ی	دل	مو	ر	بِ	جا	ی	حرص	ره
رف	تِ	بِ	کا	سِ	ها	ی	سر	خاک	بِ	جا	ی	با	دها	

گزینه صحیح ۱

مرز پایه‌های آوایی در بیت گزینه «۱»

دَس	تَز	ط	لب	نَ	دا	رَم	تا	کا	م	مَن	بَ	را	یَد
یا	تَن	رِ	سَد	بِ	جا	نان	یا	جان	زِ	تَن	بَ	را	یَد
-	-	U	-	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-

۱۲۴. تقطیع هجایی بیت زیر کدام است؟

«به دست آور دل آن شاه ترسو را به ترفندی به لبخندی سر این شیخ ترسا را به سنگ آور»

۱) --- U--- U- U- U-- U-U

۲) --- U--- U-- U U-- U-U

۳) --- U--- U--- U---U

۴) -- U--- U--- U---U

گزینه صحیح ۳

تقطیع هجایی بیت:

بِ دَسِ تَا وَرَ	دِ لِ اَنْ شَا	هَ تَرَسُو رَا	بِ تَرَفَنِ دِی
بِ لَبِ خَنِ دِی	سَ رِ اِیْنِ شِی	خِ تَرَسَا رَا	بِ سَنِّ گَا وَرَ
- - - U	- - - U	- - - U	- - - U

۱۲۵. در کدام بیت اختیار وزنی «ابدال» به کار رفته است؟

۱) به کوی عشق تو جان در میان راه نهم کلاه بنهم و سر بر سر کلاه نهم

۲) گلی چو روی تو گر در چمن به دست آید کمینه دیده سعدیش پیش خار کشم

۳) برق معنی به سیاهی نزند خط اگر جلوه دهد دورنماست

۴) فرصت رفته نیست باب سراغ کاروان خیال بی جرس است

گزینه صحیح ۲

بررسی بیت گزینه «۲»:

گُ لِی چُ رُو	یِ تُو گُر دَر	چَ مَن بِ دَسِ	تَا یَدِ
- U - U	- - U U	- U - U	- -
کَمِی نِ دِی	دِ یِ سَعِ دِی	شِ پِی شِ خَا	رَک شَمِ
- U - U	- - U U	- U - U	- U U

* به جای «فَعِلِن» (U U -)، «فَعَلْن» (- -) آمده است.

پاسخ

پاسخ

چند بیت دارای «ابدال» است؟

- الف) هیچ یاد آمدت ای فته که وقتی زین پیش
 ب) خواستم تا بروم در طلب رفته خویش
 پ) من مسکین نه مرد درد توام
 ت) عیب رندان مکن ای زاهد پاکیزه سرشت
 ث) من از این هر دو کمانخانه ابروی تو چشم
- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

گزینه صحیح ۲

ابیاتی که ابدال دارند:

(الف)

- U - / - - U U / - - U U / - - / - - ← مصراع اول

- U - / - - U U / - - U U / - - U U / - - ← مصراع دوم

(پ)

- U U / - U - U / - - U U ← مصراع اول

- U U / - - U - U / - - / - - ← مصراع دوم

۱۲۷. در کدام بیت شاعر از اختیار وزنی «به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن» استفاده کرده است؟

- ۱) دُرَم از دیده چکان است به یاد لب لعلت
 ۲) چه گنه کردم و دیدی که تعلق ببری
 ۳) به جمال تو که دیدار ز من باز مگیر
 ۴) نه چنان در کمند پیچیدی
- نگهی باز به من کن که بسی دُر بچکانم
 بنده بی جرم و خطایی نه صواب است مرانش
 که مرا طاقت نادیدن دیدار تو نیست
 که مخلص شود گرفتارت

گزینه صحیح ۲

بدانید

برای تشخیص اختیار تبدیل فعلاتن به فاعلاتن، کافی است دو رکن اول را تقطیع کنیم. اگر رکن اول فاعلاتن و رکن دوم فعلاتن بود، اختیار صورت گرفته است.

چ	گ	نَه	کَر	دَ	مُ	دِ	دِ	...
U	U	-	-	U	U	-	-	...
بِن	دِ	بِی	جُر	مُ	خَ	طَا	بِی	...
-	-	-	-	U	U	-	-	...

* تبدیل فعلاتن به فاعلاتن در رکن اول مصراع دوم

۱۲۸. در کدام بیت اختیار وزنی به کار رفته است؟

- ۱) دوش از مسجد سوی میخانه آمد پیر ما
 ۲) دریاب دلم را به تَه جرعه نگاهی
 ۳) اگر شاعری را تو پیشه گرفتی
 ۴) هر نصیحت که کنی بشنوم ای یار عزیز
- چیست یاران طریقت بعد از این تدبیر ما
 ای ساقی پیمانۀ سرشار محبت
 یکی نیز بگرفت خنیاگری را
 صبرم از دوست مفرمای که من نتوانم

گزینه صحیح ۴

تقطیع بیت گزینه «۴»:

هَر	نَ	صِی	حَت	کِ	کُ	نِی	بِش	نَ	وَ	مِی	یا	رِ	عَ	زِی
-	-	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
صَب	رَ	مَز	دو	سَ	مَ	قَر	ما	ی	کِ	مَن	نَت	وا	نَم	-
-	-	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	-

در این بیت سه اختیار «تبدیل فعلاتن به فاعلاتن»، «ابدال» و «بلند تلفظ کردن هجای پایان مصراع» به کار رفته است.

۱۲۹. در کدام گزینه اختیار «قلب» به کار رفته است؟

- ۱) طبل وفا کوفتند راه سما روفتند
 ۲) ای خنک آن را که او رست از این رنگ و بو
 ۳) ای شه صاحبقران خیز ز خواب گران
 ۴) غم به سراپرده شد آتش پرورده شد
 عیش شما نقد شد نسیه فردا کجاست
 زان که جز این رنگ و بو در دل و جان رنگ‌هاست
 مرکب دولت بران نوبت وصل آن ماست
 گرفت در جان ما نوبت دیدار خاست

گزینه صحیح ۴

پاسخ

در بیت گزینه «۴» در رکن اول اختیار قلب صورت گرفته است.

غَم	بِ	سَ	رَا	پَر	دِ	شَد	آ	تَ	شِ	پَر	وَر	دِ	شَد
-	U	U	-	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-
گِ	رِ	فِ	تِ	دَر	جَا	نِ	مَا	نُ	بَ	تِ	دِ	دَا	رِ
-	U	-	U	-	-	U	-	-	U	U	-	-	U

* تبدیل «مفتعلن» به «مفاعلن» در رکن اول

۱۳۰. کدام دو مصراع هم وزن نیستند؟

- ۱) از می عشق ریختی بر دل آدم اندکی / جان ز شراب شوق تو باده پرست می رود
 ۲) گلگشت باغ می کند امروز سرو من / پس روی بهشت کس نخواهد دیدن
 ۳) جان من است او هی مزیندش / باغ و جنانش آب روانش
 ۴) چون نقش غم ز دور ببینی شراب خواه / زین نقد قلب خویش که کردم نثار دوست

گزینه صحیح ۲

پاسخ

وزن مصراع‌ها:

گزینه «۱»: هر دو مصراع ← مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن

گزینه «۲»: مصراع اول ← مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

مصراع دوم ← مفعول مفاعلن مفاعیلن فع

گزینه «۳»: هر دو مصراع ← مفتعلن فع مفتعلن فع

گزینه «۴»: هر دو مصراع ← مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

عربی اختصاصی

شماره سوال	درس	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۳۱	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الثالث	الشَّجَاعَة فِي الْحَقِّ / المضاعف والمهموز والزباعيّ	ترجمه و تعريب	مقدماتی
۱۳۲	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الاول	من الأشعار المنسوبة إلى الإمام عليّ (ع) / التواسخ (الأفعال الناقصة)	ترجمه و تعريب	مقدماتی
۱۳۳	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الثاني	عجائب المخلوقات / التّركيب الوصفیّ و الإضافی	ترجمه و تعريب	مقدماتی
۱۳۴	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	ترجمه و تعريب	مقدماتی
۱۳۵	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	ترجمه و تعريب	پیشرفته
۱۳۶	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	ترجمه و تعريب	پیشرفته
۱۳۷	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	قواعد	مقدماتی
۱۳۸	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	اعراب و تحليل صرفی	پیشرفته
۱۳۹	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	اعراب و تحليل صرفی	پیشرفته
۱۴۰	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الثالث	الشَّجَاعَة فِي الْحَقِّ / المضاعف والمهموز والزباعيّ	قواعد	مقدماتی
۱۴۱	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الثالث	الشَّجَاعَة فِي الْحَقِّ / المضاعف والمهموز والزباعيّ	قواعد	مقدماتی
۱۴۲	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	قواعد	مقدماتی
۱۴۳	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	قواعد	مقدماتی
۱۴۴	عربی، زبان قرآن (۳)	الدرس السادس	الفرزدق	قواعد	مقدماتی
۱۴۵	عربی، زبان قرآن (۲)	الدرس الثاني	عجائب المخلوقات / التّركيب الوصفیّ و الإضافی	قواعد	مقدماتی

سرگروه دیپارتمان عربی گروه معارف اسلامی: سرکار خانم الهه مسیح خواه

عربی اختصاصی

عَيْنَ الْأَصْحٰحِ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۱۳۱ - ۱۳۶)

۱۳۱. ﴿وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَ أَمْتَعَتِكُمْ...﴾:

- ۱) آنانی که کافر شدند، دوست دارند که شما را از سلاح‌ها و اثاثیه خود غافل نمایند!
- ۲) کسانی که کفر ورزیده‌اند آرزو می‌کردند که شما از سلاح‌ها و ساز و برگی که دارید غفلت ورزید!
- ۳) آنهایی که کفر ورزیدند، آرزو می‌کردند که از جنگ‌افزارها و ساز و برگ خود غافل شوید!
- ۴) کسانی که کافر شده‌اند دوست می‌دارند که شما از سلاح و کالای خود غافل گردید!

گزینه صحیح ۳

پاسخ

«وَدَّ... لَوْ تَغْفُلُونَ: آرزو می‌کردند که غافل شوید»؛ رد گزینه‌های «۱» و «۴». «أَسْلِحَتِكُمْ وَ أَمْتَعَتِكُمْ: جنگ‌افزارها و ساز و برگ خود» در گزینه «۲» «که دارید و شما» اضافی هستند؛ رد گزینه‌های «۲» و «۴».

۱۳۲. «مِنَ الْعَجِيبِ أَنْ فِي الْإِنْسَانِ الْمَخْلُوقِ مِنَ الطَّيْنِ رَغْمَ صَغْرِ جَسْمِهِ انْطَوَى عَالِمٌ لَا نَهَايَةَ لَهُ!»:

- ۱) شگفت است که در انسان آفریده‌شده از گل با وجود کوچکی جسم او، جهانی به هم پیچیده شده است که هیچ پایانی ندارد!
- ۲) عجیب است که در انسان خلق‌شده از گل با وجود جسم کوچکش جهانی پیچیده شده که هیچ پایانی برایش نیست!
- ۳) از عجایب است که انسان با وجود کوچکی جسم خود، از گل آفریده شده است و جهانی را به هم پیچیده که هیچ پایانی ندارد!
- ۴) از عجایب است که در انسانی که جسمش کوچک آفریده شده جهانی به هم پیچیده شده است که پایانی برای آن نیست!

گزینه صحیح ۱

پاسخ

«مِنَ الْعَجِيبِ: شگفت است، عجیب است» مفرد است نه جمع؛ رد گزینه‌های «۳» و «۴». «صَغْرَ جَسْمِهِ: کوچکی جسمش» در گزینه «۲» نادرست ترجمه شده است. «انطوى: به هم پیچیده شد» فعل لازم است اما در گزینه «۳» به شکل متعدی ترجمه شده است.

۱۳۳. «حینما یریدُ السَّمکُ الطَّائِرُ أَنْ یَقْفَرَ یَسْتَعینُ بزَعانِفِه و یمدّها لیطیر و یفرّ من أعدائِه!»:

۱) پرنده ماهی زمانی که می‌خواهد پرواز کند، از باله‌هایش یاری می‌گیرد و آنها را می‌کشد تا پرواز کند تا از دشمنان خود فرار کند!

۲) هرگاه پرنده ماهی بخواهد باله‌هایش را می‌کشد و از آنها کمک می‌گیرد تا از دشمنان خود فرار کند!

۳) ماهی پرنده وقتی که می‌خواهد که بجهد، از باله‌هایش کمک می‌گیرد و آنها را می‌کشد تا پرواز کند و از دشمنانش بگریزد!

۴) ماهی پرنده زمانی که می‌خواهد که بجهد، از باله خود کمک می‌گیرد و آن دو را می‌کشد تا پرواز کند و از دشمنانش فرار کند!

گزینه صحیح ۳

«حینما یرید: وقتی که می‌خواهد»؛ رد گزینه «۲». «زَعانِف: باله‌ها»؛ رد گزینه «۴». «أَنْ یَقْفَرَ: که بپرد، که بجهد» «و یفرّ: و فرار کند»؛ رد گزینه «۱».

۱۳۴. «لَم یکن هشام یُحِبُّ أَنْ یَعْرِفَ النَّاسَ الإِمَامَ و یرغبوا فیهِ فلذلک أنکر معرفته!»: هشام

۱) دوست نمی‌داشت که مردم امام را بشناسند و به او علاقه‌مند گردند، به همین خاطر شناخت ایشان را انکار می‌کرد!

۲) دوست نمی‌داشت که مردم امام را بشناسند و به ایشان علاقه‌مند شوند، پس به این خاطر شناخت ایشان را انکار کرد!

۳) که دوست نداشت مردم امام را شناخته و شیفته ایشان گردند، به همین خاطر منکر شناخت ایشان شد!

۴) دوست نمی‌داشت که مردم امامشان را بشناسند یا به او علاقه پیدا کنند، پس شناخت ایشان را انکار کرد!

گزینه صحیح ۲

«لَم یکن یحِبُّ: دوست نمی‌داشت»؛ رد گزینه «۳». «أنکر: انکار کرد»؛ رد گزینه «۱». «و یرغبوا: و علاقه‌مند شوند» در گزینه «۴» به اشتباه «یا» ترجمه شده است. علاوه بر این «امامشان» نیز نادرست است.

۱۳۵. عین الصّحیح:

- ① ﴿يا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ﴾: ای مردم، خدایان را عبادت کنید، کسی که شما را آفریده است!
- ② لا تُنکر ما جهرنا به فبئس الخصلة النّفاق: انکار نکن آنچه را که آشکار کردیم، پس بدترین خصلت نفاق است!
- ③ أقبل علی العلم بقدر وسعک و استکمل فضائلک: به اندازه توانت، به دانش روی آور و کامل کردن فضیلت را طلب نمای!
- ④ إن أردت من أحدٍ حفظَ الموائيق فقل له: العهدَ العهدَ: هرگاه از کسی حفظ عهد را خواستی پس به او بگوی: به عهد پایبند باش!

پاسخ

گزینه صحیح ۳

ترجمه صحیح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «رَبُّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ: پروردگارتان را که شما را آفرید».

گزینه «۲»: «فبئس: پس بد است».

گزینه «۴»: «إن: اگر، چنانچه».

۱۳۶. عین الصّحیح فی التّعبیر: «منظره کوه‌های پر از برف در ایران چه زیباست، همه ما را

حیرت زده کرده است!»:

- ① یا لها من مشهد الجبال الممتلئ بالثلوج فی ایران فإنّها تحیر کلّنا!
- ② ما أجمل منظر جبال ایران الذی امتلئ بالثلج فحیرتنا جميعاً!
- ③ ما أبداع منظره جبال ایران الممتلئ بالثلج و حیرت جميعنا!
- ④ ما أجمل منظر جبال ایران الممتلئة بالثلوج؛ إنّها حیرتنا جميعاً!

پاسخ

گزینه صحیح ۴

فعل تعجب بر دو وزن «ما أفعل و أفعل ب» و «یا + ل + ضمیر + من...» می‌آید. «کوه‌های پر از برف ایران» معادل «جبال ایران الممتلئة بالثلوج» است که در گزینه‌های «۱» و «۲» اشتباه ترجمه شده است. در گزینه «۳» «الممتلئ» به اشتباه مذکر آمده است.

۱۳۷. عین المناسب لتکمیل الفراغ: «عندما صدیقی بالخبر الّذی قلت له سرّاً فأحزنتی كثيراً»:

- ① جاء ② مدح ③ أنکر ④ جهر

پاسخ

گزینه صحیح ④

ترجمه عبارت: «وقتی دوستم خبری را که پنهانی به او گفته بودم آشکار کرد، بسیار مرا ناراحت کرد.»

سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آورد.

گزینه «۲»: ستود.

گزینه «۳»: انکار کرد.

■ عین الصّحیح فی الإعراب و التّحلیل الصّرفی: (۱۳۸ - ۱۳۹)

۱۳۸. «یا حاکم، ما أردنا إلّا أن نُقتل بین یدیک!»:

① حاکم: اسم - مفرد و جمعه «حکام» - مذکر حقیقی - معرب - صحیح الآخر - منصرف / منادی علم و

مبنیّ علی الضّمّ فی محلّ النّصب و منصوب

② أردنا: فعلٌ ماضٍ - مجرد ثلاثیّ - معتل و أجوف - متعدّ / فعلٌ و مفعوله ضمیر «نا» البارز فیه و

الجملة فعلیّة

③ نقتل: مضارع - لیس له حرف زائد - للمتکلم مع الغیر - متعدّ - مبنی للمجهول / فعل منصوب بحرف

«أن» و فاعله ضمیر «نحن» المستتر و الجملة فعلیّة

④ یدی: مثنی مؤنّث (معنوی) - معرّف بالإضافة - معرب - صحیح الآخر - منصرف / مضاف إلیه و

مجرور بالياء و حذف النون بسبب الإضافة

پاسخ

گزینه صحیح ④

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: منادی علم ← منادی نكرة مقصودة و مبنیّ علی الضّمّ

گزینه «۲»: مفعوله ضمیر «نا» ← فاعله ضمیر «نا»

گزینه «۳»: فاعله ضمیر «نحن» ← نائب فاعله ضمیر «نحن»

۱۳۹. «لو كان للمرء فكرٌ في عواقبه* ما شان أخلاقه حرص و لا طمع!»:

۱) كان: للغائب - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف / فعل من الأفعال الناقصة اسمه «فكر» المقدم و خبره «للمرء»

۲) شان: فعل ماض - للغائب - ليس له حرف زائد - متعد - مبني / فعل و مفعوله «أخلاق» و الجملة فعلية

۳) أخلاق: من الجموع المكسرة - مفردة «خَلَقَ» و هو مذكر - معرب - صحيح الآخر / مفعول و منصوب بالفتحة

۴) حرص: اسم - مفرد - مصدر من فعل له حرف زائد - مذكر - معرب - صحيح الآخر - منصرف / فاعل و مرفوع بالضمّة

گزینه صحیح ۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اسمه «فكر» المقدم ← اسمه «فكر» المؤخر

گزینه «۳»: مفردة «خَلَقَ» ← مفردة «خَلُقَ»

گزینه «۴»: من فعل له حرف زائد ← من فعل ثلاثي مجرد و ليس له حرف زائد

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية: (۱۴۵ - ۱۴۰)

۱۴۰. عین الصّحیح فی ضبط حركات الكلمات:

۱) إذا أتاک کتابی هذا فأحتفظُ بما فی یدک حتّی یأتی من یأخذهُ مِنک!

۲) لا أریدُ شیئاً لنفسی إنْ کان عدلاً شاملاً فأقبلُ و ألّا فلا!

۳) اللهمّ إنکَ أنتَ الشّاهدُ علیّ و علیهم أنّی ما أمرتهم بالظلم!

۴) ذهبتُ یوماً لأشکوَ إلیه أحدُ عمّاله فوجدته قائماً یصلّی!

گزینه صحیح ۳

بررسی نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أحتفظُ» فعل امر باب افتعال بر وزن «إفتعل» است.

گزینه «۲»: «ألّا» به معنی «بجز» است و همزه در پایین الف می آید.

گزینه «۴»: «أحدُ» زیرا مفعول به است و باید منصوب باشد.

۱۴۱. عین ما لا یجوز فیہ فکّ الإدغام:

- ۱) قُبِضَ عَلَى الْمُجْرِمِ فِي الشَّارِعِ فَجَاءَهُ وَ لَمْ يَفِرَّ مِنْ يَدِ الشَّرْطِيِّ!
- ۲) اللَّهُمَّ سُدِّ فَقْرَنَا بِغِنَاكَ وَ أَعْطِنَا أَكْثَرَ مِنَ الطَّيِّبَاتِ الَّتِي أَحْلَلْتَنَا!
- ۳) اللَّهُمَّ فَكِّ كُلِّ أَسِيرٍ وَ رَدِّ كُلِّ غَرِيبٍ إِلَى وَطَنِهِ!
- ۴) أَنَا أَعِدُّ نَعْمَ اللَّهِ مَرَارًا وَ أَكْفُ نَفْسِي عَنِ كُفْرَانِهَا!

پاسخ

گزینه صحیح ۴

در این گزینه «أعدّ» و «أكفّ» در صیغه متکلم وحده و هر دو مضاعف هستند و فکّ الادغام در آنها جائز نیست.

۱۴۲. عین الصّحیح:

- ۱) يَا زَيْنَبُ! هَلْ يُمْكِنُكَ أَنْ تَسَاعِدِينِي فِي حَلِّ مَشْكِلتِي!
- ۲) يَا قَدْسُ! هَاجِمِي الظُّلْمَ وَ الظَّالِمِينَ وَ لَا تَخَافِي!
- ۳) يَا اللَّهُمَّ أَدْرِكْنَا وَ أَعْتِنَا فِي يَوْمِ الْقِيَامَةِ!
- ۴) أَيُّهَا الْجَنْدِيُّونَ! عَلَيْكُمْ أَنْ تَحَافِظُوا عَلَى حُدُودِ الْوَطَنِ!

پاسخ

گزینه صحیح ۲

در گزینه «۱» «زینب» به اشتباه تنوین گرفته است. در گزینه «۳» «یا» قبل از «اللهم» نمی آید. در گزینه «۴» نیز «الجندیون» صحیح است زیرا اسم پس از آنها مرفوع است.

۱۴۳. عین الخطأ فی استعمال أفعال المدح و الذم:

- ۱) مَا أَحْسَنَ الصَّدَقَ فِي الْوَلَاءِ وَ بئسَ الْعَمَلُ الْخِيَانَةَ فِي الْأَمَانَةِ!
- ۲) الْعَدْوَانُ عَلَى النَّاسِ بئسَ الْعَمَلُ وَ نَعْمَ الْفِعْلُ الْإِحْسَانَ فِي حَقِّهِمْ!
- ۳) نَعْمَ الْمَرْءُ مَنْ لَا يُفْسِدُ عِبَادَتَهُ بِالْعَجَبِ وَ الْكِبَرِ وَ الْغُرُورِ!
- ۴) بئسَتِ الْعَادَةُ مَحَبَّةَ عَلَى الْمَذْنَبِ، لِأَنَّهُ لَا يَلِيقُ بِالْمَحَبَّةِ!

پاسخ

گزینه صحیح ۴

فاعل و مبتدای فعل مدح یا ذم به شکل معرفه می آیند نه نکره. لذا گزینه «۴» نادرست است.

۱۴۴. عین ما لیس فیهِ أسلوب التحذیر :

- ۱) إِيَّاكَ و الغم لَمال الدُّنْيَا، فَإِنَّهُ خسران الآخرة!
- ۲) إِيَّاكَ و جَدْتُ، لتهديني إلى الصِّراطِ المستقيم!
- ۳) إِيَّاكَ و المزاح الكثير، فَإِنَّهُ يُزيل الحرمة!
- ۴) إِيَّاكَ و التَّقصير في العمل، حتَّى لا تُصاب بالندم!

گزینه صحیح ۲

در این گزینه «إِيَّاكَ و جَدْتُ: تو را یافتم» «إِيَّاكَ» تحذیر نیست و نقش مفعول دارد. در سایر گزینه‌ها «إِيَّاكَ» اسلوب تحذیر است.

۱۴۵. عین الخطأ فی المضاف و المضاف إليه :

- ۱) عزم مسؤولو مدرستنا أن يشجّعوا تلاميذهم على الاجتهاد و الدقة!
- ۲) من أسباب المرض، الانتقال الجراثيم من إنسان مريض إلى الآخرين!
- ۳) طريقة حلّ هذه المسألة صعبة جداً فهي تحتاج إلى وقت كثير!
- ۴) اليوم زُرت معلّمتي درس الحساب في المدرسة و تكلمت معهما!

گزینه صحیح ۲

در این گزینه «انتقال» مضاف است و نباید «ال» بگیرد. در سایر گزینه‌ها اشکالی وجود ندارد.

پاسخ

پاسخ

تاریخ اسلام

شماره سوال	درس	فصل	واحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۴۶	تاریخ اسلام (۲)	درس ۱	امام سجاد (ع)	پیشرفته
۱۴۷	تاریخ اسلام (۲)	درس ۲	امام باقر (ع)	پیشرفته
۱۴۸	تاریخ اسلام (۲)	درس ۴	امام صادق (ع) (۲)	مقدماتی
۱۴۹	تاریخ (۳) ایران در دوره اسلامی	درس ۶	ایران و جهان در آستانه دوره معاصر	پیشرفته
۱۵۰	تاریخ (۳) ایران در دوره اسلامی	درس ۶	ایران و جهان در آستانه دوره معاصر	پیشرفته
۱۵۱	تاریخ (۳) ایران در دوره اسلامی	درس ۶	ایران و جهان در آستانه دوره معاصر	پیشرفته
۱۵۲	تاریخ (۳) ایران در دوره اسلامی	درس ۶	ایران و جهان در آستانه دوره معاصر	مقدماتی
۱۵۳	تاریخ (۳) ایران در دوره اسلامی	درس ۷	ایران در عصر قاجار (از آغاز تا پایان سلطنت ناصرالدین شاه)	مقدماتی
۱۵۴	تاریخ (۳) ایران در دوره اسلامی	درس ۷	ایران در عصر قاجار (از آغاز تا پایان سلطنت ناصرالدین شاه)	پیشرفته
۱۵۵	تاریخ (۳) ایران در دوره اسلامی	درس ۷	ایران در عصر قاجار (از آغاز تا پایان سلطنت ناصرالدین شاه)	مقدماتی

سرگروه دپارتمان تاریخ: سرکار خانم سکینه سادات سعیدیان

تاریخ اسلام

۱۴۶. کدام قیام از روی پشیمانی یاری نکردن امام حسین (ع) شکل گرفت و یالثارات الحسین شعار

کدام قیام بود و عبدالله بن زبیر در برپایی کدام جنگ نقش مؤثری داشت؟

۱) قیام مختار - سلیمان بن سرد خزاعی - جنگ نهروان

۲) قیام سلیمان بن سرد خزاعی - مصعب بن زبیر - جنگ جمل

۳) قیام سلیمان بن سرد خزاعی - مختار - جنگ جمل

۴) قیام مختار - مصعب بن زبیر - جنگ نهروان

گزینه صحیح ۳

توابعین ← این قیام به رهبری سلیمان بن سرد خزاعی - از شیعیان قدیمی امام علی (ع) - صورت گرفت و قیام آن‌ها در پی پشیمانی بود زیرا با آن که بسیاری از آنان از دعوت‌کنندگان امام حسین (ع) بودند اما به یاری وی نشتافتند.

مختار ← با جمع کردن باقیمانده توابعین و سایر دوستان اهل بیت (ع) با شعار یالثارات الحسین قیام خود را آغاز کرد.

عبدالله بن زبیر ← فرزند زبیر یکی از صحابه‌های معروف رسول خدا (ص) بود که در برپایی جنگ جمل نقش مؤثری به عهده داشت.

۱۴۷. کدام گزینه درباره جریان‌های فکری دوران امام باقر (ع) نادرست است؟

۱) خوارج ← گروهی از مسلمانان بودند که در جنگ صفین پس از آن که امام علی (ع) را وادار به پذیرش حکمیت کردند، به نتیجه آن اعتراض کردند.

۲) مرجئه ← بر این باور بودند که اقرار به شهادتین برای هر مسلمان کافی است و دیگر نیازی به التزام عملی نسبت به دستورات اسلامی نیست.

۳) غلات ← با سوءاستفاده از روایات اهل بیت (ع) و نسبت دادن احادیث جعلی به آنان می‌کوشیدند از اعتبار و حیثیت امامان برخوردار شوند.

۴) قدریه ← از عقاید این گروه سکوت و عدم قضاوت نسبت به کفر و ایمان افراد و یا حق و ناحق بودن آنها بود.

گزینه صحیح ۴

گزینه «۴» نادرست است. این گزینه از عقاید مرجئه بود نه قدریه.

دیدگاه قدریه ← نداشتن آزادی و اختیار در کارهاست.

پاسخ

پاسخ

۱۴۸. از امتیازات نهضت علمی امام صادق (ع) توجه به بود و ، نشاط و تکاپوی علمی را به دنبال داشت.

- ۱) رواج بحث‌های کلامی - خلأ سیاسی ناشی از جابه‌جایی قدرت
- ۲) ثبت و ضبط احادیث - انتشار افکار و نظرات مختلف
- ۳) رواج بحث‌های کلامی - انتشار افکار و نظرات مختلف
- ۴) ثبت و ضبط احادیث - خلأ سیاسی ناشی از جابه‌جایی قدرت

گزینه صحیح ۲

از امتیازات علمی امام صادق (ع) توجه به ثبت و ضبط احادیث بود و انتشار افکار و نظرات مختلف، نشاط و تکاپوی علمی را به دنبال داشت.

۱۴۹. همه گزینه‌ها بیانگر شرایط روی کار آمدن نادرشاه است به جز

- ۱) آشفتگی امور و هرج و مرج در پی سقوط اصفهان و فروپاشی حکومت صفوی
- ۲) رقابت و درگیری شدید میان سران و فرماندهان برای کسب قدرت
- ۳) ناتوانی افغان‌ها در تشکیل یک حاکمیت مقتدر
- ۴) اشغال بخش‌هایی از شمال و غرب کشورمان توسط روسیه و عثمانی

گزینه صحیح ۲

سقوط اصفهان و فروپاشی حکومت صفویان موجب آشفتگی امور و بروز هرج و مرج و آشوب‌های داخلی شد. افغان‌ها به دلیل ناتوانی در تسلط بر تمام قلمرو صفوی و ناآشنایی با اصول کشورداری، نتوانستند حاکمیت مقتدری تشکیل دهند. روسیه و عثمانی نیز فرصت را مغتنم شمردند و بخش‌هایی از شمال و غرب میهن ما را اشغال کردند. در چنین شرایطی بود که نادر از ایل افشار، پا به عرصه نهاد.

پاسخ

پاسخ

۱۵۰

کدام گزینه از عوامل ناکامی نادرشاه در ایجاد ثبات و امنیت پایدار در کشور بود و کریم خان زند برای کسب قدرت با کدام سرداران متحد شد؟

- ۱) بدگمانی وی به نزدیکان و بزرگان کشور و برخورد خشن با آنان - علی مردان خان و ابوالفتح خان
- ۲) اشتغال پیوسته او به جنگ و گرفتن مالیات‌های اضافی از مردم - ابوالفتح خان و آقا محمدخان
- ۳) بدگمانی وی به نزدیکان و بزرگان کشور و برخورد خشن با آنان - محمدحسن خان و علی مردان خان
- ۴) اشتغال پیوسته او به جنگ و گرفتن مالیات‌های اضافی از مردم - آقا محمد خان و محمدحسن خان

گزینه صحیح ۱

از جمله علل و عوامل ناکامی نادرشاه در ایجاد ثبات و امنیت پایدار: ۱- اشتغال پیوسته او به جنگ و ۲- گرفتن مالیات‌های اضافی از مردم برای تأمین هزینه‌های جنگ و مهم‌تر از آن ← بدگمانی وی به نزدیکان و بزرگان کشور و برخورد خشن با آنان
کریم خان زند، رئیس طایفه زند که از طایفه‌های لر بود برای کسب قدرت با دو تن از سرداران ایل بختیاری، علی مردان خان و ابوالفتح خان متحد شد.

نکته

مدعیان حکومت از جمله رئیس ایل قاجار ← محمدحسن خان توسط کریم خان و متحدانش شکست خورد.

۱۵۱

کدام گزینه نشانگر عوامل اصلی ضعف و انحطاط گورکانیان هند است و کدام کشورها نخستین استعمارگرانی بودند که به هند وارد شدند؟

- ۱) سوءمدیریت و ضعف شاهان، دسته‌بندی و توطئه‌های درباریان - پرتغالی‌ها و اسپانیایی‌ها
- ۲) گستردگی قلمرو و تنوع اقوام و ادیان و مذاهب، سوءمدیریت و ضعف شاهان - انگلیسی‌ها و هلندی‌ها
- ۳) دسته‌بندی و توطئه‌های درباریان، گستردگی قلمرو و تنوع اقوام و ادیان و مذاهب - انگلیسی‌ها و هلندی‌ها
- ۴) اختلاف و دشمنی میان هندوها و مسلمانان، گستردگی قلمرو و تنوع اقوام و ادیان و مذاهب - پرتغالی‌ها و اسپانیایی‌ها

گزینه صحیح ۱

اختلاف و دشمنی میان هندوها و مسلمانان، سوءمدیریت و ضعف شاهان، دسته‌بندی و توطئه‌های درباریان و ورود استعمارگران به این سرزمین و هم‌چنین ترویج فرهنگ و زبان بیگانه در عین تضعیف زبان بومی از عوامل اصلی ضعف و انحطاط گورکانیان هند بود.

نکته

دیگر عوامل مربوط به دوران ضعف امپراتوری عثمانی است.
- نخستین استعمارگرانی که وارد هند شدند، پرتغالی‌ها و اسپانیایی‌ها بودند.

پاسخ

پاسخ

چند گزینه درباره اروپا و آمریکا (انقلاب و استعمار) در آستانه دوران معاصر درست است؟

- در نتیجه وضع مالیات‌های سنگین توسط دولت فرانسه و تحریکات انگلیسی‌ها مردم سرزمین ایالات متحده آمریکا برای رسیدن به استقلال با فرانسویان وارد جنگ شدند.

- از عواملی که باعث ورشکستگی اقتصادی و ضعف سیاسی و نظامی فرانسویان شد، شکست نظامی از انگلستان و صرف منابع مالی هنگفت در سرزمین آمریکا بود.

- گروهی از روشنفکران فرانسوی که به اصحاب دایره‌المعارف مشهور بودند مانند ولتر، مونتسکیو و فرانسیس بیکن با طرح مباحث علمی و ادبی شروع به انتقاد از وضع موجود کردند.

- در انقلاب صنعتی، نیروی محرکه آب و سپس بخار جایگزین نیروی جسمی انسان شد. این انقلاب با اختراع و تکمیل ماشین بخار در انگلستان آغاز شد و نخستین تحول صنعتی در نساجی و پارچه‌بافی صورت گرفت.

۳ ۴

۱ ۳

۴ ۲

۲ ۱

گزینه صحیح ۱

علت نادرستی مورد اول: مبارزه مردم سرزمین ایالات متحده آمریکا برای استقلال در نتیجه وضع مالیات‌های سنگین توسط دولت انگلیس و تحریکات فرانسه بود.

علت نادرستی مورد سوم: اصحاب دایره‌المعارف: ولتر - مونتسکیو - ژان ژاک روسو

نکته

فرانسیس بیکن از روشنفکران در دوران رنسانس بود.

کدام صدراعظم عصر ناصری، نقش مؤثری در تشویق شاه برای سفر به فرنگ داشت و ناصرالدین به دست چه کسی به قتل رسید و پرسابقه‌ترین و گسترده‌ترین وزارتخانه در نظام اداری قاجار کدام وزارتخانه بود؟

- ۱) میرزاتقی خان فراهانی - میرزا رضا کرمانی - وزارت داخله
- ۲) میرزا حسین خان سپهسالار - سید جمال‌الدین اسدآبادی - وزارت داخله
- ۳) میرزاتقی خان فراهانی - سید جمال‌الدین اسدآبادی - وزارت مالیه
- ۴) میرزا حسین خان سپهسالار - میرزا رضا کرمانی - وزارت مالیه

گزینه صحیح ۴

- میرزا حسین خان سپهسالار از صدراعظم‌های عصر ناصری بود که نقش مؤثری در تشویق شاه برای سفر به فرنگ داشت.

- ناصرالدین شاه در آستانه پنجاهمین سالگرد سلطنتش توسط میرزا رضا کرمانی که از هواداران ستم‌کشیده سید جمال‌الدین اسدآبادی بود به قتل رسید.

- پرسابقه‌ترین و گسترده‌ترین وزارتخانه دوره قاجار، وزارت مالیه بود که ریاست آن به عهده مستوفی‌الممالک بود.

پاسخ هر یک از عبارت‌های «براساس آن سرزمین‌های خوارزم و ماوراءالنهر توسط روسیه تسخیر شد»، «انگلستان با تحمیل معاهده پاریس این سرزمین‌ها را از ایران جدا کرد»، «از اهداف ناپلئون برای برقراری رابطه با ایران بود.» و «با بستن این قراردادها کشمکش میان ایران و عثمانی پایان یافت.» به ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟

۱) عهدنامه آخال - مناطقی از سیستان و بلوچستان - تصرف مصر - آماسیه

۲) عهدنامه گلستان - افغانستان و هرات - تصرف مصر - ارزنه‌الروم

۳) عهدنامه گلستان - مناطقی از سیستان و بلوچستان - دستیابی به هند - آماسیه

۴) عهدنامه آخال - افغانستان و هرات - دستیابی به هند - ارزنه‌الروم

گزینه صحیح ۴

- روس‌ها مناطق وسیعی از سرزمین‌های ایرانی در شرق دریای مازندران (خوارزم و ماوراءالنهر) را تسخیر و عهدنامه آخال را بر حکومت قاجار تحمیل کردند.
- انگلستان با تحمیل معاهده پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد.
- از آن‌جا که ایران مناسب‌ترین راه دستیابی ناپلئون به هند بود، نمایندگان او یکی پس از دیگری راهی دربار قاجار شدند.
- با وساطت دولت‌های انگلستان و روسیه مذاکراتی میان ایران و عثمانی صورت گرفت و قراردادهای صلح ارزنه‌الروم اول و دوم میان آن‌ها بسته شد و به کشمکش‌ها پایان داد.

کدام گزینه جدول زیر را کامل می‌کند؟

مؤسس مدرسه‌های جدید	الف
ب	ملاهادی سبزواری
مؤسس حوزه فلسفی تهران	پ
ت	محمد غفاری

۱) الف) مسیونرهای اروپایی ب) از خوشنویسان دوره ناصری پ) ملاعلی نوری ت) از شاعران

سبک بازگشت ادبی

۲) الف) میرزا حسن رشديه ب) نویسنده کتاب اسرارالحکم پ) ملا عبدالله زنوزی ت) نقاش سبک نوین

۳) الف) مسیونرهای اروپایی ب) نویسنده کتاب اسرارالحکم پ) ملا عبدالله زنوزی ت) از شاعران

سبک بازگشت ادبی

۴) الف) میرزا حسن رشديه ب) از خوشنویسان دوره ناصری پ) ملاعلی نوری ت) نقاش سبک نوین

گزینه صحیح ۲

الف) مؤسس مدرسه‌های جدید ← میرزا حسن رشديه

ب) ملاهادی سبزواری ← نویسنده کتاب اسرارالحکم

پ) مؤسس حوزه فلسفی تهران ← ملا عبدالله زنوزی

ت) محمد غفاری ← نقاش سبک نوین

جغرافیا

شماره سوال	درس	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۵۶	جغرافیا (۲)	فصل ۱: ناحیه چیست	درس ۱: معنا و مفهوم ناحیه	ناحیه بندی	پیشرفته
۱۵۷	جغرافیا (۲)	فصل ۱: ناحیه چیست	درس ۲: انسان و ناحیه	نکات قابل توجه در ارتباط انسان با نواحی	پیشرفته
۱۵۸	جغرافیا (۲)	فصل ۲: نواحی طبیعی	درس ۳: نواحی آب و هوایی	بیابانها و علل ایجاد آنها	مقدماتی
۱۵۹	جغرافیا (۲)	فصل ۲: نواحی طبیعی	درس ۴: ناهمواریها و اشکال زمین	انواع هوازدگی	مقدماتی
۱۶۰	جغرافیا (۳)	فصل دوم: جغرافیای حمل و نقل	درس ۳: ویژگیها و انواع شیوههای حمل و نقل	حمل و نقل ریلی	مقدماتی
۱۶۱	جغرافیا (۳)	فصل دوم: جغرافیای حمل و نقل	درس ۳: ویژگیها و انواع شیوههای حمل و نقل	حمل و نقل از طریق خطوط لوله	پیشرفته
۱۶۲	جغرافیا (۳)	فصل دوم: جغرافیای حمل و نقل	درس ۴: مدیریت حمل و نقل / فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۲)	مدیریت و مشکلات حمل و نقل شهری	مقدماتی
۱۶۳	جغرافیا (۳)	فصل دوم: جغرافیای حمل و نقل	درس ۴: مدیریت حمل و نقل / فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۲)	راهکارهای بهبود حمل و نقل شهری	مقدماتی
۱۶۴	جغرافیا (۳)	فصل دوم: جغرافیای حمل و نقل	درس ۴: مدیریت حمل و نقل / فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۲)	فنون و مهارت‌های جغرافیایی ۲	مقدماتی
۱۶۵	جغرافیا (۳)	فصل دوم: جغرافیای حمل و نقل	درس ۴: مدیریت حمل و نقل / فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۲)	فنون و مهارت‌های جغرافیایی ۲	پیشرفته

سرگروه دپارتمان جغرافیا: سرکار خانم آذر نوری بروجردی

جغرافیا

۱۵۶. با توجه به پراکندگی نواحی ادیان در هند، کدام گزینه صحیح است و اگر جمعیت هندوستان

در سال ۲۰۱۲ به یک میلیارد رسیده باشد، چند نفر از آن‌ها حدوداً مسلمان بوده‌اند؟

- ۱) بزرگ‌ترین ناحیه دینی مربوط به هندوها و کمترین به بودائیسیم است - ۱۴۰ میلیون نفر
- ۲) بزرگ‌ترین ناحیه دینی مربوط به مسلمان و کمترین به هندوئیسیم است - ۸۰۰ میلیون نفر
- ۳) بزرگ‌ترین ناحیه دینی مربوط به سیک‌ها و کمترین به مسیحیت است - ۹۰ میلیون نفر
- ۴) بزرگ‌ترین ناحیه دینی مربوط به بودایی‌ها و کمترین به سیک است - ۲۰ میلیون نفر

گزینه صحیح ۱

پاسخ

بیش از ۸۰ درصد از افراد هند، هندو هستند و کمترین ناحیه دینی مربوط به بودائیسیم است. حدود ۱۴ درصد مردم هندوستان مسلمان هستند که با احتساب یک میلیارد نفر جمعیت هند، ۱۴۰ میلیون نفر آن‌ها مسلمان هستند.

۱۵۷. کدام گزینه به ترتیب با «نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند» و «نواحی به

فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند» به طور صحیح ارتباط بیشتری دارد؟

- ۱) توافقنامه فرهنگی ایران و چین - استفاده از صفحات خورشیدی برای روشنایی چراغ‌های راهنمایی شهر
- ۲) به‌کارگیری برف‌روب‌های مجهز به سیستم G.P.S برای پاک‌سازی جاده‌ها - واردات نفت ژاپن از ایران

۳) استفاده از تجهیزات مدرنیزه برای صید - بازارهای شناور بانکوک

۴) ایجاد قطب صنعتی در مرکز اروپا - ساخت جزایر مصنوعی در خلیج فارس توسط دولت ایالت

متحدۀ عربی

گزینه صحیح ۱

پاسخ

امضای قرارداد فرهنگی بین دو کشور نشان‌دهنده رابطه و کنش متقابل بین نواحی است و استفاده از انرژی طبیعی خورشید برای روشنایی چراغ‌های راهنمایی شهر و فناوری و تکنولوژی نشان‌دهنده آن است که نواحی، انسان‌ها را به فعالیت‌های جدید سوق می‌دهد.

۱۵۸. هریک از بیابان‌های ذکر شده به ترتیب بر اثر چه عاملی ایجاد شده‌اند؟

«تکله‌ماکان - آتاکاما - نامیب - گبی»

- ۱) دوری از منابع رطوبتی - دوری از منابع رطوبتی - دوری از منابع رطوبتی - استقرار مرکز پرفشار
- ۲) استقرار مرکز پرفشار - استقرار مرکز پرفشار - استقرار مرکز پرفشار - دوری از منابع رطوبتی
- ۳) دوری از منابع رطوبتی - استقرار مرکز پرفشار - استقرار مرکز پرفشار - دوری از منابع رطوبتی
- ۴) استقرار مرکز پرفشار - دوری از منابع رطوبتی - دوری از منابع رطوبتی - استقرار مرکز پرفشار

گزینه صحیح ۳

پاسخ

بیابان‌های آتاکاما و نامیب بر اثر عامل استقرار مرکز پرفشار و بیابان‌های گبی و تکله‌ماکان بر اثر دوری از منابع رطوبتی به وجود آمده است.

۱۵۹. در ارتباط با هوازگی تمام گزینه‌ها صحیح است به جز

- ۱) سرعت هوازگی در سنگ‌ها متفاوت است که به عواملی چون جنس سنگ‌ها، نوع آب و هوا و زمان بستگی دارد.
- ۲) سنگ‌های گرانیتی از سنگ‌های مرمرین یا کلسیتی مقاوم‌ترند.
- ۳) آب و هوای گرم و رطوبت زیاد در سرعت و شدت هوازگی تأثیر زیادی دارد و آن را کاهش می‌دهد.
- ۴) در هوازگی شیمیایی ساختمان کانی‌ها و ترکیب شیمیایی سنگ‌ها نیز تغییر می‌کند.

گزینه صحیح ۳

پاسخ

تمام گزینه‌ها صحیح است به جز گزینه «۳»

آب و هوای گرم و رطوبت زیاد در سرعت و شدت هوازگی تأثیرگذار است و آن را افزایش می‌دهد.

۱۶۰. در کدام قاره بیشترین سفر به کشورهای این قاره از طریق خط آهن و قطار امکان پذیر است و در کدام کشور حدود ۸۰ درصد از خطوطی ریلی به حمل بار اختصاص دارد؟

- ۱) اروپا- ایالت متحده آمریکا
 ۲) امریکا- چین
 ۳) امریکا- روسیه
 ۴) اروپا- هند

گزینه صحیح ۱

قاره اروپا با توجه به آن که گسترده‌ترین شبکه خط آهن را در خود دارد، سفر به بیشتر کشورهای این قاره از طریق خط آهن و قطار امکان پذیر است. ایالات متحده آمریکا دارای گسترده‌ترین و طولانی‌ترین شبکه ریلی در جهان است که ۸۰ درصد آن به حمل بار اختصاص دارد.

پاسخ

۱۶۱. چند مورد از عبارتهای زیر صحیح نمی‌باشند؟

الف) حدود ۶۰٪ نشست و برخاست هواپیماهای کشور مربوط به فرودگاه‌های مهرآباد تهران، فرودگاه مشهد و فرودگاه اصفهان است.
 ب) میزان مصرف سوخت هواپیما نسبت به سایر وسایل حمل و نقل کم‌تر است اما سفر با آن گران‌تر است.
 پ) در عرصه تجارت جهانی، کشور ما گاز طبیعی را از طریق خطوط لوله به کشورهای ترکیه، عراق، ترکمنستان و افغانستان صادر می‌کند.
 ت) اساس کار شبکه گازرسانی کشور استفاده از حمل و نقل ریلی بوده است.

- ۱) ۴ ۲) ۳ ۳) ۲ ۴) ۱

گزینه صحیح ۱

الف) نادرست است. ۶۰ درصد از نشست و برخاست‌های هواپیماهای ایران مربوط به فرودگاه مهرآباد تهران، فرودگاه مشهد و فرودگاه امام خمینی تهران است.
 ب) نادرست است. مصرف سوخت هواپیما نسبت به سایر وسایل حمل و نقل بسیار بیشتر و سفر با آن گران‌تر است.
 پ) نادرست است. در عرصه تجارت جهانی کشور ما گاز طبیعی را از طریق خطوط لوله به کشورهای ترکیه، عراق، آذربایجان و ارمنستان صادر می‌کند.
 ت) نادرست است. اساس کار شبکه گازرسانی کشور استفاده از حمل و نقل لوله‌ای بوده است.

پاسخ

۱۶۲. کدام گزینه از مهم‌ترین مشکلات حمل و نقل شهری در شهرهای بزرگ محسوب نمی‌شود؟

- ۱) هزینه‌ی احداث بزرگراه‌ها و خرید و تعمیر ناوگان حمل و نقل عمومی شهری
- ۲) اتلاف وقت برای پارک کردن خودروها و مشکل کمبود پارکینگ
- ۳) رشد شتابان شهرنشینی و نیاز به حمل و نقل عمومی
- ۴) آلودگی هوا و افزایش بیماری‌هایی از قبیل سردرد، خستگی، استرس و فشار خون

گزینه صحیح ۳

به جز گزینه «۳» همه گزینه‌ها از مهم‌ترین مشکلات حمل و نقل شهری محسوب می‌شود.

پاسخ

۱۶۳. کدام گزینه از جمله کارهایی که برای بهبود حمل و نقل شهری انجام می‌گیرد، نمی‌باشد و در

کدام کشورها سهم دوچرخه از سفرهای درون شهری، بین ۱۰ تا ۳۰ درصد است؟

- ۱) تروچ پیاده‌روی و ایجاد مسیرهای پیاده‌رو - فنلاند، ژاپن، چین، استرالیا
- ۲) تشویق مردم به استفاده از خودروهای هیبریدی - استرالیا، هلند، دانمارک، چین
- ۳) تعیین محدوده‌های ممنوعه جهت تردد اتوبوس‌های برقی - هلند، سوئد، دانمارک، آلمان
- ۴) ایجاد پارکینگ‌های طبقاتی - ژاپن، سوئد، فنلاند، آلمان

گزینه صحیح ۳

برای بهبود حمل و نقل شهری کارهایی از قبیل ترویج پیاده‌روی و ایجاد مسیرهای پیاده‌رو، تشویق مردم به استفاده از خودروهای هیبریدی، تعیین محدوده‌های ممنوعه برای رفت و آمد خودروهای شخصی و ایجاد پارکینگ‌های طبقاتی انجام گرفته است و امروزه در کشورهایی مانند هلند، دانمارک، آلمان و سوئد سهم دوچرخه از سفرهای درون شهری بین ۱۰ تا ۳۰ درصد است.

پاسخ

۱۶۴. کدام گزینه به قابلیت آف- لاین G.P.S به طور صحیح اشاره می‌کند؟

- ۱) امکان ذخیره کردن نقشه‌ها برای زمانی که اینترنت در دسترس نیست.
- ۲) هدایت کاربر در موقع حرکت به صورت صوتی و تصویری بدون دسترسی به اینترنت
- ۳) نمایش لحظه به لحظه و فاصله از مبدأ تا مقصد در مسیر حرکت کاربر بدون اتصال
- ۴) نمایش طول و عرض جغرافیایی در هر نقطه‌ای از طول مسیر بدون اتصال

گزینه صحیح ۱

استفاده آف- لاین به معنای آن است که G.P.S این امکان را به کاربران می‌دهد که امکان ذخیره کردن نقشه‌ها برای زمانی که به اینترنت دسترسی ندارند را انجام دهند.

پاسخ

۱۶۵. شهر «الف» روی نصف‌النهار ۵۵ درجه غربی و شهر «ب» روی نصف‌النهار ۱۰ درجه غربی قرار دارد:

الف) اختلاف ساعت این دو شهر چقدر است؟

ب) اگر ساعت در شهر «الف» ۱۴ باشد، در شهر «ب» چقدر است؟

۱) الف) ۴۵ دقیقه ب) ۱۳ و ۱۵ دقیقه

۲) الف) ۴ ساعت و ۳۰ دقیقه ب) ۹/۵ صبح

۳) الف) ۴ ساعت ب) ساعت ۱۸

۴) الف) ۳ ساعت ب) ساعت ۱۷

گزینه صحیح ۴

الف)

اختلاف درجه $55^{\circ} - 10^{\circ} = 45^{\circ}$

اختلاف ساعت $45^{\circ} \div 15 = 3$

ب)

۵ بعدازظهر یا $14 + 3 = 17$

جامعه‌شناسی

شماره سوال	درس	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۶۶	جامعه‌شناسی (۲)	فصل ۱: فرهنگ جهانی	درس ۱: جهان فرهنگی	تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی	پیشرفته
۱۶۷	جامعه‌شناسی (۲)	فصل ۱: فرهنگ جهانی	درس ۱: جهان فرهنگی	تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی	مقدماتی
۱۶۸	جامعه‌شناسی (۲)	فصل ۱: فرهنگ جهانی	درس ۲: فرهنگ جهانی	چه فرهنگ‌هایی جهانی می‌شوند؟	مقدماتی
۱۶۹	جامعه‌شناسی (۲)	فصل ۱: فرهنگ جهانی	درس ۲: فرهنگ جهانی	فرهنگ جهانی مطلوب چه ویژگی‌هایی دارد؟	پیشرفته
۱۷۰	جامعه‌شناسی (۲)	فصل ۱: فرهنگ جهانی	درس ۳: نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱	امپریالیسم و استعمار	پیشرفته
۱۷۱	جامعه‌شناسی (۲)	فصل ۱: فرهنگ جهانی	درس ۳: نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱	امپریالیسم و استعمار	پیشرفته
۱۷۲	جامعه‌شناسی (۲)	فصل ۱: فرهنگ جهانی	درس ۴: نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲	استعمار و بیداری اسلامی	پیشرفته
۱۷۳	جامعه‌شناسی (۲)	فصل ۱: فرهنگ جهانی	درس ۴: نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲	استعمار و بیداری اسلامی	پیشرفته
۱۷۴	جامعه‌شناسی (۲)	فصل ۲: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی	درس ۵: باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب	اومانسیم و اصالت انسان دنیوی	پیشرفته
۱۷۵	جامعه‌شناسی (۲)	فصل ۲: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی	درس ۵: باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب	روشنگری و علوم جدید	پیشرفته
۱۷۶	جامعه‌شناسی (۳)	درس ۵	معنای زندگی	جامعه‌شناسی تفسیری	مقدماتی
۱۷۷	جامعه‌شناسی (۳)	درس ۵	معنای زندگی	جامعه‌شناسی تفسیری	پیشرفته
۱۷۸	جامعه‌شناسی (۳)	درس ۶	قدرت اجتماعی	انواع قدرت	مقدماتی
۱۷۹	جامعه‌شناسی (۳)	درس ۶	قدرت اجتماعی	انواع نظام سیاسی	پیشرفته
۱۸۰	جامعه‌شناسی (۳)	درس ۶	قدرت اجتماعی	داوری علمی ارزش‌های سیاسی	پیشرفته

سرگروه دپارتمان جامعه‌شناسی: سرکار خانم فروغ تیموریان

جامعه‌شناسی

۱۶۶. به ترتیب، عبارت‌های زیر با کدام مفاهیم ارتباط دارند؟

- مهرورزی نسبت به دیگران
 - جهان مستقل از خواست و اراده انسان
 - رفتار حکیمانه جهان تکوینی با افراد و جوامع انسانی
- ۱) تأثیر جهان فرهنگی بر جهان فردی - جهان انسانی - دیدگاه سوم
 - ۲) تناسب جهان ذهنی و جهان فرهنگی - جهان اجتماعی - دیدگاه دوم
 - ۳) ورود از جهان اجتماعی به جهان فردی - جهان تکوینی - دیدگاه اول
 - ۴) ورود از جهان فردی به جهان فرهنگی - جهان تکوینی - دیدگاه سوم

گزینه صحیح ۴

فردی که به دیگران مهر می‌ورزد ← از جهان فردی به جهان فرهنگی وارد می‌شود
جهان مستقل از خواست و اراده انسان ← جهان تکوینی
رفتار حکیمانه جهان تکوینی با افراد و جوامع انسانی ← دیدگاه سوم (دیدگاه قرآنی)

۱۶۷. نزد متفکران مسلمان، جهان طبیعت بخشی از جهان است و گروهی که

بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند.

- ۱) تکوینی - جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند
- ۲) ذهنی و فردی - جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند
- ۳) تکوینی - معتقدند جهان ذهنی و تکوینی، اهمیت و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند

۴) ذهنی و فردی - هر دو جهان تکوینی و انسانی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند

گزینه صحیح ۱

نزد متفکران مسلمان، جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.
گروهی که جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند، بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند.

پاسخ

پاسخ

کدام گزینه بیانگر ویژگی‌های فرهنگی است که ظرفیت جهانی‌شدن را ندارد؟

- ۱) عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه خاصی است - نگاه سلطه‌جویانه به فرهنگ‌های دیگر ندارد - از مرزهای جغرافیایی خود عبور نمی‌کند.
- ۲) به فرهنگ‌های دیگر نگاه سلطه‌جویانه دارد - از مرزهای جغرافیایی خود عبور می‌کند - ارزش‌ها و عقاید آن، جهان‌شمول است.
- ۳) عقاید و ارزش‌های آن مربوط به قوم و منطقه خاصی است - از مرزهای جغرافیایی خود عبور می‌کند - به اقوام و مناطق دیگر نگاه سلطه‌جویانه دارد.
- ۴) به اقوام و مناطق دیگر نگاه سلطه‌جویانه دارد - از مرزهای جغرافیایی خود عبور نمی‌کند - عقاید آن‌ها جهان‌شمول است.

گزینه صحیح ۱

فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی خود عبور می‌کند و در جهان گسترش می‌یابد، فرهنگی جهانی است. فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه خاصی است، از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند و جهانی نمی‌شوند مگر این‌که نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند.

به ترتیب پاسخ صحیح هریک از پرسش‌های زیر در کدام گزینه، به درستی بیان شده است؟

الف) وجود روحیهٔ تعهد و مسئولیت در فرهنگ جهانی منجر به ایجاد می‌شود.

ب) فرهنگ جهانی در چه صورت توانایی دفاع از هویت خود را از دست می‌دهد؟

پ) نداشتن معیار و میزان برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف به ترتیب ناشی از نبود

کدام عنصر است و نتیجهٔ آن چیست؟

۱) الف) توانایی رویارویی با پرسش‌ها و نیازهای متفاوت در شرایط تاریخی مختلف ب) ناتوانی در

پاسخ به پرسش‌های بنیادین بشر دربارهٔ انسان و جهان پ) حقیقت- ناتوانی از ساختن آینده

براساس اراده و عمل

۲) الف) زمینهٔ گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول ب) ناتوانی در پاسخ به نیازهای

متغیر انسان‌ها پ) تعهد و مسئولیت- ناتوانی در ساختن آینده براساس اراده و عمل

۳) الف) توانایی رویایی با پرسش‌ها و نیازهای متفاوت در شرایط تاریخی متفاوت ب) ناتوانی در پاسخ

به نیازهای متغیر انسان‌ها پ) تعهد و مسئولیت- ناتوانی در دفاع از حقانیت ارزش‌های خود

۴) الف) زمینهٔ گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول ب) ناتوانی در پاسخ به پرسش‌های

بنیادین بشر دربارهٔ انسان و جهان پ) حقیقت- ناتوانی در دفاع از حقانیت ارزش‌های خود

گزینهٔ صحیح ۴

الف) فرهنگ جهانی باید روحیهٔ تعهد و مسئولیت را در انسان ایجاد کند تا زمینهٔ گسترش و تحقق

عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

ب) فرهنگ جهانی ابتدا باید به پرسش‌های بنیادین بشر دربارهٔ انسان و جهان پاسخ دهد. اگر فرهنگی

نتواند به این پرسش‌ها پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت.

پ) فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و

ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

۱۷۰. به ترتیب، چرا فرهنگ مغولان نتوانست جهانی شود و در گذشته تاریخ، چه عاملی منجر به

ایجاد امپراتوری‌های بزرگ شده است و امپریالیسم سیاسی از چه طریقی شکل می‌گیرد؟

- ۱) فرهنگی قومی و قبیله‌ای داشتند و همواره از نظر نظامی شکست می‌خوردند - استعمار - اشغال سیاسی جوامع ضعیف
- ۲) فرهنگی قومی و قبیله‌ای داشتند و شایستگی‌های جهانی‌شدن را نداشت - فرهنگ سلطه و استکبار - اشغال نظامی جوامع ضعیف
- ۳) مغولان به سرعت تحت تأثیر فرهنگ‌هایی قرار گرفتند که از نظر نظامی شکست خورده بودند - امپریالیسم و استعمار - تصرف نظامی مستعمرات
- ۴) نگاه سلطه‌جویانه به سایر اقوام و مناطق نداشتند - فرهنگ سلطه و استعمار - به تخت نشاندن دست‌نشانده‌های کشورهای استعماری

گزینه صحیح ۲

پاسخ

فرهنگ قومی و قبیله‌ای قوم مغول و نداشتن فرهنگی قوی و غنی ⇐ عدم شایستگی برای جهانی شدن فرهنگ سلطه و استکبار ⇐ عامل ایجاد امپراتوری‌های بزرگ اشغال نظامی جوامع ضعیف ⇐ امپریالیسم سیاسی

۱۷۱. پیشرفت در زمینه اقتصاد صنعتی، استفاده از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره،

استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و استفاده از کودتای نظامی،

به ترتیب بیانگر چیست؟

- ۱) نحوه شکل‌گیری استعمار - ویژگی استعمار فرانو - روش استعمار فرانو - شباهت استعمار و استعمار نو
- ۲) نتیجه استعمار نو - روش استعمار - سیاست استعمار فرانو - تفاوت استعمار و استعمار نو
- ۳) از علل موفقیت استعمار نو - شیوه استعمار نو - شیوه استعمار نو - شباهت استعمار و استعمار نو
- ۴) از علل موفقیت استعمار - سیاست استعمار نو - عملکرد استعمار نو - تفاوت استعمار نو و استعمار فرانو

گزینه صحیح ۴

پاسخ

پیشرفت در زمینه اقتصاد صنعتی ⇐ از علل موفقیت استعمار در قرن نوزدهم استفاده از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره ⇐ سیاست استعمار نو (سیاست به معنای تدبیر امور برای رسیدن به اهداف خاصی است) استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی ⇐ عملکرد استعمار نو استفاده از کودتای نظامی ⇐ استعمار نو (تفاوت استعمار نو با استعمار فرانو)

هر کدام از ویژگی‌های زیر به ترتیب، مربوط به کدام یک از مراحل گسترش فرهنگ اسلامی است؟

«شکل‌گیری مقاومت‌ها و جنبش‌های اسلامی در مقابل نفوذ و سلطه فرهنگ غرب - سازمان دادن قدرت جامعه اسلامی بر اساس روابط عشیره‌ای - مقاومت آشکار فرهنگ جاهلی در برابر اسلام - استفاده نخبگان کشورهای اسلامی از مکاتب غربی»

- ۱) دوره استعمار - عصر بیداری اسلامی - عصر نبوی - دوره استعمار
- ۲) عصر بیداری اسلامی - عصر نبوی - عصر بیداری اسلامی - دوران خلافت
- ۳) دوره استعمار - عصر نبوی - عصر بیداری اسلامی - عصر بیداری اسلامی
- ۴) عصر بیداری اسلامی - دوران خلافت - عصر نبوی - عصر بیداری اسلامی

گزینه صحیح ۴

شکل‌گیری مقاومت‌ها و جنبش‌های اسلامی در مقابل نفوذ و سلطه فرهنگ غرب ⇨ عصر بیداری اسلامی

سازمان دادن قدرت جامعه اسلامی بر اساس روابط عشیره‌ای ⇨ دوران خلافت

مقاومت آشکار فرهنگ جاهلی در برابر اسلام ⇨ عصر نبوی

استفاده نخبگان کشورهای اسلامی از مکاتب غربی ⇨ عصر بیداری اسلامی

به ترتیب پاسخ هریک از سؤال‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- استعمار غربی چه تأثیری بر جوامع اسلامی گذاشت؟
 - در دوران خلافت، فرهنگ اسلامی چه تأثیری بر گروه‌های مهاجم بیگانه گذاشت؟
 - یک فرهنگ جهانی در چه صورتی توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت؟
- ۱) اکثر سیاستمداران و دولتمردان جوامع اسلامی را مغلوب ساخت - آنان را مجبور به پذیرش دین اسلامی کرد - به حقیقتی قائل نباشد
 - ۲) بخش‌های مختلف جوامع اسلامی را تحت نفوذ و سلطه سیاسی خود درآورد - آن‌ها را درون خود هضم و جذب کرد - فاقد عقلانیت سطح اول باشد
 - ۳) استبداد ایلی را به استبداد استعماری تبدیل کرد - مانع گسترش عقاید و ارزش‌های آنان شد - روحیه تعهد و مسئولیت را در افراد ایجاد نکند
 - ۴) نخبگان این جوامع را وادار به استفاده از مکاتب و روش‌های غربی کرد - آنان را ناگزیر ساخت که برای بقای خود، در ظاهر از مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند - فاقد عقلانیت سطح دوم باشد

گزینه صحیح ۲

- تأثیرات استعمار غربی بر جوامع اسلامی:

- الف) بخش‌های مختلف جوامع اسلامی را تحت نفوذ و سلطه سیاسی خود درآورد.
 - ب) با تکیه بر قدرت نظامی و صنعتی خویش، اکثر سیاستمداران و دولتمردان جوامع اسلامی را مغلوب ساخت.
 - پ) استبداد ایلی جوامع اسلامی را به استبداد استعماری تبدیل کرد.
- تأثیرات فرهنگ اسلامی بر گروه‌های مهاجم بیگانه در دوران خلافت:
- الف) به دلیل قدرت و غنای خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را درون خود هضم و جذب می‌کرد.
 - ب) برای بقای خود در ظاهر از مفاهیم دینی استفاده کنند.
- سطح اول عقلانیت: فرهنگ جهانی باید به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد. اگر فرهنگی نتواند به این پرسش‌ها پاسخ دهد؛ توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت.

به ترتیب در هریک از شرایط زیر چه وضعیتی پیش می‌آید؟

- افرادی که درون فرهنگ دینی زندگی می‌کنند، دنیا را هدف برتر خود قرار داده باشند.
- دین‌داران در جهانی که سکولاریسم وجه غالب جهان‌بینی آن است، بخواهند رفتار دینی از خود نشان دهند.

- اگر در کانون هستی یک وجود مقدس و متعالی باشد.

۱) رفتار دنیوی خود را در پوشش‌های معنوی پنهان می‌کنند- از آشکار کردن اهداف دینی خود پرهیز می‌کنند- انسان موجودی صرفاً این جهانی خواهد بود که مستقل از خدا، اراده‌تصرف در دیگر موجودات و تسلط بر آنها را دارد.

۲) نفس‌پرستی خود را در قالب مفاهیم دنیوی پنهان می‌کنند- خواسته‌های دینی و معنوی خود را بدون آن‌که نیازی به توصیه الهی و آسمانی داشته باشند به رسمیت می‌شناسند- همه موجودات و از جمله انسان، آیات و نشانه‌های خداوند خواهند بود.

۳) اهداف دنیوی خود را آشکار ساخته و بدون نیاز به توجیه آسمانی و الهی، آنها را به رسمیت می‌شناسند- از آشکار کردن اهداف دینی خود پرهیز می‌کنند- آدمی از محدودیت‌های دنیوی و این جهانی خود فراتر می‌رود.

۴) از آشکار کردن اهداف دنیوی خود پرهیز می‌کنند- هنجارها و رفتارهای دینی خود را با تفاسیر دنیوی و این جهانی توجیه می‌کنند- هیچ موجودی در مقابل آن نمی‌تواند اصالت داشته باشد.

گزینه صحیح ۴

افرادی که در بستر فرهنگ دینی زندگی می‌کنند، اگر دنیا را هدف برتر خود قرار داده باشند ➡ از آشکار کردن اهداف دنیوی خود پرهیز می‌کنند و رفتار دنیوی خود را در پوشش‌های معنوی پنهان می‌کنند.

دین‌داران در جهانی که سکولاریسم وجه غالب جهان‌بینی آن است، اگر بخواهند رفتار دینی از خود نشان دهند ➡ هنجارها و رفتارهای دینی خود را با تفاسیر دنیوی و این جهانی توجیه می‌کنند.

اگر در کانون هستی یک وجود مقدس و متعالی باشد ➡ هیچ موجودی در مقابل آن نمی‌تواند اصالت داشته باشد.

۱۷۵. موارد زیر به ترتیب با چه مفاهیمی ارتباط دارند؟

- این نوع علم توان داوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی را ندارد.
 - اعتقاد به خدایی که هیچ‌گونه برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد.
 - مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب
- ۱) دانش تجربی سکولار - سکولاریسم پنهان - دئیسم
 - ۲) دانش تجربی و عقلی سکولار - دئیسم - روشنگری
 - ۳) علم تجربی سکولار - دئیسم - اومانیزم
 - ۴) دانش‌های عقلی و فلسفی - روشنگری عقل‌گرا - پروتستانتیسم

گزینه صحیح ۳

علمی که توان داوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی را ندارد ⇐ علم تجربی سکولار
اعتقاد به خدایی که هیچ‌گونه برنامه‌ای برای هدایت بشر ندارد ⇐ دئیسم
مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب ⇐ اومانیزم

۱۷۶. ویژگی‌های زیر، به ترتیب مربوط به کدام نوع دانش یا رویکرد است؟

- دانشی محلی، اینجایی و اکنونی است.
 - دانشی جهان‌شمول است و قوانین همه‌جایی و همیشگی دارد.
 - از روش‌های کمی برای مطالعه پدیده‌های اجتماعی استفاده می‌کند.
- ۱) دانش عمومی - دانش علمی - رویکرد تفسیری
 - ۲) دانش تفسیری - دانش تبیینی - رویکرد تبیینی
 - ۳) دانش تبیینی - دانش تفسیری - رویکرد تفسیری
 - ۴) دانش علمی - دانش عمومی - رویکرد تبیینی

گزینه صحیح ۲

دانش تفسیری، دانشی محلی، اینجایی و اکنونی است.
دانش تبیینی، دانشی جهان‌شمول است و قوانین همه‌جایی و همیشگی دارد.
رویکرد تبیینی از روش‌های کمی برای مطالعه پدیده‌های اجتماعی استفاده می‌کند.

۱۷۷

فهم هر کنشی مستلزم چیست و کنشگران فردی و جمعی چه تأثیری بر معانی کنش دارند؟

- ۱) صرفاً فهم آن‌چه در ذهن کنشگر می‌گذرد - خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی، موجب پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌ها اجتماعی مختلف می‌شود.
- ۲) دسترسی به معنای ذهنی و معنای فرهنگی کنش - هم در معانی ذهنی و هم در معانی فرهنگی، فعال و خلاق هستند.
- ۳) شناخت نمادها و نشان‌های فرهنگی هر جامعه - هم در معانی فردی و هم در معانی اجتماعی فعال هستند.
- ۴) شناخت جهان اجتماعی - فعالیت و خلاقیت کنشگران، موجب پیدایش معانی گوناگون و در نتیجه آن پدید آمدن خرده فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف بیرون هر جهان اجتماعی می‌شود.

گزینه صحیح ۲

پاسخ

فهم هر کنشی مستلزم دسترسی به معنای ذهنی (فردی) و معنای فرهنگی (اجتماعی) نهفته در آن است. کنشگران فردی و جمعی، هم در معانی ذهنی و هم در معانی فرهنگی، فعال و خلاق‌اند.

۱۷۸

کدام‌یک در ارتباط با «قدرت اجتماعی»، «قدرت مقبول» و «تبعیت» درست است؟

- ۱) بدون پذیرش و توافق دیگران پدید نمی‌آید - بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید - تبعیت هم با رضایت و هم با کراهت حاصل می‌شود.
- ۲) با رضایت و میل درونی افراد شکل می‌گیرد - مدار مقبولیت حق و باطل بودن آن است - تبعیت و مشروعیت بایستی با یکدیگر باشند.
- ۳) به شکل آشکار و پنهان اعمال می‌شود - موجب شکل‌گیری مشروعیت می‌شود - قدرت بدون مشروعیت با تبعیت همراه نیست.
- ۴) با پذیرش و توافق دیگران پدید نمی‌آید - قدرت نامشروع فاقد مقبولیت است - تبعیت از قدرت موجب مقبولیت آن می‌شود.

گزینه صحیح ۱

پاسخ

قدرت اجتماعی بدون پذیرش و توافق دیگران پدید نمی‌آید. قدرت مقبول بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید. تبعیت هم با رضایت و هم با کراهت حاصل می‌شود.

به ترتیب هر یک از عبارتهای زیر، تعریف، مصداق و نشانگر چیست؟

- اعمال قدرت سازمان یافته برای دستیابی به هدف
- حکومت پاپ بر واتیکان و کلیسای جهانی کاتولیک
- کلمه «اسلامی» در ترکیب «جمهوری اسلامی»

- ۱) نظام سیاسی - استبدادی - سازمان پیدا کردن فعالیت مردم و نظام سیاسی براساس عقاید و ارزشهای اسلامی
- ۲) سیاست - موناشری - سازمان پیدا کردن فعالیت مردم و نظام سیاسی براساس عقاید و ارزشهای اسلامی
- ۳) نظام سیاسی - موناشری - تعیین سرنوشت جامعه توسط رهبر و ولی فقیه
- ۴) سیاست - استبدادی - تعیین سرنوشت جامعه توسط رهبر و ولی فقیه

گزینه صحیح ۲

«سیاست»، اعمال قدرت سازمان یافته برای دستیابی به هدف است.

حکومت پاپ بر واتیکان و کلیسای جهانی کاتولیک، از جمله حکومت‌های «موناشری» دانسته می‌شود. کلمه «اسلامی» در ترکیب «جمهوری اسلامی» نشان‌دهنده این است که فعالیت مردم و نظام سیاسی براساس عقاید و ارزشهای اسلامی، سازمان پیدا می‌کند.

به ترتیب، چرا امور سیاسی خنثی نیستند و چرا لازم است که این امور را مورد ارزیابی قرار دهیم؟

- ۱) هدف تمامی کنش‌ها و انتخاب‌های سیاسی ما دستیابی به فضیلت‌های انسانی و سعادت عمومی است - زندگی انسان‌ها به ویژه در عرصه سیاسی عرصه انتخاب ارزش‌هاست، بنابراین برای انتخاب درست، نیاز به ارزیابی این ارزش‌ها داریم.
- ۲) با کنش سیاسی و استفاده از قدرت می‌توان آن‌ها را تغییر داد و وضعیت بهتری در جامعه ایجاد کرد - این امور از انسان‌ها اطاعت، وفاداری و تصمیم می‌خواهند.
- ۳) امور سیاسی، مورد تأیید یا رد، انتخاب یا طرد، ستایش یا نکوهش انسان‌ها قرار می‌گیرند - این امور از انسان‌ها اطاعت، وفاداری و تصمیم می‌خواهند.
- ۴) فعالیت سیاسی در جهت دسترسی به جامعه خوب برای دستیابی به فضیلت‌های انسانی و سعادت هستند - فرهنگ‌های مختلف معمولاً به مرزهای خودشان محدود نمی‌مانند و ما را ناگزیر از مقایسه ارزش‌ها برای تشخیص ارزش‌های درست از ارزش‌های نادرست می‌سازند.

گزینه صحیح ۳

امور سیاسی، مورد تأیید یا رد، انتخاب یا طرد، ستایش یا نکوهش انسان‌ها قرار می‌گیرند یعنی امور سیاسی خنثی نیستند. به علاوه این امور از انسان‌ها اطاعت، وفاداری و تصمیم می‌خواهند؛ بنابراین لازم است که آن‌ها را مورد ارزیابی قرار دهیم.

فلسفه و منطق

شماره سوال	درس	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۸۱	منطق	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۶: قضیه حملی	قضیه حملی و اقسام آن	پیشرفته
۱۸۲	منطق	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۶: قضیه حملی	قضیه و اقسام آن	مقدماتی
۱۸۳	منطق	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۶: قضیه حملی	قضیه حملی و اقسام آن	پیشرفته
۱۸۴	منطق	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۷: احکام قضایا	عکس مستوی و مغالطه ایهام انعکاس	مقدماتی
۱۸۵	منطق	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۷: احکام قضایا	عکس مستوی و مغالطه ایهام انعکاس	مقدماتی
۱۸۶	منطق	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۷: احکام قضایا	عکس مستوی و مغالطه ایهام انعکاس	مقدماتی
۱۸۷	منطق	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۷: احکام قضایا	مرجع تقابل و تناقض	مقدماتی
۱۸۸	فلسفه	فصل ۲: معرفت و شناخت	درس ۶: امکان شناخت	امکان معرفت و پیشرفت پیوسته دانش انسان	مقدماتی
۱۸۹	فلسفه	فصل ۲: معرفت و شناخت	درس ۶: امکان شناخت	توانایی شناختن و چستی معرفت	مقدماتی
۱۹۰	فلسفه	فصل ۲: معرفت و شناخت	درس ۶: امکان شناخت	امکان معرفت و پیشرفت پیوسته دانش انسان	مقدماتی
۱۹۱	فلسفه	فصل ۲: معرفت و شناخت	درس ۷: ابزارهای شناخت	قلب	مقدماتی
۱۹۲	فلسفه	فصل ۲: معرفت و شناخت	درس ۷: ابزارهای شناخت	حس	مقدماتی
۱۹۳	فلسفه	فصل ۲: معرفت و شناخت	درس ۷: ابزارهای شناخت	قلب	مقدماتی
۱۹۴	فلسفه (۲)	بخش ۲: پیرامون خدا و عقل	درس ۶: خدا در فلسفه (۲)	بیان ملاصدرا	پیشرفته
۱۹۵	فلسفه (۲)	بخش ۲: پیرامون خدا و عقل	درس ۶: خدا در فلسفه (۲)	استدلال ابن سینا	مقدماتی
۱۹۶	فلسفه (۲)	بخش ۲: پیرامون خدا و عقل	درس ۶: خدا در فلسفه (۲)	فلسفه مسلمان و معناداری حیات	مقدماتی
۱۹۷	فلسفه (۲)	بخش ۲: پیرامون خدا و عقل	درس ۷: عقل در فلسفه (۱)	عقل در یونان باستان	مقدماتی
۱۹۸	فلسفه (۲)	بخش ۲: پیرامون خدا و عقل	درس ۷: عقل در فلسفه (۱)	عقل نزد فیلسوفان دوره جدید اروپا	مقدماتی
۱۹۹	فلسفه (۲)	بخش ۲: پیرامون خدا و عقل	درس ۷: عقل در فلسفه (۱)	عقل در یونان باستان	مقدماتی
۲۰۰	فلسفه (۲)	بخش ۲: پیرامون خدا و عقل	درس ۷: عقل در فلسفه (۱)	کاربردهای عقل	مقدماتی

سرگروه دپارتمان فلسفه و منطق: جناب آقای رضا آقاجانی

فلسفه و منطق

۱۸۱. اجزای قضیه «آنان از کم، همه دارایی خود را می‌بخشند» در کدام گزینه به ترتیب هم آمده است؟

- ۱) موضوع: آنان - محمول: همه دارایی خود - رابطه: می‌بخشند
- ۲) موضوع: تعداد کمی از آنان - محمول: دارایی - رابطه: می‌بخشند
- ۳) موضوع: آنان - محمول: بخشنده همه دارایی خود هر چند کم باشد - رابطه: هستند
- ۴) موضوع: تعداد کمی از آنان - محمول: تعداد بخشنده کمی از دارایی خود - رابطه: هستند

گزینه صحیح ۳

نکته

برای شناخت اجزای قضیه حملی، باید قضیه به صورت «الف ب است» تبدیل شود؛ یعنی اصطلاحاً جمله تبدیل به جمله اسناد می‌شود:

«آنان از کم، همه دارایی خود را می‌بخشند»:

«آنان، بخشنده همه دارایی‌های خود (هر چند کم باشد) هستند»

موضوع	محمول	رابطه

۱۸۲. جملاتی که می‌توانیم از صدق و کذب آن‌ها سخن بگوییم باید دارای چه وضعی باشند و کدام

گزینه مثال صحیحی از این نوع جملات است؟

- ۱) انشایی - و چه بی‌ذوق جهانی که مرا با تو ندید
- ۲) خبری - روشن از پرتو رویت نظری نیست که نیست
- ۳) انشایی - چنگ حزین و جامی بنواز یا بگردان
- ۴) خبری - آن شبی که تو را در خواب دیدم

گزینه صحیح ۲

بررسی گزینه‌ها:

جملات خبری همان قضایا: قابلیت صدق و کذب دارند (حذف گزینه ۱ و ۳)

در گزینه ۲، جمله خبری است و حکم و قضاوت صورت گرفته است.

عبارت موجود در گزینه ۴، یک تصور است یعنی حکمی صادر نشده است.

نکته

برای پیدا کردن تصور و تصدیق، از کلمه «چرا» استفاده کنید، اگر قبل از عبارت، کلمه چرا قرار

دادید و آن عبارت معنا داشت، قضیه است و در غیر این صورت تصور خواهد بود:

«چرا آن شبی که تو را در خواب دیدم! ← بی‌معناست پس تصور است»

۱۸۳. قضیه «یکی از فرانسوی‌ها تاجر خوبی نیست» یک قضیه و از اقسام است.

- ۱) شخصیة سالبه - حملی
 ۲) موجبة کلیه - محصوره
 ۳) شخصیة سالبه - محصوره
 ۴) سالبة جزئیة - محصوره

گزینه صحیح ۴

قضیه «یکی از فرانسوی‌ها تاجر خوبی نیست» به این امر دلالت دارد که «بعضی از فرانسوی‌ها تاجر خوبی نیستند» بنابراین قضیه محصوره است و دارای سور جزئی و نسبت سالبه است.

۱۸۴. عکس مستوی تداخل قضیه «بعضی گل‌ها قرمز نیستند» کدام است؟

- ۱) بعضی قرمزها گل نیستند.
 ۲) هیچ گلی قرمز نیست.
 ۳) هر قرمزی گل است.
 ۴) هیچ قرمزی گل نیست.

گزینه صحیح ۴

برای رسیدن به پاسخ این سؤال باید مراحل زیر را انجام داد:

- ۱) اصل قضیه: بعضی گل‌ها قرمز نیستند.
 ۲) تبدیل به تداخل: هیچ گلی قرمز نیست.
 ۳) تبدیل به عکس مستوی: هیچ قرمزی گل نیست.

۱۸۵. مغالطه ایهام انعکاس در کدام گزینه مطرح شده است؟

- ۱) هر انسانی فهیم است، بعضی فهیم‌ها انسان هستند.
 ۲) هیچ انسانی خزنده نیست، هیچ خزنده‌ای انسان نیست.
 ۳) بعضی انسان‌ها عالم هستند، بعضی عالم‌ها انسان هستند.
 ۴) هر انسانی عالم است، هر عالمی انسان است.

گزینه صحیح ۴

در دو حالت مغالطه ایهام انعکاس رخ می‌دهد:

- ۱) در عکس مستوی موجبة کلی، سور کلی تبدیل به جزئی نشود (دقیقاً مانند گزینه ۴)
 ۲) از قضیه سالبة جزئی، عکس مستوی لازم الصدق گرفته شود.

پاسخ

پاسخ

پاسخ

۱۸۶. اگر عکس قضیه‌ای، سالبه کلی باشد در حالی که اصل قضیه صادق است، صدق و کذب آن چیست و نقیض اصل آن چگونه خواهد بود؟

- ۱) کاذب - سالبه جزئیه
 ۲) صادق - موجبه جزئیه
 ۳) کاذب - موجبه کلیه
 ۴) صادق - سالبه جزئیه

گزینه صحیح ۲

عکس مستوی سالبه کلی ← سالبه کلی (صادق ← صادق)
 نقیض سالبه کلی ← موجبه جزئی

۱۸۷. متناقض نقیض قضیه «بعضی انسان‌ها متدین نیستند» چیست؟

- ۱) هر انسانی متدین است.
 ۲) بعضی متدین‌ها انسان‌اند.
 ۳) بعضی انسان‌ها متدین نیستند.
 ۴) هر متدینی انسان است.

گزینه صحیح ۳

میدانید

تناقض و نقیض، مترادف یکدیگر هستند.

نقیض قضیه «بعضی انسان‌ها متدین نیستند» (سالبه جزئی) ← هر انسانی متدین است (موجبه کلی)
 نقیض قضیه «هر انسانی متدین است» (موجبه کلی) ← بعضی انسان‌ها متدین نیستند (سالبه جزئی)

۱۸۸. شکاکیت مطلق یعنی شک در اصل و اگر کسی معتقد به آن باشد دچار شده است.

- ۱) هستی - تضاد
 ۲) معرفت - مغالطه
 ۳) دانستن - تناقض
 ۴) حقیقت اشیاء - ابهام

گزینه صحیح ۳

شکاکیت یعنی شک در اصل دانستن و این نوع شک در همه دانسته‌ها امکان‌پذیر نیست و اگر کسی چنین نظری بدهد، گرفتار یک تناقض شده است.

پاسخ

پاسخ

پاسخ

۱۸۹. کدام گزینه در ارتباط با شناخت نادرست است؟

- ۱) علی‌رغم گستردگی شناخت ما از خود و جهان، شناخت ما در مجموع محدود است.
- ۲) ما می‌توانیم از اشیاء و پدیده‌های پیرامون خود، شناخت کسب کنیم.
- ۳) شناخت می‌تواند پیرامون مسائل محسوس و نامحسوس شکل بگیرد.
- ۴) انسان می‌تواند از طریق حواس با پدیده‌ها ارتباط برقرار کند و یکباره به شناخت برسد.

گزینه صحیح ۴

شناخت امری تدریجی و گام‌به‌گام است و به یکباره محقق نمی‌شود.

۱۹۰. کدام گزینه درباره عقاید سوفیست‌ها و همچنین شناخت صحیح است؟

- ۱) از نظر سوفیست‌ها، انسان توانایی رسیدن به حقیقت را دارد - شک در توانایی انسان، موجب ایجاد شک در اصل امکان شناخت می‌شود.
- ۲) از نظر سوفیست‌ها حقیقت نسبی است و انسان‌ها نمی‌توانند به حقیقت برسند - اصل امکان شناخت با تردید در توانایی‌های شناخت، خدشه‌دار نمی‌شود.
- ۳) دستیابی به حقیقت واحد، نکته اشتراک همه سوفیست‌ها بود - شک در توانایی انسان، موجب ایجاد شک در اصل امکان شناخت می‌شود.
- ۴) دستیابی به حقیقت مطلق و واحد، هدف برخی سوفیست‌های مشهور بود - اصل امکان شناخت با تردید در توانایی‌های شناخت، خدشه‌دار نمی‌شود.

گزینه صحیح ۲

از نظر سوفیست‌ها انسان توانایی رسیدن به حقیقت را ندارد و نمی‌تواند به علمی که مطابق با واقع باشد، برسد. شک در توانایی شناخت برخی امور، غیر از شک در امکان اصل شناخت است.

۱۹۱. به ترتیب چه نوع توانایی امکان شناخت تفاوت‌ها و تمایزهای اشیاء را به انسان می‌دهد و

برترین نوع شهود کدام است؟

- ۱) حس - قلب ۲) عقل - عرفان ۳) حس - وحی ۴) عقل - قلب

گزینه صحیح ۳

با استفاده از حواس به تفاوت‌ها و تمایزهای اشیاء پی می‌بریم. برترین نوع شهود، وحی است.

پاسخ

پاسخ

پاسخ

۱۹۲. پایه زندگی انسان به لحاظ معرفت‌شناسی بر چه مبنایی استوار است؟

- ۱) عقل ۲) حس ۳) وحی ۴) شهود

پاسخ

گزینه صحیح ۲

شناخت حسی به قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن در طبیعت زندگی می‌کنیم.

۱۹۳. کدام گزینه در مورد معرفت‌شهودی درست است؟

- ۱) ممکن است با استفاده از تجربه و استدلال عقلی حاصل شود.
 ۲) عقل انسان همان‌گونه حقیقت را در می‌یابد که حس می‌کند.
 ۳) معرفت‌شهودی ویژه پیامبران است و انسان‌های عادی نمی‌توانند به آن برسند.
 ۴) معرفت‌شهودی بدون تجربه و آزمایش و استدلال عقلی در قلب تجلی پیدا می‌کند.

پاسخ

گزینه صحیح ۴

بررسی گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: معرفت‌شهودی بدون استفاده از تجربه و استدلال عقلی به دست می‌آید.
 گزینه «۲»: قلب انسان چنان حقیقت را در می‌یابد که گویا با چشم و حس خود درک می‌کند.
 گزینه «۳»: معرفت‌وحیانی ویژه پیامبران است.

۱۹۴. چه چیزی مبنای نظریه ملاصدرا برای اثبات وجود خداست؟

- ۱) نیاز ماهیت‌ها به یک خالق
 ۲) وابستگی و نیازمندی واقعیت‌ها
 ۳) نیاز ممکن‌الوجودها به یک واجب‌الوجود بالذات
 ۴) بطلان تسلسل علل نامتناهی

پاسخ

گزینه صحیح ۲

اگر به جای نگاه به ماهیت اشیاء، به خود وجود و واقعیت آن‌ها نگاه کنیم، ملاحظه می‌کنیم که همه موجودات و واقعیت‌ها، عین وابستگی و نیازمندی هستند.

۱۹۵. فیلسوف معتقد به خدا از چه طریقی به خدا اعتقاد پیدا می‌کند و برهان ابن‌سینا برای اثبات واجب‌الوجود چه نامیده می‌شود؟

- ۱) ایمان - برهان وجوب و امکان
 ۲) استدلال - برهان امکان فقری
 ۳) استدلال - برهان وجوب و امکان
 ۴) ایمان - برهان امکان فقری

گزینه صحیح ۳

پاسخ

فیلسوف معتقد به خدا از طریق استدلال، به خدا اعتقاد پیدا کرده و با همان استدلال هم از خدا دفاع می‌کند. برهان ابن‌سینا برای اثبات وجود خدا، برهان «وجوب و امکان» نامیده می‌شود.

۱۹۶. کدام گزینه ارتباطی به تعاریف ابن‌سینا از عشق ندارد؟

- ۱) عدم اختصاص به انسان
 ۲) ذوق فطری
 ۳) اشتیاق ذاتی
 ۴) معنابخشی به حیات

گزینه صحیح ۴

پاسخ

معنابخشی به حیات و زندگی ربطی به عقاید ابن‌سینا دربارهٔ عشق و وجود خالق ندارد، بلکه تعبیر فیلسوفان غربی در اروپای جدید است.

۱۹۷. کدام یک از گزینه‌ها مرتبط با دیدگاه هراکلیتوس دربارهٔ عقل است؟

- ۱) خرد با وجود آفریدگار متحد و یگانه است و کل جهان با خرد و عقل رهبری می‌شود.
 ۲) عقل براساس کاری که انجام می‌دهد به دو قسم نظری و عملی تقسیم می‌شود.
 ۳) کلمه و سخن، ظهور و پرتو عقل برتر محسوب می‌شود.
 ۴) نگاه فیلسوفان به جهان، ساختهٔ ذهن آنان و تأملات ذهنی است.

گزینه صحیح ۳

پاسخ

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: عقاید حکمای ایران باستان

گزینه ۲: نظریهٔ ارسطو

گزینه ۴: دیدگاه آگوست کنت

۱۹۸. دیدگاه‌های دکارت و کانت دربارهٔ عقل به ترتیب، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) عقل توانایی اثبات خدا را دارد - عقل به دو قسم عملی و نظری تقسیم می‌شود.
- ۲) عقل فلسفی و کار عقل در تأسیس فلسفه، کاملاً ذهنی است - عقل می‌تواند وجود خدا و نفس مجرد را اثبات کند.
- ۳) عقل صرفاً یک دستگاه منطقی استدلالی است - عقل به جای اثبات وجود خدا به فرض وجود خدا برای شکل‌گیری زندگی اجتماعی نیاز دارد.
- ۴) باید فقط به آنچه که از طریق تجربه به دست می‌آید تکیه کرد - عقل همراه با شهود به شناسایی می‌رسد.

گزینهٔ صحیح ۳

پاسخ

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینهٔ ۱: تقسیم عقل به دو قسم عملی و نظری توسط ارسطو انجام گرفت.
- گزینهٔ ۲: اینکه عقل فلسفی و کار عقل در تأسیس فلسفه، کاملاً ذهنی است، نظر کنت است.
- گزینهٔ ۴: این اعتقاد که باید فقط به آنچه از طریق تجربه به دست می‌آید، تکیه کرد با دیدگاه دکارت مغایرت دارد.

۱۹۹. کدام فیلسوف از عقل با عنوان لوگوس یاد می‌کند و از نظر حکیمان ایران باستان، خرد و عقل

چه ویژگی دارند؟

- ۱) هراکلیتوس - آفریدهٔ آفریننده و وجودی عقلانی است.
- ۲) پارمنیدس - آفریدهٔ آفریننده و وجودی عقلانی است.
- ۳) هراکلیتوس - عقل یگانه معیار و مرجع درستی و نادرستی افکار و عقاید است.
- ۴) پارمنیدس - عقل یگانه معیار و مرجع درستی و نادرستی افکار و عقاید است.

گزینهٔ صحیح ۱

پاسخ

هراکلیتوس از حقیقتی برتر به نام لوگوس سخن می‌گوید و از نظر حکیمان ایران باستان خرد و عقل، آفریدهٔ آفریننده و وجودی عقلانی است.

۲۰۰. نسبت میان عقل و فلسفه مانند نسبت میان است.

- ۱) دین و عرفان
- ۲) شهود و عرفان
- ۳) عشق و شهود
- ۴) جسم و روح

گزینهٔ صحیح ۲

پاسخ

عرفان ← شهود و عشق دین ← ایمان فلسفه ← عقل و عقلانیت

روان‌شناسی

شماره سوال	درس	فصل	واحد یادگیری	حیطه شناختی
۲۰۱	روان‌شناسی	درس ۵	تفکر (۱) حل مسئله	مقدماتی
۲۰۲	روان‌شناسی	درس ۵	تفکر (۱) حل مسئله	پیشرفته
۲۰۳	روان‌شناسی	درس ۵	تفکر (۱) حل مسئله	پیشرفته
۲۰۴	روان‌شناسی	درس ۵	تفکر (۱) حل مسئله	پیشرفته
۲۰۵	روان‌شناسی	درس ۵	تفکر (۱) حل مسئله	پیشرفته
۲۰۶	روان‌شناسی	درس ۵	تفکر (۱) حل مسئله	مقدماتی
۲۰۷	روان‌شناسی	درس ۵	تفکر (۱) حل مسئله	پیشرفته
۲۰۸	روان‌شناسی	درس ۶	تفکر (۲) تصمیم‌گیری	مقدماتی
۲۰۹	روان‌شناسی	درس ۶	تفکر (۲) تصمیم‌گیری	پیشرفته
۲۱۰	روان‌شناسی	درس ۶	تفکر (۲) تصمیم‌گیری	مقدماتی
۲۱۱	روان‌شناسی	درس ۶	تفکر (۲) تصمیم‌گیری	مقدماتی
۲۱۲	روان‌شناسی	درس ۶	تفکر (۲) تصمیم‌گیری	پیشرفته
۲۱۳	روان‌شناسی	درس ۶	تفکر (۲) تصمیم‌گیری	پیشرفته
۲۱۴	روان‌شناسی	درس ۶	تفکر (۲) تصمیم‌گیری	پیشرفته
۲۱۵	روان‌شناسی	درس ۶	تفکر (۲) تصمیم‌گیری	مقدماتی

سرگروه دیپارتمان روان‌شناسی: سرکار خانم گلبرگ کمرهای

روان شناسی

۲۰۱. علت ارزشمندی اطلاعات حافظه چیست؟

- ۱) بازیابی اطلاعات ذخیره شده
 ۲) شکل‌گیری حافظه قوی
 ۳) نقش اطلاعات در شکل‌گیری تفکر
 ۴) ثبت اطلاعات تجربه شده در زندگی

گزینه صحیح ۳

میدانید

اطلاعات حافظه به این دلیل ارزشمند است که می‌تواند تفکر ما را بسازد. هرچه اطلاعات بیشتری در حافظه داشته باشیم، برای تفکر آمادگی بیشتری خواهیم داشت.

نکته

داشتن حافظه قوی، به خودی خود ارزشمند نیست، بلکه باید بتواند تفکر ما را بسازد، پس گزینه «۲» را نمی‌توانیم به عنوان پاسخ این سؤال بپذیریم، گزینه‌های «۱» و «۴» را نیز به همین دلیل رد می‌کنیم.

۲۰۲. جملات زیر، به ترتیب به کدام ویژگی مسئله اشاره دارد؟

- «یک دانش‌آموز با توجه به استعداد خود، به انتخاب رشته تحصیلی اقدام می‌کند» و «برای قبول شدن در این رشته، به طور دقیق برنامه‌ریزی نموده و مرحله به مرحله پیش می‌رود.»
- ۱) مشخص بودن مبدأ- تحت کنترل بودن
 ۲) مشخص بودن مبدأ- محدودیت توانمندی‌ها
 ۳) محدودیت توانمندی‌ها- تحت کنترل بودن
 ۴) محدودیت توانمندی‌ها- مشخص بودن مبدأ

گزینه صحیح ۱

میدانید

یک مسئله دارای این ویژگی‌ها می‌باشد:

- ۱- هدفمندی
 ۲- تحت کنترل بودن
 ۳- محدودیت توانمندی‌ها
 ۴- مشخص بودن موقعیت فعلی یا مبدأ

بدانید

در نظر گرفتن استعدادهای خود در انتخاب رشته تحصیلی به معنی \rightarrow مشخص کردن موقعیت فعلی یا مبدأ است.

برنامه‌ریزی دقیق و پیش رفتن به صورت مرحله به مرحله نیز به معنی \rightarrow تحت کنترل بودن فرایند حل مسئله است.

پاسخ

پاسخ

۲۰۳. کدام مورد از گزینه‌های زیر از مسائل خوب تعریف شده است؟

- ۱) علت گرایش به بزهکاری در بزرگسالی
- ۲) علت کاهش انگیزه یادگیری در کلاس اول ابتدایی
- ۳) علت سفید شدن صفحات صخره‌های مرجانی در سواحل دریاها
- ۴) علت افزایش وقوع تصادفات جاده‌ای توسط برخی از افراد

گزینه صحیح ۳

پاسخ

بدانید

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به مسائلی اشاره شده که در حوزه علوم انسانی بررسی می‌شوند و برای آنها علل متعددی وجود دارد پس پیچیده و خوب تعریف نشده هستند، در گزینه «۳» به مسئله‌ای اشاره شده که در حوزه علوم زیستی بررسی می‌شود و علت مشخصی برای آن وجود دارد، بنابراین جزء مسائل خوب تعریف شده هستند.

۲۰۴. در صورتی که سمیرا برای بهبود نمره درس ریاضی، تعیین کند که می‌خواهد نمره خود در

امتحان بعدی ریاضی را از ۱۰ به ۱۴ برساند، انجام کدام مورد محقق شده است؟

- ۱) بازبینی و اصلاح راه‌حل
- ۲) تشخیص دقیق مسئله
- ۳) انتخاب راه‌حل جایگزین
- ۴) به‌کارگیری راه‌حل مناسب

گزینه صحیح ۲

پاسخ

بدانید

سمیرا می‌خواهد نمره امتحان بعدی ریاضی خود را از ۱۰ به ۱۴ برساند پس در این پرسش، هدف به طور دقیق روشن شده است یعنی مسئله به طور دقیق تشخیص داده شده است. گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» را بررسی می‌کنیم که با توجه به اینکه این گزینه‌ها به مراحل بعد از اجرای راه‌حل مربوط می‌شوند و هنوز راه‌حلی برای مسئله اجرا نشده است به راحتی حذف می‌شوند و تنها گزینه صحیح «۲» خواهد بود.

۲۰۵. مریم قادر به حل مسئله ریاضی نیست، زیرا این مسئله با مسائلی که او پیش از این یاد گرفته است، تفاوت دارد. مریم با توجه به کدام عامل برای حل این مسئله تلاش می‌کند؟

- ۱) جست‌وجوی تفاوت‌ها
 ۲) اثر نهفتگی
 ۳) تغییر بازنمایی
 ۴) تجربه گذشته

گزینه صحیح ۴

پاسخ

میدانید

علت ناتوانی مریم در حل مسئله، تفاوت آن با مسائلی است که پیش از این حل آن‌ها را آموخته است، بدین معنی است که او تلاش می‌کند با استفاده از یادگیری‌های گذشته، مسئله را حل کند.

نکته

مهم‌ترین دلیل عدم موفقیت برخی افراد در حل مسئله، پیروی صرف از تجربه گذشته است، تجربه گذشته در صورت بازبینی راهگشای موفق خواهد بود.

۲۰۶. گرایش افراد به استفاده از کدام روش حل مسئله، کمتر از سایر روش‌ها است و علت آن چیست؟

- ۱) اکتشافی - تبعیت از نظر شخصی
 ۲) شروع از آخر - کاربرد آن در مسائل ریاضی
 ۳) تحلیلی - محدودیت زمانی
 ۴) خرد کردن - تقسیم مسائل به بخش‌های کوچکتر

گزینه صحیح ۳

پاسخ

میدانید

روش‌های تحلیلی برای مسئله، از قواعد مشخصی تبعیت می‌کنند و ما را در دستیابی به نتیجه کمک می‌کنند اما در بسیاری از موارد زمان‌بر است. به دلیل محدودیت زمانی، برخی تمایل دارند از روش‌های اکتشافی حل مسئله استفاده کنند، زیرا روش‌های اکتشافی نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارند و در حداقل زمان به راه‌حل می‌رسند.

۲۰۷. کودکی که به دلیل باختن در بازی، دوستش را هل داده و او را به تقلب متهم می کند

- ۱) راه فرار از مشکل را در پیش گرفته است.
- ۲) احساس ناخوشایند ناکامی را تجربه می کند.
- ۳) مقابله سازگارانه با شکست را در پیش گرفته است.
- ۴) روش اکتشافی را برای حل مسئله خود به کار گرفته است.

گزینه صحیح ۲

پاسخ

میدانید

ناکامی باعث پرخاشگری می شود، هر چه قدر افراد جامعه از مهارت های حل مسئله آگاه باشند احتمال استفاده از روش های پرخاشگری و تهاجمی کمتر خواهد بود.

بدانید

باختن در بازی باعث شده که کودک احساس شکست و ناکامی داشته باشد و دوستش را هل دهد، پس فرار نمی کند بلکه با رفتار پرخاشگرانه واکنش نشان می دهد، بنابراین روش سازگارانه مقابله با شکست را نیز در پیش نگرفته است.

۲۰۸. علت شباهت حل مسئله و تصمیم گیری کدام است؟

- ۱) مواجهه با مسئله
- ۲) مواجهه با انتخاب
- ۳) انتخاب بهترین راه
- ۴) توجه به روش های کارآمد

گزینه صحیح ۱

پاسخ

میدانید

شباهت تصمیم گیری و حل مسئله از این جهت است که هر دو با مسئله مواجه هستند.

نکته

تصمیم گیری نوعی حل مسئله است چون تصمیم گیرندگان با این مسئله مواجه هستند که بهترین انتخاب چیست، از این جهت، حل مسئله و تصمیم گیری، هر دو با مسئله روبه رو هستند.

ندا به منظور ادامه تحصیل در دانشگاه، پس از جمع آوری اطلاعات در مورد ویژگی‌های چندین رشته و مقایسه سلسله مراتبی این ویژگی‌ها با توانمندی‌های خود، به انتخاب رشته موردنظرش اقدام نموده است. تصمیم ندا در کدام گروه از انواع تصمیم‌گیری قرار می‌گیرد؟

- ۱) معمولی و پیچیده ۲) معمولی و ساده ۳) مهم و پیچیده ۴) مهم و ساده

گزینه صحیح ۳

انواع تصمیم‌گیری براساس سه عامل:

- ۱- تعداد اولویت‌ها: ساده و پیچیده
- ۲- اهمیت تصمیم: مهم و معمولی
- ۳- تعداد افراد تصمیم‌گیرنده: فردی و گروهی صورت می‌گیرد.

انتخاب رشته در دانشگاه، آینده ندا را تحت تأثیر قرار می‌دهد پس انتخاب مهم است، از آنجا که این انتخاب با تعیین ویژگی‌های رشته‌های مختلف و مقایسه سلسله‌مراتبی مرحله به مرحله این ویژگی‌ها با توانمندی‌های ندا صورت می‌گیرد، پس پیچیده است.

کدام عبارت در ارتباط با «حل مسئله» نادرست است؟ ۲۱۰

- ۱) در حل مسئله راه‌های مختلفی وجود دارد که هر یک می‌تواند فرد را به هدف برساند.
- ۲) حل‌کنندگان مسئله به بازآفرینی راه‌حل‌های مسئله موردنظر می‌پردازند.
- ۳) حل‌کنندگان مسئله روش‌های موفق و کارآمد را دنبال می‌کنند.
- ۴) تنها یک راه‌حل وجود دارد که فرد را به هدف می‌رساند.

گزینه صحیح ۱

در حل مسئله ممکن است راه‌حل‌های مختلفی وجود داشته باشد اما فقط یک راه فرد را به هدف می‌رساند، نه هر یک از راه‌حل‌ها.

۲۱۱. خرید یک کوله‌پشتی براساس ملاک سودمندی مورد انتظار، بیانگر نقش کدام ملاک در تصمیم‌گیری است؟

- ۱) تصمیم‌گیری براساس خطر از دست دادن
- ۲) تصمیم‌گیری براساس هیجان‌ات زودگذر
- ۳) تصمیم‌گیری مبتنی بر تأیید دیدگاه خود
- ۴) تصمیم‌گیری مبتنی بر ملاک خرد و دانش

گزینه صحیح ۴

میدانید

تصمیم‌گیری‌هایی که برای خرید یک کالا براساس ملاک سودمندی، موردانتظار است مبتنی بر خرد و دانش است. به عبارت دیگر افراد براساس خرد و دانش خود تصمیم می‌گیرند که چه کالایی را بخرند که سودمندی بیشتری را به‌دنبال دارد و به آنچه انتظار دارند، برسند.

۲۱۲. مدت زیادی است که علی قصد دارد درس‌هایی را که در کلاس، آموزش داده می‌شود، در همان روز مرور کند اما او در عملی کردن تصمیم خود تعلل می‌کند. سبک علی برای تصمیم‌گیری کدام مورد است و علت افزایش مشکلات او در چه نکته‌ای است؟

- ۱) سبک وابسته - عدم کنترل هیجان‌ات
- ۲) سبک اجتنابی - عدم کنترل هیجان‌ات
- ۳) سبک وابسته - وابستگی به تصمیم دیگران
- ۴) سبک اجتنابی - از دست دادن زمان

گزینه صحیح ۴

میدانید

تعلل و سستی کردن در اتخاذ تصمیم، به معنی به‌کارگیری سبک اجتنابی است و علت افزایش مشکلات افرادی که ملاک تصمیم‌گیری آنها سبک اجتنابی است این است که آنها با به تعویق انداختن تصمیم خود، زمان را از دست می‌دهند.

نکته

در این سبک، افراد در تصمیم‌گیری «دست، دست می‌کنند» و «کار امروز را به فردا می‌اندازند» و بر این باور هستند که همه چیز خودبه‌خود درست می‌شود و در نتیجه زمان را از دست می‌دهند.

۲۱۳

مریم به تازگی راه‌حلی را برای دستیابی به پاسخ مسائل مشخص یاد گرفته است که بر اساس مشاهداتش در برخی از موارد به پاسخ درست منتهی می‌شود، اما او صحت آن را به همهٔ موارد تعمیم می‌دهد. مریم کدام روش نادرست را در تصمیم‌گیری به کار می‌گیرد؟

- ۱) عدم کنترل هیجانات
 ۲) اعتماد افراطی
 ۳) کوچک شمردن خود
 ۴) سوگیری تأیید

گزینهٔ صحیح ۲

پاسخ

میدانید

یکی از موانع تصمیم‌گیری ← سوگیری تأیید است. در این قاعدهٔ غلط، فرد از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید کند، استفاده می‌کند و به سایر شواهد توجهی ندارد.

بدانید

روشی که مریم یاد گرفته است، در برخی از موارد درست است، اما تعمیم صحت و درستی آن به تمام موارد به معنی سوگیری تأیید در ارزیابی صحت آن است.

۲۱۴

ناتوانی در تصمیم‌گیری در کدام‌یک از موقعیت‌های زیر، به تعارض گرایش- اجتناب منجر خواهد شد؟

- ۱) علاقه به اسب‌سواری و ترس از افتادن از آن
 ۲) برگزیدن یکی از دو رشته تحصیلی مورد علاقه
 ۳) پذیرفتن یکی از دو رشتهٔ سطح پایین در دانشگاه
 ۴) انتخاب بین جریمه شدن یا تمیز کردن راهروهای مدرسه

گزینهٔ صحیح ۱

پاسخ

بدانید

گزینهٔ ۱ ← علاقه به اسب‌سواری (خواستنی)- ترس از افتادن اسب (ناخواستنی) ← تعارض گرایش- اجتناب

گزینهٔ ۲ ← دو رشتهٔ مورد علاقه (هر دو خواستنی) ← تعارض گرایش- گرایش

گزینهٔ ۳ ← دو رشتهٔ سطح پایین (هر دو ناخواستنی) ← تعارض اجتناب- اجتناب

گزینهٔ ۴ ← جریمه شدن (ناخواستنی)- تمیز کردن راهروهای مدرسه (ناخواستنی) ← تعارض اجتناب- اجتناب

۲۱۵. استفاده از روش «حذف تک تک جنبه‌ها»، به ویژه در کدام یک از انواع تصمیم‌گیری مناسب است؟

- ۱) ساده و معمولی
 ۲) ساده و مهم
 ۳) پیچیده و معمولی
 ۴) پیچیده و مهم

گزینه صحیح ۴

میدانید

استفاده از روش‌های میان‌بر، به ویژه در تصمیم‌گیری‌های پیچیده و مهم مناسب است.